

Outokummun kaupunki

TILINPÄÄTÖS 2017

Kaupunginhallitus 3.4.2018 § 57
Kaupunginvaltuusto 11.6.2018 § 34

Sisällysluettelo

1.	TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1.	KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	3
1.2.	KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	5
1.3.	YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	8
1.4.	OMAN TALOUSALUEEN KEHITYS	11
1.5.	KAUPUNGIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS	14
1.5.1.	Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa	14
1.5.2.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	17
1.6.	HENKILÖSTÖ	18
1.6.1.	Tietoja henkilöstöstä	18
1.6.2.	Henkilöstön kehittäminen	19
1.6.3.	Henkilöstön hyvinvointi	20
1.6.4.	Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen	21
1.6.5.	Työterveyshuollon palveluiden käyttö ja kustannukset	21
1.7.	ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	22
1.8.	SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	23
1.9.	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	27
1.2.	TOIMINNAN RAHOITUS	28
1.11.	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	30
1.12.	KOKONAISTULOT JA – MENOT	31
1.13.	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	32
1.13.1.	YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTUVISTÄ YHTEISÖISTÄ	32
1.13.2.	KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	32
1.13.3.	OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	34
	Kiinteistö Oy Kummun Kodit	36
	Outokummun Energia Oy	39
	Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	42
	Outokummun Seurojentalo Oy	45
	Kiinteistö Oy Vaskikumpu	46
1.13.4.	KONSERNIN TULEVA TALOUDELLINEN KEHITYS	49
1.13.5.	SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	50
1.13.6.	KONSERNI TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	52
1.13.7.	KONSERNI RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	53
1.13.8.	KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT	54
1.14.	KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ SEKÄ TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	55
2.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	56
2.1.	KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	56
2.1.1.	Hallintopalvelut	56
2.1.2.	Sosiaali- ja terveystaloudet	62
2.1.3.	Hyvinvointipalvelut	63
2.1.4.	Kaupunkirakennepalvelut	67
2.1.5.	Vesihuoltopalvelut	71
2.2.	TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	73
2.3.	INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1 000 €	75
	INVESTOINNIT YHTEENSÄ	80
2.4.	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	81
2.5.	YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	82
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	83
3.1.	TULOSLASKELMA	83
3.2.	RAHOITUSLASKELMA	84
3.3.	TASE	85
3.4.	KONSERNITULOSLASKELMA	86
3.5.	KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	87

3.6.	KONSERNITASE	88
4.	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	89
4.1.	KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	89
4.2.	KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	89
4.3.	KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	90
4.4.	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	91
4.5.	TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	97
4.6.	OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ	99
4.7.	TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	102
4.8.	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	106
4.9.	HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT	112
4.10.	OUTOKUMMUN VESIHUOLTOLAITOS – kirjanpidollinen taseyksikkö	114
5.	KIRJANPITOKIRJAT JA TOSITTEIDEN LAJIT	130
5.1.	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT V. 2017	130
5.2.	KÄYTETYT TAPAHTUMALAJIT JA TOSITTEET	130
6.	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINTARKASTUSMERKINTÄ	132

Kuva 1.	Kaupungin toimielin –organisaatio.	6
Kuva 2.	Kaupungin toimintaorganisaatio.	7
Kuva 3.	Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia (lähde: tilastokeskus)	8
Kuva 4.	Kuntien lainakannan muutos 2000-2017 (lähde; Kuntaliitto)	10
Kuva 5.	Kuntien lainakanta maakunnittain vuosien 2016 ja 2017 lopussa, €/asukas (lähde; Kuntaliitto).	10
Kuva 6.	Pohjois-Karjalan, Joensuun seudun, Joensuun ja Outokummun vuosittainen väestönmuutos prosentteina vuosina 2005-2017 (lähdetiedot Pohjois-Karjalan maakuntaliitto).	12
Kuva 7.	Väestönmuutoksen osatekijät vuosina 2016 ja 2017. (Tilastokeskuksen tilastoviiveiden takia taulukkoon tehtävä tilastokorjaus v. 2017)	12
Kuva 8.	Työttömien osuus työvoimasta keskimäärin vuonna 2017.	13
Kuva 9.	Vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien kehitys suunnittelukaudella.	18
Kuva ja kaavio 10:	Henkilöstön poissaoloja 2015-2017.	20
Kuva 11.	Outokummun kaupungin konsernin rakenne	32
Taulukko 1:	Henkilöstömäärät vuonna 2017 (suluissa 2016).	18
Taulukko 2:	Palkat ja sivukulut vuonna 2017 (suluissa 2016).	19
Taulukko 3:	Koulutuspäivät vuonna 2017 (suluissa 2016).	19
Taulukko 4.	Henkilöstön poissaolopäivät.	20

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Outokummussa vuosi 2017 oli uuteen totuttelua. Suurin palvelualueemme sosiaali- ja terveystoimi siirtyi hyväksytyyn perussopimuksen mukaisesti SiunSote kuntayhtymän järjestämisvastuulle. Tällä siirrolla kaikki Pohjois-Karjalan kunnat ja Heinävesi ovat halunneet turvata sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotannon maakunnassa ja valmistautua tulevaan maakuntauudistukseen. Maakuntauudistuksessa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen ja rahoittaminen siirtyy maakunnille vuoden 2020 alusta.

Uudet valtuutetut aloittivat kautensa kesäkuun alussa ja ensimmäinen tehtävä heti luottamushenkilövalintojen jälkeen oli konsernistrategian laadinta. Strategia laadittiin hyvin suuren joukon voimin niin yrittäjille kuin kaupunkilaisille suunnatuilla kyselyillä. Kyselyillä saimme arvokasta palautetta ja siitä kiitos kaikille osallistuneille. Valtuusto piti kaikkiaan kolme seminaaria, joihin osanotto oli kiitettävää luokkaa. Niinpä uusi Outokummun kaupungin Konsernistrategia Kumpukartta 2018 – 21 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa marraskuussa. Nyt meidän hallinnon tehtävä on jalkauttaa strategia käytäntöön ja viedä eteenpäin siinä sovittuja linjauksia.

Toinen merkittävä asia viime vuodella oli konsernin yhteismarkkinoinnin aloittaminen. Näkyvin tulos tästä olivat suuren suosion saaneet Discovering Outokumpu -videot. Markkinointi jatkuu 2018 konsernin yhteisenä toimintana Outokummun imagon kohottamiseksi.

Elinkeinoelämän ja elinvoiman osalta yleistä mielialaa heti vuoden alusta varjosti Outotecin päätös irtisanoa 22 henkilöä. Kokonaisuutena teollisten työpaikkojen määrä oli vuoden lopussa 908. Tässä on vähennystä kaikkiaan 26 työpaikkaa. Yleinen talouden koheneminen ja viennin kasvu näkyy toivottavasti myös meillä Outokummussa työpaikkojen määrän kasvuna tulevina vuosina ja saavutamme taas 1 000 teollisen työpaikan rajan. Huolimatta teollisten työpaikkojen vähenemästä olemme yhä strategian mukaisesti modernin teollisuuden seutukaupunki.

Väestön väheneminen (-82 asukasta) aiheutuu suurimmalta osin luonnollisesta väestön vähenemisestä eli kuolleisuus on suurempi kuin syntyvyys. Pohjois-Karjalan kuntien vertailussa pärjäämme kohtuullisesti, sillä väestön vähenemä on meillä neljänneksi pienin maakunnassa.

Työttömyysaste oli vuoden lopussa 17,2 %, kun se vuoden 2016 lopussa oli 19,4 %. Työttömyysasteen taso on huolestuttavan korkea. Pohjois-Karjala on heikoin maakuntien välisessä vertailussa 16,1 %:n työttömyydellä. Talousarviossa vuodelle 2018 on varauduttu yhden uuden yksilövalmentajan palkkaamiseen ja työllistämislisän käyttöä jatketaan.

Epävarmuutta tulevaisuuteen aiheuttaa kuntien muuttuva rooli maakuntahallinnon uudistuksessa. Sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyminen pois kuntien järjestämisvastuulta on historian suurin toiminnallinen muutos kuntien vastuulla olevissa toiminnoissa. Lisäksi maakuntahallintouudistus aiheuttaa väistämättä muutoksia myös valtionosuuksien ja verotuksen osalta. Outokummun kaupunki varautui tulevaan uudistamalla hallinto- ja virkarakenteensa 1.1.2017 alkaen vastaamaan vuoden

2020 alusta toteutettavaa maakuntahallinnon uudistusta. Uusi hallintosääntö astui voimaan 1.6.2017 kuten myös uusi konserniohje.

Vuoden 2017 aikana Pohjois-Karjalassa on valmisteltu siirtymistä maakuntahallintoon. Maakuntavaalit on tarkoitus pitää lokakuussa 2018 ja uusi maakuntahallinto aloittaa toimintansa vuoden 2019 alusta. Tehtävät mm. sosiaali- ja terveystoimi siirtyvät maakuntahallinnon järjestämisvastuulle ja rahoitettavaksi vuoden 2020 alusta.

Kaupungin taloudellinen asema koheni vuoden 2017 aikana. Tilikauden ylijäämä oli 2,3 milj. €. Verotulot vähenivät -2,6 % ja valtionosuudet kasvoivat 0,7 %. Kaupungin kumuloitunut ylijäämä taseessa oli vuoden lopussa 5,0 milj. €. Konsernin ylijäämä oli 2,0 milj. € ja konsernitaseen kumuloitunut ylijäämä 7,0 milj. €.

Toimintavuoden päätyttyä esitän lämpimät ja parhaat kiitokset kaupungin henkilöstölle ja luottamushenkilöille sekä kaikille yhteistyötahoille. Ilman teidän työpanosta ei kaupunkimme hyvä tilivuosi 2017 olisi ollut mahdollinen.

Pekka Hyvönen, kaupunginjohtaja

1.2. KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Luottamushenkilöorganisaatio 31.5.2017 saakka:

Kaupungin luottamushenkilöorganisaation muodostivat (suluissa jäsenmäärä) kaupunginvaltuusto (27), kaupunginhallitus (9) sekä seuraavat päävastuualueittaiset lautakunnat:

Yleishallinnon päävastuualue:

1. Keskusvaalilautakunta (5)
2. Tarkastuslautakunta (5)
3. Rakennus- ja ympäristölautakunta (5)

Sivistystoimen päävastuualue:

1. Sivistyslautakunta (9)

Teknisen toimen päävastuualue:

1. Tekninen lautakunta (9)

Kaupunginvaltuuston paikkajakauma oli KESK 9, SDP 5, PS 4, VAS 4, KOK 2, SIT. VIHR 1, SIT. 1 ja KD 1.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja Hanna Huttunen, KESK, yrittäjä

1. varapuheenjohtaja Erkki Mononen, VAS, yleinen edunvalvoja
2. varapuheenjohtaja Paavo Lehikoinen, PS, korjausmies, eläkeläinen

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja Eija Pennanen, SDP, vs. johtava sosiaalityöntekijä

1. varapuheenjohtaja Veli-Matti Raninen, KESK, projekti-insinööri
2. varapuheenjohtaja Pentti Jääskeläinen, SDP, maalari, eläkeläinen

Luottamushenkilöorganisaatio 1.6.2017 lukien:

Kaupunginvaltuuston paikkajakauma 1.6.2017 alkaneelle valtuustokaudelle oli KESK 9, SDP 7, VAS 4, PS 4 (joka myöhemmin jakautui PS 2, Sin 2,) KOK 2 ja KD 1.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja Hanna Huttunen, KESK, yrittäjä

1. varapuheenjohtaja Merja Nygrén, SDP, työllisyyskoordinaattori
2. varapuheenjohtaja Markku Tanskanen, VAS, nuoriso-ohjaaja

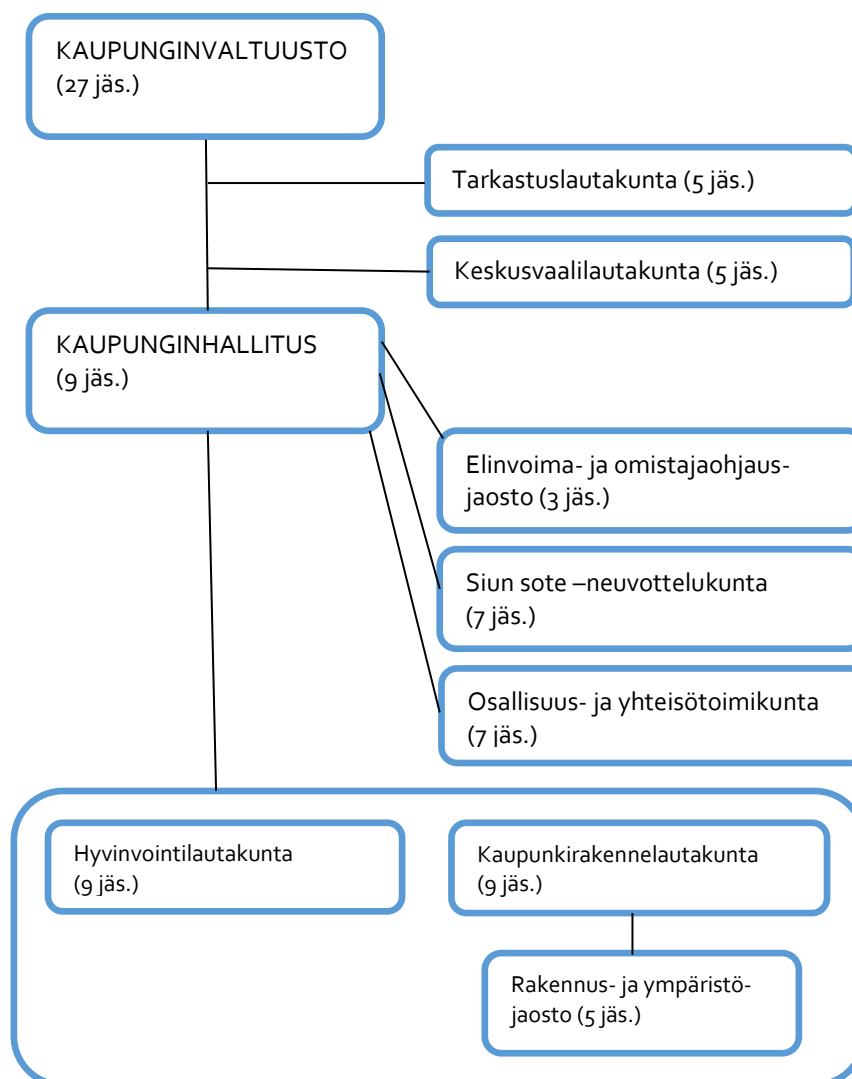
Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja Pentti Jääskeläinen, SDP, maalari, eläkeläinen

1. varapuheenjohtaja Hanne Partanen, KESK, luokanopettaja
2. varapuheenjohtaja Sanna Antikainen, PS, lähihoitaja, opiskelija

Kaupunginhallituksen esittelijänä on koko toimintavuoden toiminut kaupunginjohtaja Pekka Hyvönen.

Alla on kaupungin 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön mukainen toimielinorganisaatiokaavio:

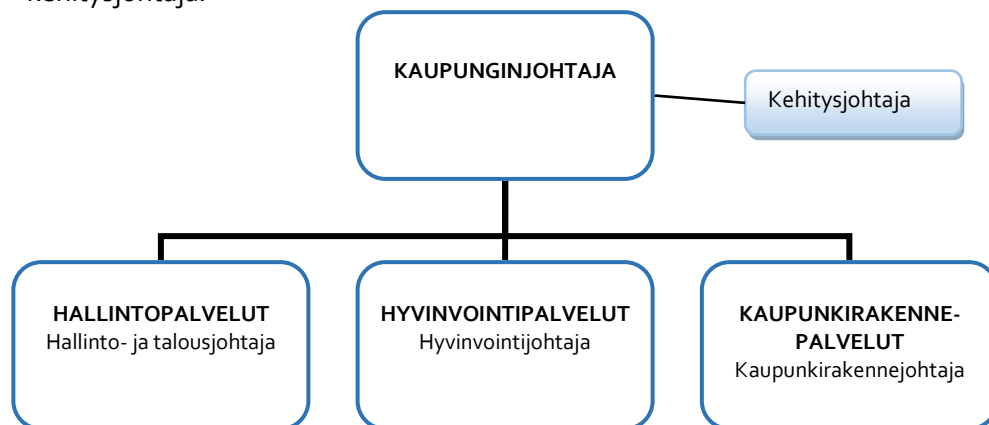
Kuva 1. Kaupungin toimielin –organisaatio.

Kaupunginvaltuustossa on 27 jäsentä. Kaupunginvaltuustoon kuuluivat seuraavat henkilöt 31.12.2017:

Alanen Marja-Liisa, VAS
Antikainen Sanna, PS
Hartikainen Petri, SIN
Hiltunen Ilkka, KESK
Hiltunen Jari, KESK
Honkavaara Matti, KOK
Huttunen Hanna, KESK
Jääskeläinen Pentti, SDP
Kanniainen Eveliina, KESK
Kinnunen Jyrki-Pekko, KESK
Kolehmainen Sirkka-Liisa, SDP
Mertanen Ilkka, SDP

Mietala Maija, SDP
 Mononen Erkki, VAS
 Nissinen Jonna, SDP
 Nygrén Merja, SDP
 Palander Pirkko, KOK
 Partanen Anna, KD
 Partanen Hanne, KESK
 Pekkanen Niina, KESK
 Surakka Lilja, KESK
 Tanskanen Markku, VAS
 Tuononen Paula, KESK
 Turpeinen Jari, SIN
 Vartiainen Marja-Terttu, SDP
 Voutilainen Sari, PS
 Voutilainen Timo, VAS

Kaupungin viranhaltijajohdossa toimivat kaupunginjohtaja, palvelujen johtajat sekä kehitysjohtaja:

Kuva 2. Kaupungin toimintaorganisaatio.

Kuntalain (125 §) mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet sekä toimielimien tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Tilivelvolliset Outokummun kaupungissa v. 2017:

Luottamushenkilöt:

31.5.2017 saakka

Kaupunginhallituksen jäsenet
 Sivistyslautakunnan jäsenet
 Teknisen lautakunnan jäsenet
 Rakennus- ja ympäristölautakunnan jäsenet

1.6.2017 alkaen

Kaupunginhallituksen jäsenet
 Hyvinvointilautakunnan jäsenet
 Kaupunkirakennelautakunnan jäsenet
 Rakennus- ja ympäristöjaoston jäsenet

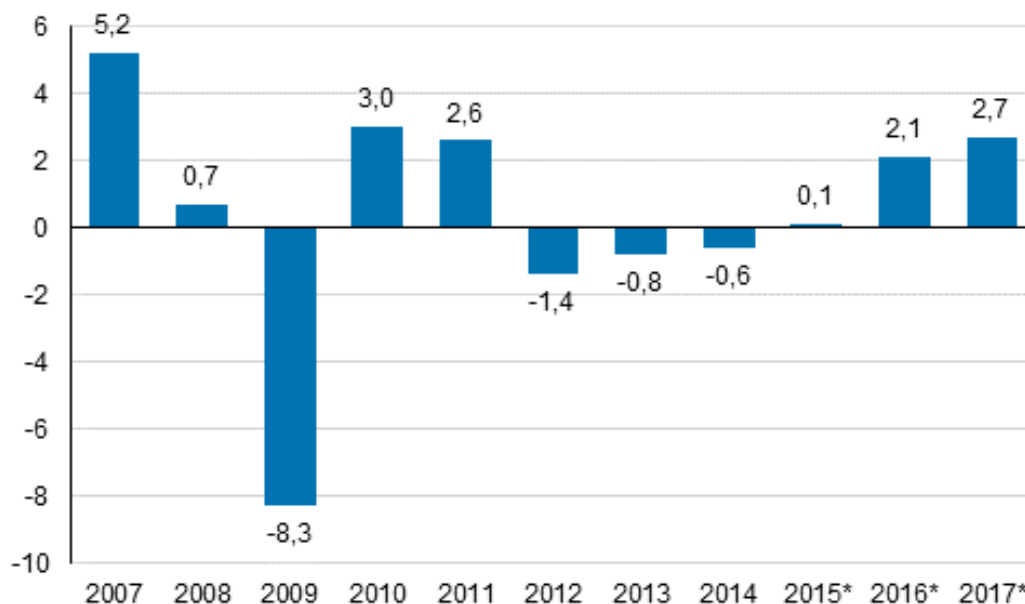
Viranhaltijat:

Kaupunginjohtaja Pekka Hyvönen
 Hallinto- ja talousjohtaja Päivi Lintumäki
 Hyvinvointijohtaja Jukka Orenius
 Kaupunkirakennejohtaja Jarkko Karvonen
 Vesihuoltopäällikkö Kauko Rissanen

1.3. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Kansantalouden kehitys

Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon 2017 ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 2,7 % vuonna 2017. Kansantalouden tuotantoa kuvaava bruttokansantuote oli viime vuonna 224 mrd. €.

Kuva 3. Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia (lähde: tilastokeskus)

Valtionvarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouden kasvu hidastuu kahden prosentin tuntumaan vuoteen 2019 ulottuvalla ennustejaksolla. Lähi-vuosina taloutta tukevat sekä ulkomaankauppa että kotimainen kysyntä. Viennin kasvu tasoittuu maailmankaupan kasvun mukaiseksi ja nettoviennin kasvua tukeva vaikutus pienenee. Kotitalouksien kulutuskysyntää rajoittaa reaalisten käytettävissä olevien tulojen hidastuva kasvu. Myös yksityisten investointien kasvu hidastuu, mutta investoinnit nousevat pitkältä ajalta yli 19 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

Vuonna 2017 ansiotaso kehittyi pääosin työmarkkinaosapuolten neuvotteleman kilpailukyky sopimuksen mukaisesti. Sopimuspalkkoja ei korotettu ja julkisen sektorin lomarahoja leikattiin 30 %. Näiden tekijöiden yhteisvaikutuksena sopimuspalkat laskivat keskimäärin 0,3 %. Muiden tekijöiden kuin sopimuspalkkojen arvioitiin nostavan ansioita 0,5 %. Näin ollen nimelliset ansiot kasvoivat noin 0,2 % v. 2017. Vuosina 2018 ja 2019 palkkojen nousu kiihtyy. Koko talouden palkkasumman ennustetaan kasvavan 3,0 % v. 2018 ja 2,6 % v. 2019. Yksikkötyökustannukset nousevat, mutta kilpailijoita maltillisemmin, ja suomalaisen tuotannon kilpailukyky kohenee edelleen. Työn tuottavuus kasvaa nopeammin kuin vuosiin. Suotuisa suhdanne lisää työllisyyttä ja työttömyys alenee. Työllisyysaste lähentelee 71 prosenttia v. 2019. Julkisen talouden alijäämät pienenevät ja velkaantuminen hidastuu. Alijäämistä ei kuitenkaan päästä eroon nousukauden aikana.

Työllisyystilanne on parantunut vuoden 2017 aikana. Työllisten määrä nousi tammi-lokakuussa 0,7 % vuodentakaiseen verrattuna. Työtunnit eivät ole lisääntyneet kilpailu-

kykysopimukseen sisältyvästä työajan pidentämisestä huolimatta juuri sen enempää. Avoimien työpaikkojen määrä on noussut vuoden 2017 aikana: Tilastokeskuksen mukaan avoimia työpaikkoja oli kolmannella neljänneksellä 12 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Vahvana jatkuva talouskasvu ja voimistunut työvoiman kysyntä nostavat vuonna 2017 työllisten määrän 0,7 % edellisvuotta korkeammaksi, jolloin työllisyysaste reiluun 69 prosenttiin.

Julkisten investointien BKT-osuus pysyttelee lähellä pitkän aikavälin keskiarvoa, vaikka julkisten investointien odotetaan hieman kasvavan tulevina vuosina. Julkisten investointien tasoa pitävät yllä mm. vilkas sairaalarakentaminen, panostukset kärkihankkeisiin ja väylien kunnostukseen sekä maakuntien ICT-järjestelmien kehittäminen. Julkisista investoinneista runsas puolet koostuu paikallishallinnon ja vajaa puolet valtion investoinneista. Sosiaaliturvarahastojen osuus on hyvin pieni.

Kuntatalous vahvistui, mutta odotuksista jäätiin

Vuoden 2017 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatalous koko maan tasolla vahvistui, mutta ennakko-odotukset eivät täysin toteutuneet. Kuntien tilikausien tulos parani noin 200 milj. euroa, mutta jäi kuntatalousohjelmassa arvioidusta noin 500 milj. euroa pienemmäksi. Kuntasektorin toimintakulut laskivat noin 1 %-yksikön johtuen mm. kilpailukykykysopimukseen liittyvien toimien; mm. työnantajamaksujen alentamisen ja lomarahojen leikkauksen vuoksi sekä perustoimeentulotuen Kela-siirron sekä kuntien omista sopeuttamistoimista johtuen. Ilman perustoimeentulotuen siirtoa ja kiky-sopimusta toimintakulujen kasvu olisi ollut noin 1,5 %. Toimintakuluja on kasvattanut mm. ikärakenteen tuomat paineet, korkealla tasolla pysynyt työttömyys sekä maakuntaudistuksen valmistelu.

Verotulot kasvoivat koko maan tasolla noin 2 % eli 450 milj. euroa. Kunnallisverot kasvoivat vain 0,1 %. Veroperustemuutokset sekä kilpailukykykysopimus vaikuttivat kunnallisverotuottoon heikentävästi. Kuntien yhteisöverotulot kasvoivat reilut 21 % eli noin 330 milj. euroa. Kasvu syntyi pääosin verovuoden 2016 veroista ja suurin osa siitä yksittäisestä yrityskaupasta. Kiinteistöverot kasvoivat 6,3 % eli noin 100 milj. euroa. Suurin osa kasvusta johtui kiinteistöveroprosenttien ylä- ja alarajojen korottamisesta.

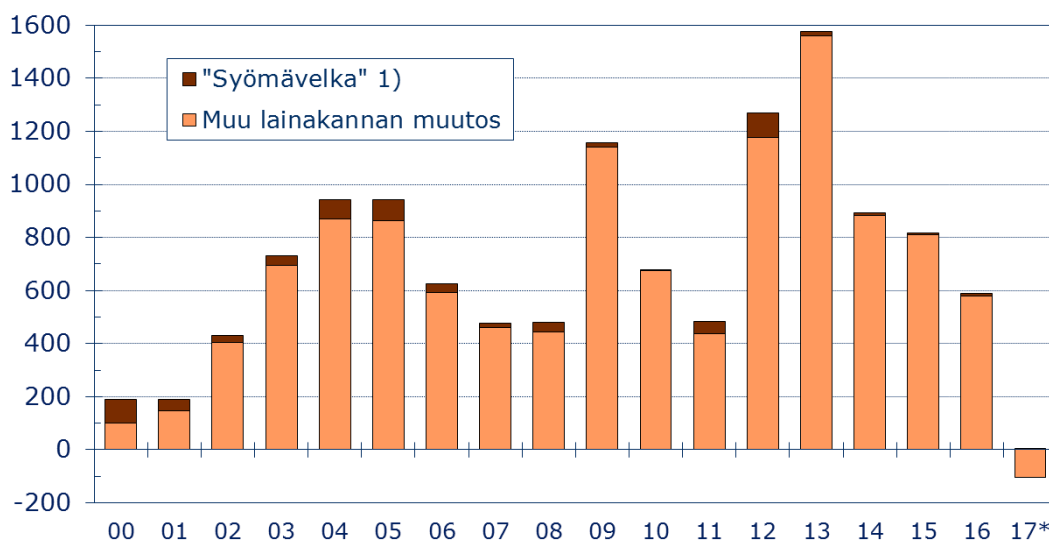
Valtionosuudet laskivat 3,3 % eli lähes 300 milj. euroa, johtuen mm. kilpailukykykysopimuksen voimaantulosta (noin 350 milj. euroa), perustoimeentulotuen siirrosta Kelaan (noin 330 milj. euroa) sekä muista valtionosuusleikkauksista (125 milj. euroa). Veroperustemuutosten vaikutus kompensoitiin lisäämällä valtionosuuksia noin 400 milj. euroa.

Vuosikate parani koko maan tasolla 0,5 mrd. euroa, mutta kunta- ja kuntayhtymäkohtaiset erot ovat edelleen suuria. Tilikauden tulos oli negatiivinen 60 kunnassa ja 53 kuntayhtymässä.

Ennusteen mukaan verotulot ja valtionosuudet eivät juurikaan kasva vuonna 2018 samalla kun toimintakulut kasvavat noin miljardi euroa. Vuosi 2019 näyttäytyy yhtä vaikeana.

Kuntasektorin korjausvelkaa on selvitetty Kuntaliiton ja FCG:n hiljattain valmistuneessa selvityksessä. Siinä arvioidaan, että kuntakonserneilla on laskennallisesti katettavaa korjausvelkaa 4 miljardia euroa pelkästään toimitilojen ja kiinteistöjen osalta. Jotta investoinnit voidaan rahoittaa, on kuntien tulokehityksen jatkossakin oltava vahvaa ja menot pidettävä kurissa.

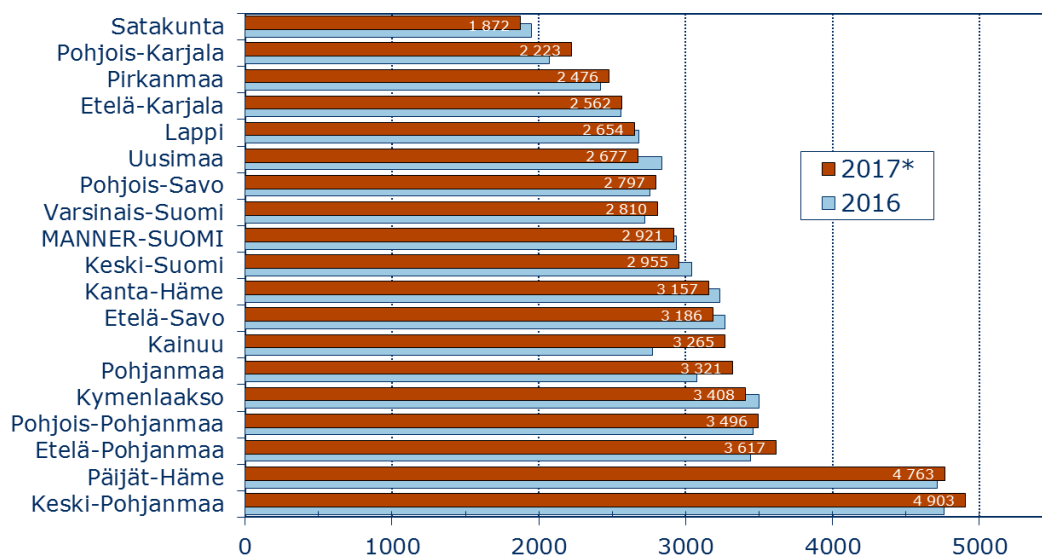
Kuntasektorin lainakanta kasvoi noin yhden prosentin. Peruskuntien lainakanta pieneni 0,6 %.

1) Syömävelka on kuntien negatiivisten vuosikatteiden summa. Vuosina 2000-2017 syömävelkaa on otettu noin 600 miljoonaa euroa, mikä on 5 % vuosien 2000-2017 lainakannan muutoksesta.

Kuva 4. Kuntien lainakannan muutos 2000-2017 (lähde; Kuntaliitto)

Pohjois-Karjalan maakunnan lainakanta kasvoi jonkun verran, mutta on edelleen maakuntatasolla toiseksi pienin 18 maakunnan joukosta.

Kuva 5. Kuntien lainakanta maakunnittain vuosien 2016 ja 2017 lopussa, €/asukas (lähde; Kuntaliitto).

Työnhakijoiden kokonaismäärä väheni

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,2 prosenttia, joka on 2,4 %-yksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. Joulukuun lopussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli 91 600, mikä on 30 400 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Myös alle 25-vuotiaiden työttömien määrä väheni. Joulukuun lopussa alle 25vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 38 300, mikä on 9 800 vähemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa.

1.4. OMAN TALOUSALUEEN KEHITYS

Aluetalouden kehityksessä käänne parempaan

Joensuun seutukuntaan kuului vuoden 2017 alussa seitsemän kuntaa; Joensuun ja Outokummun kaupungit sekä Kontiolahden, Liperin, Polvijärven, Ilimantsin ja Juuan kunnat.

Vuoden 2017 ensimmäisen puoliskon aluetalouden raportit näyttivät liikevaihdon kasvaneen 3,7 % edelliseen vuoteen nähden. Teollisuuden kasvaneet tilausrähdät ennustivat jo edellisen vuoden lopulla hyvää vuodelle 2017 ja erityisen tyytyväinen voi olla siihen, että kasvu Joensuun seudulla on kokonaisvaltaista: liikevaihto kasvoi kaikilla toimialoilla yhtä lukuun ottamatta.

Metallituotteiden valmistus osoitti jo vuoden 2016 lopulla maltillisia kasvun merkkejä ja alkuvuoden luvut näyttivätkin 6,9 % kasvua liikevaihdossa. Alan vienti on kasvanut 12,3 % edellisestä vuodesta. Kasvunäkymät metalliteollisuudessa ovat erityisen hyvät. Euromääräisesti liikevaihdon kasvu on ollut suurinta jalostuksessa, kaivostoiminnassa ja teollisuudessa. Kaivannaisteollisuuden liikevaihtoa on vauhdittanut raaka-aineiden hintakehitys, joka näyttää jatkuvan myönteisenä myös tulevaisuudessa. Koboltti – akkuteollisuudessa käytetty aine, joka saa sähköautot hyrräämään – on hyvä esimerkki: sen hinta on viimeisen vuoden aikana kolminkertaistunut. Sähköautojen tuotannon lisääntyminen ennustaa koboltin kysynnälle ja hinnalle varsin nousujohteista tulevaisuutta. Kun teollisuus kasvaa ja vienti vetää, se merkitsee myönteistä kehitystä myös kuljetusalalla. Kuljetusalan liikevaihto kasvoi 3,7 %. Kaupanalalla etenkin tukkukauppa on käynyt vilkkaana.

Henkilöstömäärät ovat alkuvuonna kasvaneet 0,5 % edellisvuodesta, teollisuudessa jopa 3,2 % ja rakentamisessa 1,5 %. ICT-alalla nähdään henkilöstömäärän kasvussa myönteistä potentiaalia.

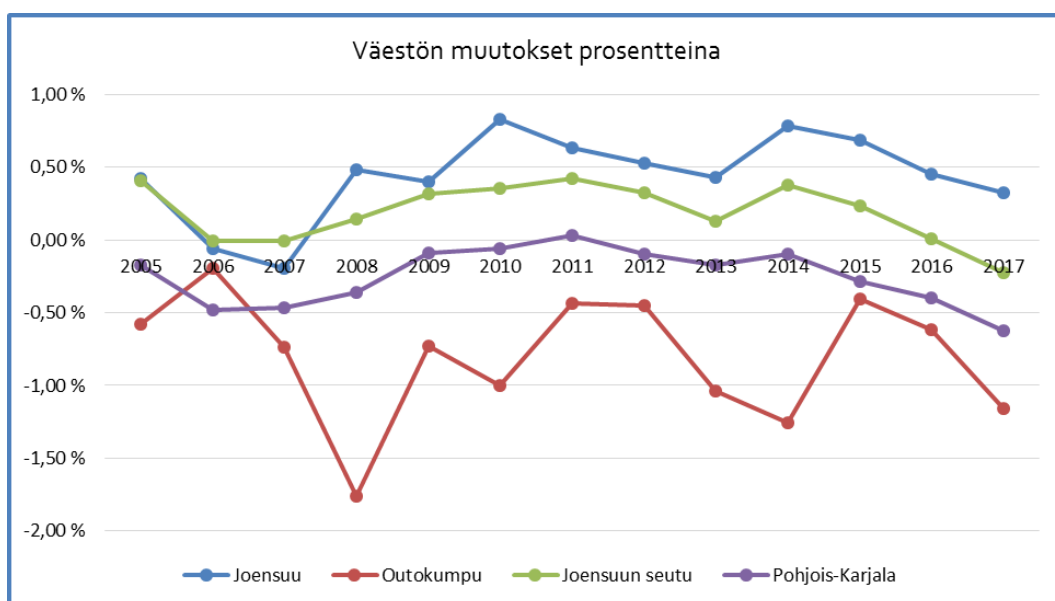
Tilastojen viiveen johdosta liikevaihdon ja työpaikkamäärän kehitys loppuvuoden osalta ei ole kaikilta osin tiedossa, mutta taloustilanteen kasvun käänne ei kuitenkaan näy kaikissa seudun kunnissa, kun asiaa peilataan teollisuustyöpaikkojen määrään. Teollisuustyöpaikkoja oli Joensuun seudulla vuoden 2017 lopussa 8 865, kasvua edellisvuoteen nähden 129. Outokummussa teollisuustyöpaikkojen määrä väheni edellisvuoteen nähden 26 työpaikalla ollen vuoden lopussa 908 teollista työpaikkaa.

Väki vähenee

Pohjois-Karjalan väestö vähentyi väestömuutosten ennakkotietojen mukaan vuonna 2017 kaikkiaan 1025 henkilöllä (-0,6 %) ollen vuoden lopussa (31.12.2017) 163 060 henkilöä. Vuonna 2016 Pohjois-Karjalan väkilasku laski 670 hengellä eli lasku oli jyrkempää vuonna 2017. Vuositasolla maakunnan väestötappio on suurin vuoden 2002 jälkeen.

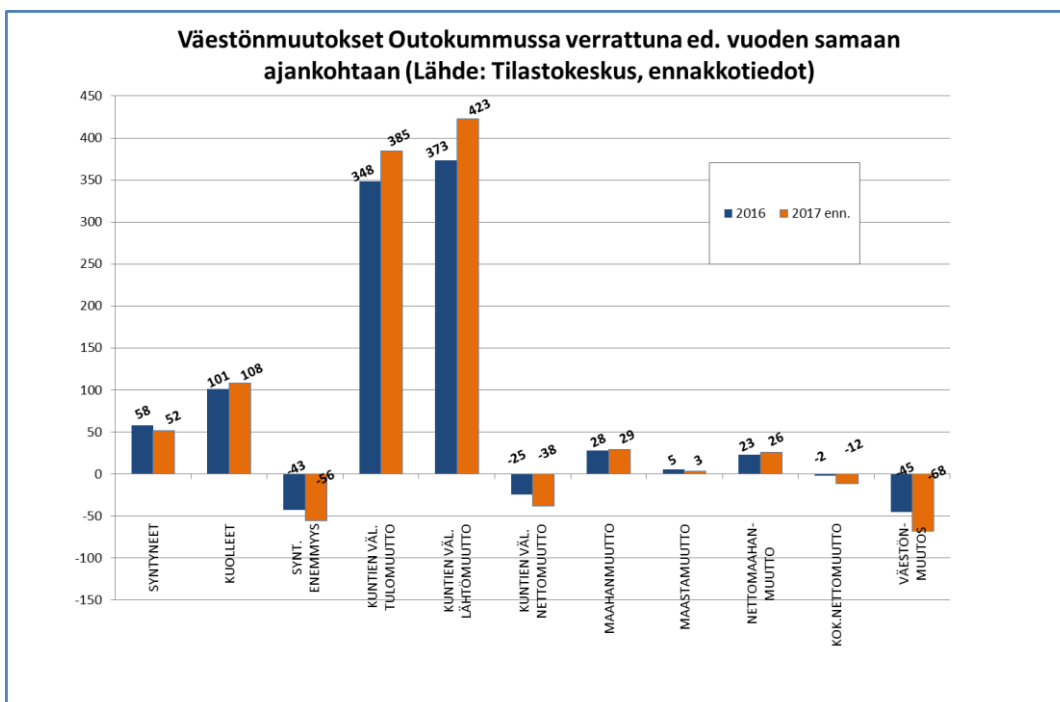
Joensuun seudun väestö väheni 276 henkilöllä (-0,2 %) ollen 124 459. Joensuun seudun kunnista väkiluku nousi ainoastaan Joensuussa (+248) ja Kontiolahdella (+27). Seudun kunnista suurin muutos prosentuaalisesti tapahtui Juuassa, -2,5 %. Outokummun väestö väheni 82 henkilöä (-1,2 %) ollen vuoden 2017 lopussa 7 009 henkilöä (ennakkotietoja).

Alla olevasta taulukosta näkyy väestömuutoksen kehityksen vauhti ja suunta; väkimäärä on vähenemässä tai kasvamassa, riippuu onko käyrä nollan ylä- vai alapuolella.

Kuva 6. Pohjois-Karjalan, Joensuun seudun, Joensuun ja Outokummun vuosittainen väestömuutos prosentteina vuosina 2005-2017 (lähdetiedot Pohjois-Karjalan maakuntaliitto).

Alla olevassa kuvassa on vertailtu Outokummun väestömuutoksen osatekijöitä vuosina 2016 ja 2017. Väestökehitykseen vaikuttavat syntyvyys, kuolleisuus sekä muuttoliike. Outokummussa kokonaisnettomuutto on kohtuullinen, -12 henkilöä. Muuttoliikkeessä merkittävä tekijä on ollut nettomaahanmuutto, joka on +26 henkilöä. Kuntien välinen nettomuutto on miinuksella. Väestön vähenemään vaikuttaa ennen kaikkea luonnollinen väestömuutos eli kuolleisuus on suurempaa kuin syntyvyys.

Kuva 7. Väestömuutoksen osatekijät vuosina 2016 ja 2017. (Tilastokeskuksen tilastoviiveiden takia taulukkoon tehtävä tilastokorjaus v. 2017)

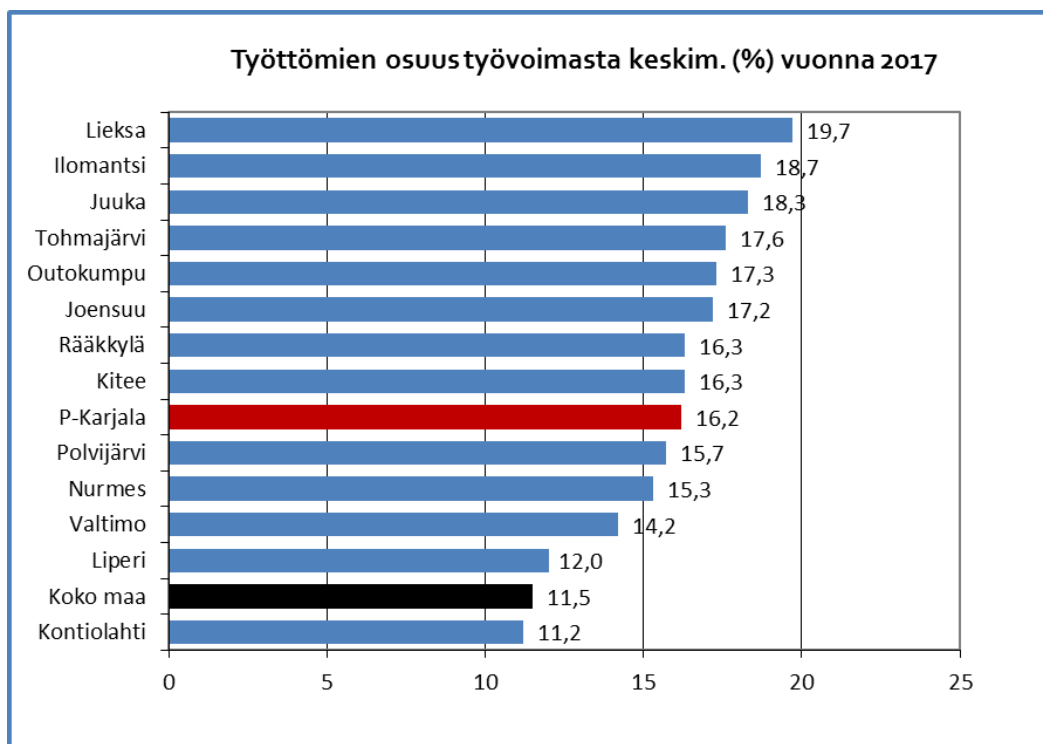
Työttömyystilanne - työttömiä vähemmän kuin edellisenä vuonna

Työttömien työnhakijoiden määrä väheni edellisen vuoden joulukuuhun verrattuna kaikissa maakunnan kunnissa. Suhteellisesti eniten vähennystä oli Polvijärvellä (24 %), Nurmeksessa (15 %) ja Liperissä (14 %). Työttömyys vuonna 2017 oli maakunnassa keskimäärin 16,2 % (vuonna 2016 17,1 %). Maakunnassa oli joulukuun lopussa 11 728 työtöntä työnhakijaa. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli maakunnassa 3 934 eli 245 henkilöä (6 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 1 639 eli 197 henkilöä (11 %) vähemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa.

Joulukuun lopussa aktivointiasteeseen laskettavissa työvoimapalveluissa oli yhteensä 4 646 henkilöä, mikä on 295 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kaikkiaan palveluissa oli 6,4 % työvoimasta. Aktivointiaste oli Pohjois-Karjalassa joulukuun lopussa 28,4 %, joka oli vähän valtakunnan keskitason paremmalla puolella. Laajan työttömyyden eli työttömien työnhakijoiden ja palveluissa olleiden yhteismäärä oli joulukuun lopussa 16 374 mikä on 1 814 henkilöä (10 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Palkkatuella yksityiselle sektorille työllistettynä ja starttirahan saajana oli joulukuun lopussa yhteensä 756 henkilöä, mikä on 26 henkilöä (3 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Julkishallintoon, kuntiin ja valtiolle työllistäminen sen sijaan lisääntyi, joulukuun lopussa julkishallinnon palvelukseen työllistettyjä oli 359 henkilöä, mikä on 101 henkilöä (39 %) enemmän kuin vuosi sitten. Valmennuksessa oli joulukuun lopussa 145 henkilöä. Lisäystä vuoden takaisin lukemiin oli 96 henkilöä. Omaehtoisessa opiskelussa tai työvoimakoulutuksessa oli joulukuun lopussa yhteensä 1 840 henkilöä, mikä on 293 henkilöä (14 %) vähemmän kuin vuosi sitten.

Outokummussa keskimääräinen työttömyysprosentti oli 17,3 % (vuonna 2016 18,1 %). Vuoden lopussa työttömiä työnhakijoita oli 71 vähemmän kuin vuotta aiemmin (477/548). Pitkäaikaistyöttömien määrä on pysynyt lähes ennallaan (157/161).

Kuva 8. Työttömien osuus työvoimasta keskimäärin vuonna 2017.

1.5. KAUPUNGIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

1.5.1. Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Toiminta

Vuonna 2015 voimaan tullut uusi kuntalaki sekä valmisteilla oleva sosiaali- ja terveys-toimen uudistus ja maakuntauudistus aiheuttavat muutoksia kuntien toiminta- ja tehtäväkenttään. Pohjois-Karjalassa muutokset tapahtuivat jo 1.1.2017, kun maakunnan kaikkien kuntien sosiaali- ja perusterveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon järjestämis- ja tuottamisvastuu siirtyi maakunnalliselle Siun sote -kuntayhtymälle. Outokummun kaupunki on ollut osana Joensuun kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-aluetta 1.1.2013 alkaen, joka päättyi vuoden 2016 lopussa. Kuntien tärkeimmät tehtävät ovat jatkossa paikallisen elinvoiman sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Mainittujen muutosten vuoksi Outokummun kaupunki uudisti luottamushenkilöorganisaatiota ja johtamisjärjestelmää vastaamaan jo tapahtuneita ja tulevia muutoksia. Uusi organisaatio rakentuu kolmeen toimialaan, jotka ovat hallinto, hyvinvointi ja kaupunkirakenne. Uusi organisaatorakenne on huomioitu myös luottamushenkilöorganisaatiossa. Hallintopalveluihin sijoittuu uutena elinvoima- ja omistajaohjausjaosto, osallisuus- ja yhteisötoimikunta sekä Sinun sote –neuvottelukunta. Aiemmin hallintopalveluissa (ent. hallinto- ja lupapalvelut) ollut rakennus- ja ympäristölautakunta siirrettiin kaupunkirakennepalvelujen alaisuuteen rakennus- ja ympäristöjaostoksi. Sivistyslautakunta muutettiin uudessa organisaatiossa hyvinvointilautakunnaksi, mikä paremmin kuvastaa kuntien korostunutta vastuuta terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Helmikuussa 2017 hyväksyttiin uusi hallintosääntö koskien mm. edellä selvitettyjä muutoksia. Uusi hallintosääntö tuli voimaan 1.6.2017 uuden valtuustokauden alkaessa.

Huhtikuussa valtuusto hyväksyi myös konserniohjeen voimaan tulevaksi 1.6.2017. Uuden kuntalain mukaan konserniohjeessa on korostettu omistajaohjausta, jonka mukaan omistajan on huolehdittava, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon konsernin kokonaisuus.

Huhtikuussa tehdyn valtuuston päätöksen mukaan Outokummussa siirryttiin yhteen äänestysalueeseen entisen kahden äänestysalueen sijaan. Kesäkuussa valtuusto valitsi luottamushenkilöt eri toimielimiin.

Marraskuussa valtuusto hyväksyi konsernistrategian, Kumpukartan, vuosille 2018-2021, joka on valmisteltu koko kaupunkikonsernia koskeväksi asiakirjaksi. Konsernistrategia muodostaa kokonaisuutena kaupungin tulevaisuuden peruskirjan: yhteisen suunnitelman ja tahdonilmauksen siitä, miten, mihin suuntaan sekä millaisilla toimenpiteillä ja tavoitteilla Outokumpua kaupunkina ja kaupunkikonsernina kehitetään alkaneella valtuustokaudella.

Sivistyslautakunta (nyk. hyvinvointilautakunta) on kesäkuussa 2016 hyväksynyt perusopetuksen uuden opetussuunnitelman otettavaksi käyttöön Kummun koululla 1.8.2016 alkaen vuosiluokilla 1-6 ja vuosina 2017-2019 porrastetusti vuosiluokilla 7-9. Opetussuunnitelma perustuu valtakunnalliseen tuntijakoon sekä opetussuunnitelman perusteisiin ja se on valmisteltu Joensuun Seudun kuntien yhteistyönä. Sivistyslautakunta (nyk. hyvinvointilautakunta) on päivittänyt seudullista opetussuunnitelmaa toukokuussa 2017 ja hyvinvointilautakunta syyskuussa 2017 sekä joulukuussa 2017.

Syyskuussa hyvinvointilautakunta käynnisti lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimisen kuluvalle valtuustokaudelle.

1.8.2015 voimaan tulleen varhaiskasvatustalain perusteella opetushallitus päätti 18.10.2016 uusista varhaiskasvatussuunnitelman (vasu) perusteista, joihin perustuva paikallinen vasu tulee ottaa kunnissa käyttöön 1.8.2017. Sivistyslautakunta (nyk. hyvinvointilautakunta) on vuonna 2016 päättänyt osallistua Joensuun seudun kuntien yhteiseen varhaiskasvatussuunnitelmatyöhön. Seudullisen vasun tekeminen on rahoitettu opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksella sekä kuntien omarahoitusosuuksilla. Kesäkuussa hyvinvointilautakunta päätti ottaa varhaiskasvatussuunnitelman käyttöön Outokummun kaupungin varhaiskasvatuksessa 1.8.2017 alkaen.

Kummun koulun vihkiäiset pidettiin 8.9.2017.

Kaupunkirakennepalveluissa jatkui toimintojen kehittäminen. Tammikuussa 2017 hyväksyttiin jätepoliittinen ohjelma, joka on kunnille tärkeä väline kunnallisen jäteyhtiön, Jätekuon, omistajaohjaukseen. Jätehuollon toteutus on alueella 17 kunnan yhteisellä organisaatiolla ja siksi jätepolitiikka on määritelty yhteiseksi ohjelmaksi. Tämä mahdollistaa jätehuollon kehittämisen koko alueella suunnitelmallisesti ja yhdenvertaisesti.

Kalattoman itäosan asemakaava hyväksyttiin valtuustossa marraskuussa. Kalattoman alueella oli useita rakennuspaikkoja, jotka olivat virkistys- tai maatalousalueella. Asemakaavassa oli useita katuja, joita ei ollut rakennettu. Asemakaavan muutoksessa huomioitiin nämä asemakaavan ja toteutuneen maankäytön ristiriidat. Lisäksi lähtökohtana on nykyisen kiinteistöjaotuksen parempi huomioiminen kaavaratkaisussa. Kaavamuuotos on pyritty tekemään hyvin väljänä ja vähin määräyksin, jotta alueelle luonteenomainen vapaa rakentaminen voisi jatkua tulevaisuudessa.

Kaupunkirakennelautakunta päätti elokuussa käynnistää keskusta-alueen 1. vaiheen asemakaavan muutostyön Jokipohjan, Partalanmäen, Pekkalanmäen, Hovilan ja Rumukkalanmäen alueella.

Syyskuussa tehtiin päätökset Jokipohjan jäteveden puhdistamon saneerauksen urakoitsijoista ja työ lähti käyntiin vuoden lopussa.

Kaupungin vesihuoltopäälliköksi valittiin marraskuussa yhdyskuntainsinööri Teemu Laitinen, joka aloitti tehtävässään vuoden 2018 alusta.

Kaupungin taloutta eri asiayhteyksissä käsiteltiin vuoden aikaan useaan otteeseen. Toukokuussa valtuusto hyväksyi vuoden 2016 tilinpäätöksen sekä tarkastuslautakunnan jättämän arviointikertomuksen. Vuoden 2018 veroprosentit hyväksyttiin lokakuussa. Talousarvion vuodelle 2018 sekä vuosien 2019-2020 taloussuunnitelman valtuusto hyväksyi joulukuussa. Osavuositarkastukset saatettiin tiedoksi toukokuun ja syyskuun valtuustoissa. Joulukuussa valtuusto myönsi omavelkaisen takauksen tytäryhtiönsä Kiinteistö Oy Kummun Kotien lainan vakuudeksi.

Talous

Peruskaupungin vuoden 2017 talousarvio oli talousarviomuutosten jälkeen 0,6 milj. euroa ylijäämäinen. Tulos vuoden 2017 tilinpäätöksessä oli 2,3 milj. euroa ylijäämäinen. Tilikauden tulos on lähes 1 milj. euron parempi edelliseen vuoteen nähden. Ylijäämäistä tilikauden tulosta selittää pitkälti ulkoisten toimintatuottojen toteutuminen reilut 0,9 milj. euroa parempana talousarvioon nähden. Kokonaistilannetta paransivat erityisesti jätehuollon tuotot, metsänmyynti, vuokratuotot, ruokapalvelujen myynti, jotka toteu-

tuivat talousarviota paremmin. Toimintatuottojen toteumaprosentti oli 114 %. Toimintakulujen toteumaprosentti oli 99,8 % eli lähes talousarvion mukainen. Toimintakulut pienenevät edelliseen vuoteen nähden -1,9 %.

Toimielimet saavuttivat tulostavoitteensa. Hallintopalvelut alittui toimintakatetasolla 0,5 milj. euroa, samoin kaupunkirakennepalvelut 0,5 milj. euroa. Hyvinvointipalvelujen tulos oli lähes +/- 0 euroa (ylitys 696 euroa). Tulosalueella vesihuoltopalvelut jäi tulostavoitteestaan reilut 0,1 milj. euroa.

Verotuloja kertyi kokonaisuutena 22,4 milj. euroa, kun talousarviossa verotulokertymäksi arvioitiin 22 milj. euroa. Verotulojen alenema oli 2,6 % ja toteumaprosentti 101,7 %. Kunnallisverokertymä ylitti talousarvion 0,25 milj. eurolla, yhteisövero reilut 0,1 milj. euroa ja kiinteistöverokertymä oli talousarvion mukainen.

Valtionosuuksia kertyi 20,7 milj. euroa, eli hiukan enemmän kuin oli budjetoitu. Toteumaprosentti on 100,1%.

Rahoitustuottoja kertyi 0,7 milj. euroa ja toteuma oli hiukan yli arvioidun, toteumaprosentti 101,7 %. Rahoituskulut toteutuivat 0,1 milj. euroa pienempänä. Korkokulut toteutuivat 21 % pienemänä johtuen mm. lainakannan pienenemisestä, korkeampikorkoisten lainojen loppuun maksamisesta sekä siitä, että talousarviolainoja ei nostettu koko budjetoitua määrää.

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 1,9 milj. euroa eli reilut 0,1 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän. Arvonalentumiset ja satunnaiset tuotot aiheutuivat Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän purkamisesta, tulosvaikutus nolla. Lisäksi arvonalentumisiin kirjattiin Tuustaipaleen päihdehuollon kuntayhtymän purkamisesta johtuva kirjaus.

Vuosikate, 4,2 milj. euroa on 1,1 milj. euroa suurempi kuin vuotta aiemmin. Vuosikateprosentti on 183,7 %.

Lainamäärä väheni 1,5 milj. euroa ollen tilinpäätöksessä 11,5 milj. euroa. Vuoden 2017 lainakannaksi muodostui 1 641 euroa/asukas, kun edellisenä vuonna lainaa oli 1 805 euroa/asukas.

Talousarviomuutoksia kaupunginvaltuusto käsitteli 3 kertaa. Muutokset olivat:

Kvalt 29.5.2017 § 35 Käyttötalouden muutos; teknisten palveluiden sote-kiinteistöjen vuokrasopimuksen muutos vaikutti tuottoihin lisäystä 277 800 euroa ja välivuokrauksesta aiheutuvaan kuluun vähennystä 99 300 euroa, sote-palveluiden henkilöstöstä kahdeksan siirrettyä kaupungin työntekijöiksi aiheutuu 332 500 euron kustannus/vuosi ja se laskutetaan Siun sotelta, kaavoituskustannukset lisääntyivät 25 000 euroa. Sosiaali- ja terveystalouksissa Siun soten maksuosuuteen lisäystä 162 748 euroa ja lisäksi toimitilojen vuokran maksuosuuteen lisäystä 187 000 euroa, pakolaisohjauksen palveluihin lisäämäärärahaa 44 000 euroa, Keha-keskuksen laskennallinen korvaus sekä erikseen haettava bonus-raha lisäävät tuottoja 91 000 euroa.

Kvalt 28.8.2017 § 70 Käyttötalouden muutos; teknisten palvelujen tulosalueelle Jyrin käsittelyaseman viimeistely- ja velvoitetöiden kustannusten kattamiseen kulujen lisäys 60 000 euroa.

Kvalt 27.11.2017 § 95 Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän purun vaikutukset vuoden 2017 talousarvioon; hallintopalveluihin lisäystä inves-

tointituloihin 1,457 milj. euroa sekä lisäystä investointimenoihin 1,447 milj. euroa, lisäystä tuloslaskelmaan satunnaisiin tuottoihin 370 000 euroa ja lisäystä tuloslaskelmaan arvonalentumisiin 370 000 euroa.

1.5.2. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin talous on kehittynyt myönteiseen suuntaan aina vuodesta 2013 lukien. Vuoden 2017 tulos muodostui ennakoitua paremmaksi. Taseen kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2016 lopussa oli 2,7 milj. euroa ja vuoden 2017 tilinpäätöksen mukaan kumulatiivinen ylijäämä on 5 milj. euroa eli 712 euroa/asukas.

Kaupungin talousarvio vuodelle 2018 on ylijäämäinen 0,9 milj. euroa. Talousarvio on laadittu vuoden 2017 muutetun talousarvion pohjalta. Ottaen huomioon vuoden 2017 ylijäämäisen tuloksen talousarvion on mahdollista toteutua arvioidusti, vaikka tiedossa on talouteen kohdistuvia haasteita. Talousarvion toteutumisen näkökulmasta merkittävimmät haasteet kohdistuvat sosiaali- ja terveystalouden osalta vuoden 2018 maksusuuteen, työllisyyspalveluihin sekä tytäryhtiöiden taloudellisesta tilanteesta johtuviin mahdollisiin maksuvelvoitteisiin.

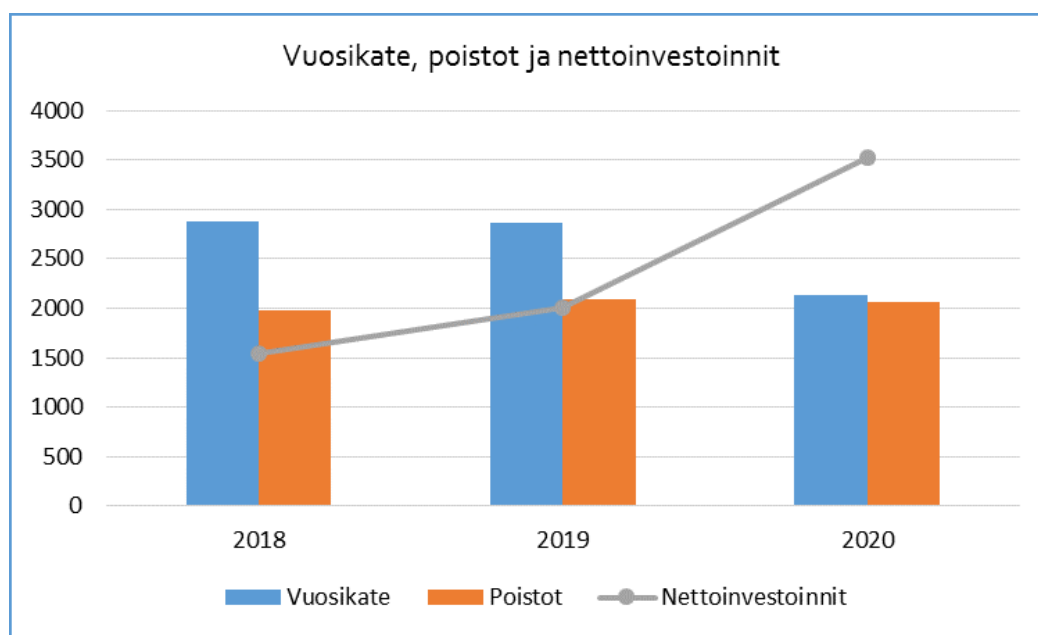
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän onnistuminen kustannusten hallinnassa vaikuttaa merkittävästi kaupungin talouden hallintaan. Perussopimuksen mukaan järjestämis- ja tuottamisvastuun aiheuttamat nettokustannukset rahoitetaan jäsenkuntien suorittamalla korvauksella (= kuntien maksusuudet). Omistajaohjauksessa määrätään maksusuuksilla kerättävän määrän muutos vuosittain. Muutoksen pohjana käytetään kuluvan vuoden ennustetta. Vuoden 2018 loppuun saakka kuntien maksusuudet perustuvat rahoitusmalliin, jossa käytön mukainen osa on 95 % ja asukasluvun mukainen osa on 5 %. Vuoden 2017 kulujen osalta kaupungin tilinpäätöksen 2017 käytön mukainen osa perustuu vuoden 2017 ennusteeseen ja kahden edellisen vuoden tilinpäätöksiin, joita painotetaan suhteellisesti seuraavasti; kuluva vuosi 50 %, edellinen 30 % ja sitä edellinen 20 %. Perussopimuksen mukaan maksusuuksia ei tasata kuntayhtymän tilinpäätöksen mukaisesti, mutta mahdolliset poikkeamat ennusteeseen nähden huomioidaan vuoden 2018 maksusuuksissa.

Työllisyyspalveluihin sisältyvä työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä kasvoi vuonna 2017 merkittävästi edelliseen vuoteen nähden. Tavoitteena on hillitä kyseisen kuluerän kasvua, joka tarkoittaa lisää työllistämistoimia, joilla edistetään työttömien henkilöiden joko työllistymistä tai poluttamista erilaisin työllistymistä edistäviin palveluihin. Kaupunki on varannut vuoden 2018 talousarvioon määrärahan määräaikaisen yksilövalmentajan palkkaamiseksi työllisyyspalveluihin.

Kiinteistö Oy Vaskikummun taloudellinen tilanne on heikentynyt siinä määrin, että yhtiö on tehnyt päätöksen omistamiinsa rakennuksiin liittyvänä purkuluvan ja purkuakordien hakemisesta Valtiokonttorilta. Yhtiö on saanut Valtiokonttorilta rakennusten purkuluvan 14.2.2018. Kaupungille kiinteistöyhtiön omistajana aiheutuu mainituista toimenpiteistä taloudellisia vastuita. Toisaalta taas edellä selvitetty Kiinteistö Oy Vaskikumpua koskeva purkamistoimenpide tulee parantamaan Kiinteistö Oy Kummun Kotien asuntojen käyttöastetta ja sitä kautta taloudellista tilannetta Vaskikummun asukkaiden sijoitustessa Kummun Kotien asuntoihin.

Taloussuunnitelman 2018-2020 tulo- ja meno-ohjelma on riittävä. Tosin mahdollisen maakunta-uudistuksen vuoksi vuosi 2020 on vielä epävarma. Vuosikate suunnittelukaudella riittää kattamaan poistot, jotka ovat 88 % suunnitelluista nettoinvestoinneista. Tavoite on, et-

tä poistot ovat samalla tasolla nettoinvestointien kanssa. Joitakin vuodelle 2020 esitettyjä investointikohteita voidaan tarvittaessa siirtää eteenpäin.

Kuva 9. Vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien kehitys suunnittelukaudella.

Suunnittelukaudella kaupunki ei velkaannu. Taloussuunnitelman mukaan pitkäaikaista lainaa nostetaan 5,5 milj. euroa ja pitkäaikaisia lainoja lyhennetään 6,3 milj. euroa.

1.6. HENKILÖSTÖ

1.6.1. Tietoja henkilöstöstä

Outokummun kaupungilla on 3 palvelualueita, joissa henkilöstöä oli (31.12.2017) yhteensä 293 henkilöä jakautuen työsuhteen luonteen perusteella seuraavasti hr-ohjelmiston tietojen perusteella:

Palvelut	Vaki- tuisten keski-ikä	Vaki- tuiset	Määrä- aikaiset	Palkka- tuetut	Opso	Yht.	joista naiset	joista miehet
Hallinto	49 (50)	35 (39)	6 (4)	17 (13)	3 (2)	61 (58)	48	13
Hyvinvointi	46 (46)	132 (119)	36 (47)	2 (2)	1 (1)	171 (169)	140	31
Kaupunki- rakenne	51 (50)	49 (50)	6 (5)	1 (1)	5 (1)	61 (57)	20	41
Kaupunki yhteensä	47 (48)	216 (208)	48 (56)	20 (16)	9 (4)	293 (284)	208	85

Taulukko 1: Henkilöstömäärät vuonna 2017 (suluissa 2016).

Vakinaisia on 8 enemmän kuin vuosi sitten ja vastaavasti määräaikaisten määrä 8 vähemmän. Oppisopimuskoulutettavien määrä on lisääntynyt. Sijaisia ei ole tässä tilastoi-

tu, koska se tuottaisi 2 tekijää yhteen vakanssiin ja vääristäisi siten todellista henkilöstömäärää.

Henkilöstöstä 228 työskenteli kokoaikaisena ja 65 osa-aikaisena. Osa-aikaisista 5 oli osa-aikaisena eläkejärjestelyiden tai työkyvyttömyyden vuoksi.

Sukupuolijaon osalta naisilla on enemmistö hallintopalveluissa (79 %) ja hyvinvointipalveluissa (82 %) kun taas kaupunkirakennepalveluissa on miesenemmistö (67 %).

Edelliseen vuoteen verrattuna palkkamenot ovat hieman nousseet mutta vastaavasti sivukulut laskeneet siten, että kokonaisuutena henkilöstömenot ovat laskeneet 2,6 % vuoteen 2016 verrattuna.

vuosi	Hallintopalvelut		Kaupunkirakennepalvelut			Hyvinvointipalvelut		Kaupunki yht.	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
palkat	1 687	1 661	1 729	1 957	5 443	5 462	8 859	9 080	
eläkekulut	1 403	1 128	722	650	1 301	1 224	3 426	3 002	
muut sivukulut	134	101	121	101	357	283	612	485	
Henkilöstökulut yhteensä	3 224	2 890	2 572	2 708	7 101	6 969	12 897	12 567	

Taulukko 2: Palkat ja sivukulut vuonna 2017 (suluissa 2016).

Taulukon eläkekulut sisältävät palkkaperusteisten eläkemaksujen lisäksi myös eläkemenerusteiset sekä varhaiseläkemenoperusteiset maksut.

1.6.2. Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstökoulutuksen suunnittelu tapahtuu pääosin jokaisen palvelussuhteessa olevan ja hänen esihenkilönsä kanssa sekä tulosyksiköittäin. Koulutustarve voi perustua työntekijän / viranhaltijan tai esihenkilön näkemykseen koulutustarpeesta.

vuosi	Hallintopalvelut			Kaupunkirakennepalvelut			Hyvinvointipalvelut			Kaupunki yht.		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
koulutus	52	16	19	8	7	18	187	150	242	247	173	279

Taulukko 3: Koulutuspäivät vuonna 2017 (suluissa 2016).

Taulukon tiedoissa on mukana kaikki hr-ohjelmaan ilmoitetut koulutukset. Taulukko ei sisällä esim. yksiköiden sisäisiä koulutuksia eikä opettajien virkaehtosopimuksen mukaisia koulutuspäiviä (nk. vesopäivät, 3 lukuvuodessa).

Käytännössä kaikissa kaupungin työyksiköissä pidettiin työpaikkakokouksia (nimitys ja toteutustapa vaihtelee). Samoin esihenkilön ja alaisen väliset kehityskeskustelut käydään lähes kaikkien kaupungin vakinaisten työntekijöiden kanssa vähintään kahden vuoden välein. Osa kehityskeskusteluista on ryhmämuotoisia. Tiedon kulun osalta työpaikkakokoukset, arkipäivän kohtaamiset sekä sähköiset välineet ovat merkittävimmät. Vuonna 2014 kuntien yhteistoimintalakiin tuli velvoite koulutussuunnitelman laatimisesta henkilöstön ammatillisen osaamisen ennakoimiseksi ja kehittämiseksi. Outokummus-

sa henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on yhdistetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan (HEKOTA –suunnitelma). Suunnitelma päivitetään vuosittain.

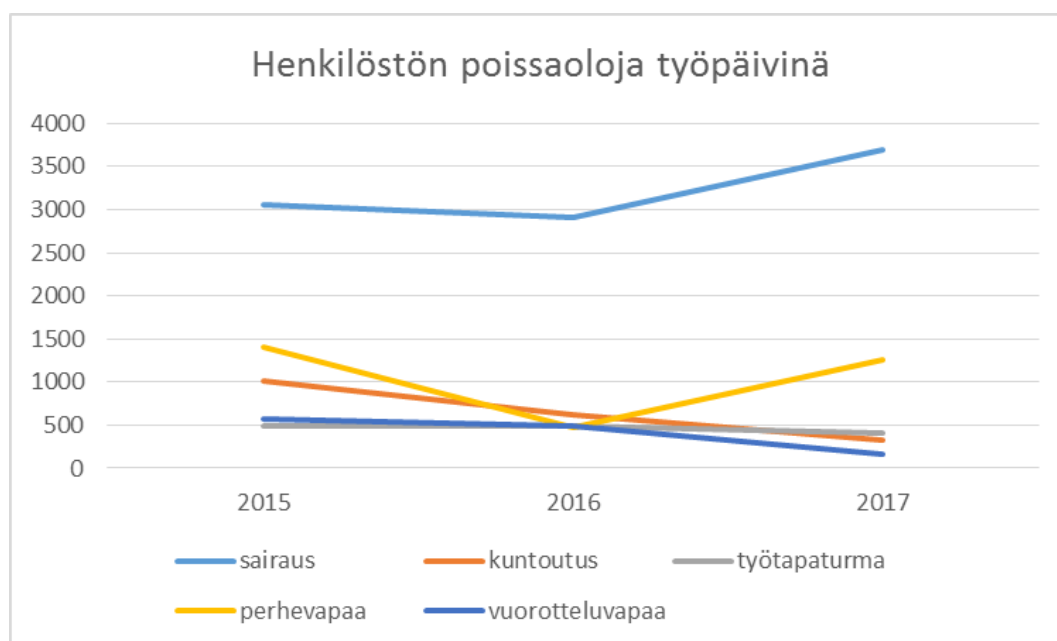
1.6.3. Henkilöstön hyvinvointi

Kaupungin henkilöstö oli vuonna 2017 sairauslomalla yhteensä 3 702 (2 912) työpäivää eli keskimäärin työntekijä oli sairauslomalla 12,6 työpäivää. Valtakunnan keskiarvo vuonna 2016 oli 16,7 päivää. Alle 10 työpäivän poissaoloja kertyi 1 378 (1 403) päivää ja 11-60 työpäivän poissaoloja 1 277 (921) päivää. Tätä pidemmissä poissaoloissa työntekijä ei sopimusten mukaan saa enää täyttä palkkaa sairausloma-ajaltaan. Näitä työpäiviä oli vuonna 2017 yhteensä 1047 (508) päivää. Vuonna 2016 tehtiin sairauslomien ilmoitusmenettelyn muutos eli esihenkilö voi myöntää sairauslomaa työntekijän oman ilmoituksen perusteella viiteen päivään asti entisen kolmen sijaan. Vuonna 2017 tehostettiin sairauslomien kirjaamismenettelyä Populukseen. (Suluissa vuoden 2016 vastaavat tiedot).

Poissaolot työtaturmien ja kuntoutuksen vuoksi vähenivät. Samoin vuorotteluvapaan suosio on vähentynyt – todennäköisesti ehtoihin tulleiden muutosten vuoksi. Perhevapaita taas käytettiin 2017 huomattavasti edellistä vuotta enemmän.

vuosi	Hallintopalvelut			Kaupunkirakennepalvelut			Hyvinvointipalvelut			Kaupunki yht.		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
sairaus	765	594	728	602	380	904	1682	1938	2070	3049	2912	3702
kuntoutus	456	20	62	267	347	35	292	499	222	1015	628	319
työtaturma	6	21	11	469	467	324	14	0	67	489	488	402
perhevapaa	385	148	549	16	26	44	1000	298	668	1401	472	1261
vuorotteluvapaa	0	132	100	210	124	0	355	237	62	565	493	162

Taulukko 4. Henkilöstön poissaolopäivät.

Kuva ja kaavio 10: Henkilöstön poissaoloja 2015-2017.

Työhyvinvoinnin osalta ovat keskiössä esihenkilötyö, työsuojelu kokonaisuutena, avoin ilmapiiri ja vuorovaikutus sekä mahdollisuuksien mukaan joustavuus työajoissa, työtehtävissä sekä muissa työssä jaksamiseen ja viihtymiseen olennaisesti vaikuttavissa teki-
jöissä. Myös henkilöstöedut vaikuttavat työhyvinvointiin. Yksittäisten henkilöiden kohdalla mietitään tapauskohtaisesti räätälöityjä uudelleenkorutuksia ja -sijoittumisia kolmikantaneuvotteluissa (työntekijä, työnantaja, työterveyshuolto).

Vuonna 2017 henkilöstön työtyytyväisyyskyselyä ei tehty.

Kesäkuussa 2017 otettiin uutena henkilöstöetuna käyttöön liikunta- ja kulttuuripassi, jonka saa jokainen vähintään 6 kk palvelussuhteessa kaupungilla oleva. Passia käytti vuoden 2017 aikana 197 henkilöä.

1.6.4. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista käytännössä seurataan henkilöstö-, kou-
lutus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kerrotuilla mittareilla.

Rekrytointien työpaikkailmoituksissa vuonna 2017 ei ole mainittu sukupuolta missään ilmoituksessa. Yhdenvertaisuuslain sallimaa erilaista kohtelua rekrytoinneissa (valitaan tehtävään aliedustettuna olevan sukupuolen edustaja) ei sovellettu vuoden aikana ker-
taakaan.

Kaupungin henkilöstön palkkausjärjestelmässä on käytössä 45 valtakunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaista hinnoittelutunnusta. Näistä 15 on sellaisia, joissa on edus-
tettuna sekä miehiä että naisia. Näistä seitsemässä tehtäväkohtaisten palkkojen kes-
kiarvo oli suurempi miehillä, viidessä naisilla ja kolmessa keskiarvo oli sama. Kaikissa syyt löytyvät tehtävien vaativuudesta. Kokonaisansioissa palkkojen keskiarvo oli suu-
rempi miehillä seitsemässä hinnoittelutunnuksessa, naisilla samoin seitsemässä hinnoit-
telutunnuksessa ja yhdessä keskiarvo oli sama. Kokonaisansioissa eroihin vaikuttavat työkokemuksista ja henkilökohtaiset lisät.

Naiset olivat perhevapaalla yhteensä 1166 työpäivää ja miehet 95 työpäivää.

1.6.5. Työterveyshuollon palveluiden käyttö ja kustannukset

Outokummun kaupungin henkilöstön työterveyshuollon järjestäjänä on toiminut vuoden 2014 alusta Joensuun Työterveys liikelaitos sekä lakisääteisen ennaltaehkäisevän työter-
veyshuollon että vapaaehtoisen sairaanhoidon osalta. Työterveyshuollon toteutti At-
tendo.

Työterveyshuollon kustannukset ovat laskeneet enemmän kuin mitä henkilöstön vähe-
neminen aiheuttaa. Tässä on vuosittaista vaihtelua mutta yksi tekijä on sairaspöissaolon
omailmoituskäytännön pidentäminen viiteen päivään. Vuonna 2017 kustannukset olivat
83 380 euroa (91 425 euroa), josta lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon
osuus oli 36 810 euroa (33 873 euroa) ja työnantajalle vapaaehtoisen sairaanhoidon osuus
49 917 euroa (61 676 euroa). Kustannuksiin saadaan Kelan korvaus 60/50 %. (Suluissa
vuoden 2016 tiedot).

1.7. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Kaupungin sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen siirtyi vuoden 2017 alusta Joensuu-, Kontiolahden ja Outokummun sote-palvelujen yhteistoiminta-alueelta Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän, Siun soten järjestämäksi. Vuoden 2017 sekä kahden tulevan vuoden ajan Siun soten kuntayhtymän talouden hallinta vaikuttaa merkittävästi kaupungin talouteen. Siun soten osalta vuoden 2017 kuntien välinen kustannustenjakoa on tiedossa vasta alkukesästä 2018. Tällä on vaikutusta vuoden 2018 maksusuuksiin. Kaupungin oma toiminta talouden osalta on saatu suhteellisen vakaalle pohjalle.

Valtion suunnittelema sosiaali- ja terveystalouden uudistus sekä maakuntauudistus tulee näillä näkymin voimaan vuoden 2020 alusta. Yhtenä isona riskinä nähdään mm. sote-palvelujen kiinteistöjen kohtalo. Kiinteistöjen kohtalon lisäksi huolenaiheena on myös lähipalvelujen säilyminen paikkakunnalla.

Kaupungin henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen lisäävät tarvetta rekrytoida uutta henkilöstöä. Eläköitymisen tai muun syyn takia avainhenkilön menettäminen on erityinen riski siellä, missä osaaminen yhden henkilön varassa. Riski on myös uuden henkilöstön rekrytointiprosessin onnistuminen.

Vuoden 2017 tilinpäätösten sekä yritysten toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten takia taloudellinen epävarmuus ja riski tulee tytäryhtiöiden taloudellisesta tilanteesta. Kaupungin vuokratalojen, Kiinteistö Oy Kummun Kotien sekä Kiinteistö Oy Vaskikummun, tyhjiä asuntoja aiheutuva talouden tasapaino heijastuu myös vuokratalojen omistajan, kaupungin talouden hallintaan ja toimenpiteisiin vuokrataloyhtiöiden talouden kuntoon saattamiseksi.

Merkittäviä riskejä tulee toimintaympäristöstä, vaikkakin Suomen talous on kohentunut viime vuoden aikana. Riskinä voidaan nähdä tuloeroissa mahdolliset valtionosuuksien leikkaukset julkisen talouden tasapainottamistimenpiteenä. Myöskin yritysten investointihalukkuus ja henkilöstön määrän lisääminen on epävarmalla pohjalla, joten työttömyyden kasvu ja sitä kautta verotulokertymän pieneneminen on huomioitava tulevassa taloussuunnittelussa.

Rahoituksen saatavuudessa ja kaupungin maksuvalmiuden turvaamisessa ei ole ollut ongelmia. Korkoriskiä on pyritty pienentämään siten, että lainasalkusta kiinteäkorkoisten ja vaihtuvakorkoisten lainojen osuus on n. 50 / 50.

Vahinkoriskeihin on varauduttu vakuuttamalla kiinteistöt, rakennukset ja niissä harjoitettu toiminta. Vakuutusten kilpailuttaminen tehtiin vuonna 2011.

Ympäristötekijät

Merkittävimmät ympäristöriskit ovat jätevesihuolto, yhdyskuntajätteen kaatopaikka ja erityismaiden käsittelyalue. Jyrin käsittelyalueen alueelta tulevat vedet on johdettu viemäriverkoston avulla Jokipohjan jätevedenpuhdistamolle. Jätevedenpuhdistamon toiminnan tarkkailun vuosiyhteenvetoon mukaan kaikki Valtioneuvostonasetuksen VNa 888/2006 vaatimukset täyttyivät.

Erityismaiden käsittelyalueen toimintaa seurataan niin, että se on lupaehtojen mukaista. Vanhan loppusijoitusalueen maisemointisuunnitelmat tehtiin vuoden 2014 aikana. Maisemointiurakka toteutettiin vuonna 2016. Kasvukerrosiin sijoitetaan jatkossa kompos-

toimalla puhdistettuja öljyisiä maita sekä kompostoituja biojätteitä. Yhdyskuntajätteen maisemoinnin suunnittelu käynnistyi loppuvuodesta 2017. Maisemointi tehdään vuoden 2018 aikana.

Toimintaan liittyvä olennainen riski on talousveden laatu ja riittävyys. Veden laatu on ollut hyvä, koska Outokummussa käytetään ainoastaan pohjavettä. Vesihuollon suurimpana riskinä on pitkäkestoinen sähkökatkos, jolloin vettä ei pystytä pumppaamaan ylävesisäiliöön. Saari-Oskamon vedenkäsittelylaitokselle on rakennettu liittymä varavoimakonetta varten. Saari-Oskamon pohjavesialueelle on rakennettu yksi uusi pohjavesikaivo vuoden 2013 aikana. Vuoden 2014 aikana kyseinen pohjavesikaivo on liitetty Karsikkolammelta tulevaan runkovesijohtoon. Kaivolle on rakennettu liittymä varavoimakonetta varten. Kahden varavoimakoneen avulla saadaan turvattua juomavedensaanti poikkeustapauksissa kolmelta siiviläputkikaivolta. Toinen varavoimakone on ollut koe-käytössä Joensuun vedeltä. Toinen varavoimakone hankitaan lähitulevaisuudessa.

Katualueiden liikenneturvallisuutta parannettiin uusimalla vanhoja katuvalaisimia liikenneturvallisuuden kannalta tärkeimmissä kohteissa. Kaupungin katualueilla on n. 1400 katuvalaisinta, joista on uusittu noin 40 % (552 kpl).

Vanhan kaivoksen alueella tapahtui ennen vuotta 1992 painumia. Kun vuonna 1992 kaivoskäyttöön pumpattiin hiekkaa, painumat pysähtyivät, eikä siellä sen jälkeen ole mitausten mukaan maa painunut. Vuonna 2010 alueelta teetettiin alan konsultilla selvitys, jonka mukaan aluetta voidaan hyödyntää.

1.8. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kaupungin toiminnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Kaupunginhallitus hyväksyi 28.12.2015 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen voimaan tulevaksi 1.1.2016.

Talousarvion tavoitteiden toteutuminen ja seuranta

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupungin taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Toimielimet jakavat määrärahat osamäärärahoiksi ja tavoitteiksi käyttösunnitelmissa, jotka toimitetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallituksen hyväksymässä vuoden 2017 talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa on määrätty, että toimielimien on järjestettävä omien tulosityksiköittensä raportointi niin, että toimielin saa kerran kuukaudessa tiedon toteumasta ja samalla esityksen korjaavista toimenpiteistä, mikäli toteutuminen poikkeaa käyttösunnitelmasta. Kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle on annettava raportit kolmannesvuosittain.

Toimielimet ovat saaneet kerran kuukaudessa tiedon seurannasta ja myös korjaavista toimenpiteistä, mikäli se on ollut tarpeellista. Toimielimet ovat raportoineet vuosikolmanneksittain kaupunginvaltuustolle talousarvion toteutumisesta tulosalueittain.

Hankinnat ja omaisuuden valvonta

Hankintavaltuudet on 1.6.2017 voimaan tullessa hallintosäännössä määritelty niin, että kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvat hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasing-sopimukset niiltä osin kuin ne eivät hallintosäännön perusteella kuulu lautakuntien pää-

tettäväksi. Lautakunnat päättävät toimialansa hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasing-sopimuksista niiltä osin kuin niiden euromäärä ylittää hankintalain kansallisen kynnysarvon lukuun ottamatta kaupunkirakennejohtajalle hallintosäännön perusteella annettua valtuutta päättää urakkapalvelujen hankinnoista.

Palvelujen ja tulosalueen päälliköiden ratkaisuväliltään kuuluu toimialaansa koskevat hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasing-sopimuksia koskevat päätökset niiltä osin kuin niiden euromäärä ei ylitä hankintalain kansallista kynnysarvoa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeissa on säännökset hankintoihin liittyvistä päätösten tekemisestä sekä kilpailuttamisen tarpeesta.

Hankintavaltuuskäytäntö on havaittu toimivaksi. Omaisuusmassa on arvoitettu varovaisuuden periaatteita noudattaen. Kaikki kaupungin omaisuus on vakuutettu ja vuosittain tarkastettu vakuutusten kattavuus.

Vakuudet

Kaupunki on antanut valtuuston päätösten mukaisesti ns. kolmannelle sektorille hankelainoja maksimissaan 10 000 €. Lainoille ei ole vaadittu erillistä vakuutta.

Välitetyille valtion asuntolainoille (jäljellä kaksi kappaletta) on haettu panttikirjakiinnitys.

Maa-ainesluville on vaadittu jälkitoimenpiteitä varten vakuus. Samoin urakoissa on vaadittu rakennus- ja takuuaikainen vakuus.

Kaupunki on taannut tytäryhteisöjen lainoja. Näille takauksille ei ole edellytetty vastavakuutta (Kuntalaki 129 §).

Viranhaltijapäätökset

Viranhaltijapäätökset laaditaan Dynasty-asianhallintajärjestelmässä ja henkilöstöä koskevat päätökset Populuksessa. Dynastyn viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi toimielimille kokousten yhteydessä ja esihenkilöiden on tullut tarkistaa alaistensa viranhaltijapäätökset. Populuksessa tehtävät päätökset koskevat henkilöstön joko lakisääteisiä ja sopimukseen perustuvia oikeuksia tai hallintosäännön 44 §:n mukaisia esihenkilön yleiseen ratkaisuväliltään kuuluvia asioita, joista kaupunginhallitus on tehnyt osaltaan päätöksen, ettei se käytä niissä päätöksissä otto-oikeutta.

Laskujen hyväksyminen ja tilien käyttö

Toimielimet hyväksyvät alaisten viranhaltijoiden laskujen hyväksymis- ja tilinkäyttövaltuudet. Omia kululaskujaan ei saa hyväksyä ja laskun asiatarkastajana tulee olla eri henkilö kuin hyväksyjä. Toiminta on ollut sujuvaa, eikä väärinkäytöksiä ole havaittu.

Ostolaskujen käsittelyssä erityinen riski ja vaarallinen työyhdistelmä on toimittajarekisterin ylläpitäminen ja maksatuksen hoitaminen, joka korjataan rajoittamalla ko. tehtäviä hoitavien henkilöiden kaikkien toimintojen käyttöoikeuksia maksatus- ja kirjanpito-ohjelmissa.

Rahaliikenne ja kassatoiminnot

Rahaliikennettä on mahdollista hoitaa manuaalisesti pankkisiirrolla. Väärinkäytösten estämiseksi pankkisiirroissa tulee olla kaksi nimenkirjoittajaa kuten muutoinkin toiminimen allekirjoittamisessa.

Rahaliikenne hoidetaan Basware-pankkiyhteysohjelmalla. Ohjelman siirtopäiväkirjasta näkyy, kuka henkilö on tehnyt maksatuksen. Ohi-reskontran maksuja tulee tehtäväksi esim. rahasiirrot eri pankeista, kiireellinen maksu, yksittäinen palkka jne. Maksatuksen tekevä henkilö voi tehdä maksun ilman, että maksua on hyväksytty. Kontrollitoimenpiteenä otetaan listaukset ohi-reskontran maksuista sekä maksuliikenteen siirtopäiväkirja. Hallinto- ja talousjohtaja tekee tarkistustoimenpiteet.

Käteiskassoille on perustamisen yhteydessä nimetty vastuuhenkilö ja tälle varahenkilö. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan käteiskassat on tarkistettava ennakoon ilmoittamatta vuosittain. Tarkastuksen suorittaa pääkirjanpitäjä tai muu tehtävään osoitettu henkilö. Hallinto- ja talousjohtaja sekä pääkirjanpitäjä suorittivat käteiskassojen tarkastuksen 8.12.2017. Kassojen tarkastuksessa ei havaittu huomautettavaa, lukuun ottamatta vähäistä eroa uimamallin kassassa.

Laskutus-myyntireskontra

Kaupungin myyntilaskutus hoidetaan eri palvelukohtaisilla laskutusohjelmilla. Maksunsaajan tiedot laskuihin tulee ProE-laskutusohjelmasta, johon operatiivisista järjestelmistä tulevat laskutustiedot "uivat". Maksun saajan eli kaupungin pankkitilitiedon oikeellisuuteen tulee kontrolli myyntireskontran täsmäytyksessä sekä maksumuistutusten kautta.

Tieto- ja laskentajärjestelmät

Kaikista tietojärjestelmistä on laadittu tai ollaan laatimassa henkilörekisterilain mukaisia henkilörekisteriselosteita. Jokaiselle tietojärjestelmälle on määritelty pääkäyttäjä ja lähes kaikille varahenkilö. Kukin palvelun päällikkö pyytää järjestelmien pääkäyttäjältä oikeuksia henkilöille, jotka niitä tarvitsevat. Tietojärjestelmien varmistukset hoitaa PTTK Oy. Tietoturva ja siihen liittyvät asiakirjat ja ohjeistukset on laadittu yhdessä PTTK Oy:n kanssa.

EU:n tietosuojasetus (GDPR) tulee voimaan 25.5.2018. Monet periaatteet säilyvät ennallaan, mutta tietosuojasetus tuo myös uusia tietosuoja- ja henkilötietojen käsittelyä koskevia velvoitteita, joihin rekisterinpitäjien ja henkilötietojen käsittelijöiden on valmistauduttava. Henkilörekisteriselosteita vastaavat tietosuojaoselosteet päivitetään ja ovat valmiina tietosuojasetuksen voimaan tullessa.

Henkilöstö ja palkanlaskenta

Palkkojen ja matkalaskujen oikeellisuuden sekä matkapuhelinten käytön valvonta on kunkin esihenkilön vastuulla.

Sopimusten noudattamista ja henkilöstöohjeiden noudattamista seuraa henkilöstöhallinto ja kukin esihenkilö. Käytäntöjä käsitellään esihenkilöiden palaverissa.

Vaaralliset työyhdistelmät katkaistaan tehtävänkuvilla. Palkkasihteerit eivät laske omia palkkojaan vaan sen tekee toinen palkkasihteeri. Palkkaluettelon hyväksyy henkilöstöpäällikkö ja pistokokein tarkistaa palkkaluettelosta palkansaajan ja palkanmäärän oikeellisuuden Populukseen. Palkkojen maksatuksen tekee Basware-ohjelman käyttäjä (kirjanpitäjä). Palkkasihteereillä ei ole käyttöoikeutta Basware-ohjelmaan.

Esihenkilöllä on velvollisuus yhdessä työterveyshuollon kanssa selvittää pitkien ja toistuvien sairauspoissaolojen syyt ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin. Henkilöstöhallinto seuraa myös poissaoloja ja on tarvittaessa yhteydessä esihenkilöön.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Olemassa olevilla henkilöresursseilla sisäinen tarkastus ja valvonta on pyritty järjestämään riittävän tehokkaasti.

Pienessä organisaatiossa on suurempi riski vaarallisten työyhdistelmien muodostumiselle työntekijöiden vähyden vuoksi. Silloin on tiedostettava tilanne ja luotava siihen sopivat varmistuskeinot eli kontrollit. Aina tarvitaan asianmukaiset hyväksynnät, säännölliset täsmäykset ja raportoinnit (poikkeamat). On myös varmistettava käyttöoikeuksien rajaaminen työtehtävien tai henkilöiden vaihtuessa.

Kaupungin talous- ja henkilöstöhallintoon on suunniteltu ja osin dokumentoitu varmistuskeinoja eli kontrolleja eri toimintoihin. Tapahtumien käsittelyt suunnitellaan niin, että toinen henkilö varmistaa edeltävän työn tai työvaiheet ovat riippuvaisia eri henkilöistä. Jos vaarallisia työyhdistelmiä edelleen jää, sisäistä valvontaa suoritetaan riittäväillä kontrolleilla.

Vuodelle 2018 johtoryhmä on erityisesti linjannut riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan kohteiksi kuntastrategian seurannan, tietojärjestelmien käyttöoikeudet, avainhenkilö-riskin sekä sääntöjen tuntemus koko organisaatiossa.

1.9. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Kaupungin tuloslaskelma 1000 €

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Toimintatuotot	7 366	6 712
Toimintakulut	-46 688	-47 582
Toimintakate	-39 322	-40 870
Verotulot	22 365	22 970
Valtionosuudet	20 714	20 578
Rahoitustuotot		
Korkotuotot	41	41
Muut rahoitustuotot	512	518
Korkokulut	-142	-185
Muut rahoituskulut	-12	-3
Vuosikate	4 156	3 049
Poistot ja arvonalentumiset	-2 263	-1 735
Satunnaiset erät	370	0
Tilikauden tulos	2 263	1 314
Rahastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-6	298
Tilikauden yli / alijäämä	2 257	1 612
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Toimintatuotot/toimintakulut %	15,78 %	14,11 %
Vuosikate/poistot %	183,7 %	175,8 %
Vuosikate €/as	593	430
Asukasluku 31.12.	7 009	7 091

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %: = $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$.

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate/poistot, %: = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävän, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista nettoinvestointien tasoa. Investoinneille tarkoitetaan poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Vuosikate, €/asukas:

Asukasmääränä käytetään asukaslukua tilikauden lopussa. Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tunnusluvun tavoitearvoa ei voida asettaa.

1.2. TOIMINNAN RAHOITUS

Kaupungin rahoituslaskelma (1000 €)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 156	3 049
Satunnaiset erät	370	0
Tulorahoituksen korjaukset	-304	45
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 441	-8 633
Rahoitusosuudet investointimenoihin	19	4 226
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 858	90
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 657	-1 222
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-424
Antolainasaamisten vähennykset	187	193
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000	2 200
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 299	-2 149
Lyhytaikaisten lainojen muutos	520	-750
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 086	1 813
Rahoituksen rahavirta	-1 679	883
Rahavarojen muutos	979	-340
Rahavarat 31.12.	1 763	784
Rahavarat 1.1.	784	1 124
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Investointien tulorahoitus %	121,4	69,2
Pääomamenojen tulorahoitus %	75,1 *)	44,9
Lainanhoitokate	1,8	1,4
Kassavarat milj. €	1,0	0,0
Kassastamaksut milj. €	52,5	58,8
Kassan riittävyys pv.	7,0	0,2
Asukasluku 31.12.	7 009	7 091
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta	6 856	1 376

*) Pääomamenojen tulorahoitus%; jos investointimenoista vähennetään PKSSK:n ja Siun soten ratkaisuihin liittyvä investointimeno 1 848 m€, tunnusluvun arvo olisi 113 %

Rahoituslaskelman tunnusluvut

INVESTOINNIT:

Investointien tulorahoitus %: = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Investointien omahankintameno on käyttöomaisuusinvestoinnit vähennettynä investointien rahoitusosuuksilla. Investointien tulorahoitus-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Pääomamenojen tulorahoitus %: = $100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Anto lainojen nettolisäys} + \text{Lainan lyhennykset})$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosentuaalisen osuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate: = $(\text{Vuosiokate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo on alle 1.

MAKSUVALMIUS

Rahavarat 31.12 milj. €: = Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassasta maksut milj. €: = toimintakulut – valmistus omaan käyttöön + korkokulut + muut rahoituskulut + investointimenot + antolainojen lisäys + pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys (pv): = $365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

TOIMINTA JA INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, euroa: = tilinpäätös-vuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätös-vuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

1.11. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2017	2016	VASTATTAVAA	2017	2016
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	40 093	40 580	OMA PÄÄOMA	28 299	26 036
Aineettomat hyödykkeet	92	128	Peruspääoma	21 680	21 680
Muut pitkävaikutteiset menot	92	128	Muut omat rahastot	1 629	1 623
Aineelliset hyödykkeet	26 080	26 316	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 733	1 121
Maa- ja vesialueet	2 898	2 900	Tilikauden yli-/alijäämä	2 257	1 612
Rakennukset	13 894	12 141	PAKOLLISET VARAUKSET	553	458
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 243	8 633	Muut pakolliset varaukset	553	458
Koneet ja kalusto	643	724	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	301	306
Muut aineelliset hyödykkeet	235	235	Valtion toimeksiannot	8	14
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	167	1 683	Lahjoitusrahastojen pääomat	293	293
Sijoitukset	13 921	14 136	VIERAS PÄÄOMA	15 625	16 843
Osakkeet ja osuudet	10 327	10 355	Pitkäaikainen	9 279	10 502
Muut lainasaamiset	3 200	3 387	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	9 279	10 402
Muut saamiset	394	394	Lainat julkisyhteisöiltä	0	100
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	247	253	Lyhytaikainen	6 346	6 341
Valtion toimeksiannot	8	14	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	2 123	2 099
Lahjoitusrahastojen erityis- katteet	239	239	Lainat julkisyhteisöiltä	100	200
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 438	2 811	Lainat muilta luotonantajilta	1 256	736
Vaihto-omaisuus	0	41	Saadut ennakot	3	0
Aineet ja tarvikkeet	0	41	Ostovelat	1 021	1 119
Saamiset	2 675	1 986	Muut velat	184	204
Lyhytaikaiset saamiset	2 675	1 986	Siirtovelat	1 658	1 982
Myyntisaamiset	578	746		44 778	43 644
Lainasaamiset	1 771	841	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Muut saamiset	143	126		2017	2016
Siirtosaamiset	184	274	Omavaraisuus-%	63,2	59,7
Rahoitusarvopaperit	760	754	Suht.velkaantuneisuus-%	31,0	33,5
Muut arvopaperit	760	754	Velat ja vastuu %:a käyttötuloista	54,2	57,6
Rahat ja pankkisaamiset	1 003	30	Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	5,0	2,7
	44 778	43 644	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	712	385
			Lainat €/asukas	1 641	1 805
			Lainakanta 31.12. 1000 €	11 502	12 801
			Lainasaamiset 31.12. 1000 €	3 200	3 387
			Asukasluku	7 009	7 091

Taseen tunnusluvut kuvaavat kaupungin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %: = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Kertynyt poistoero} + \text{Vapaaehtoisen varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %: = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötuloissa on tilikauden toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot} + \text{vuokravastuut}) / \text{käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin, kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Lainakanta 31.12. = Vieraspääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kaupungin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

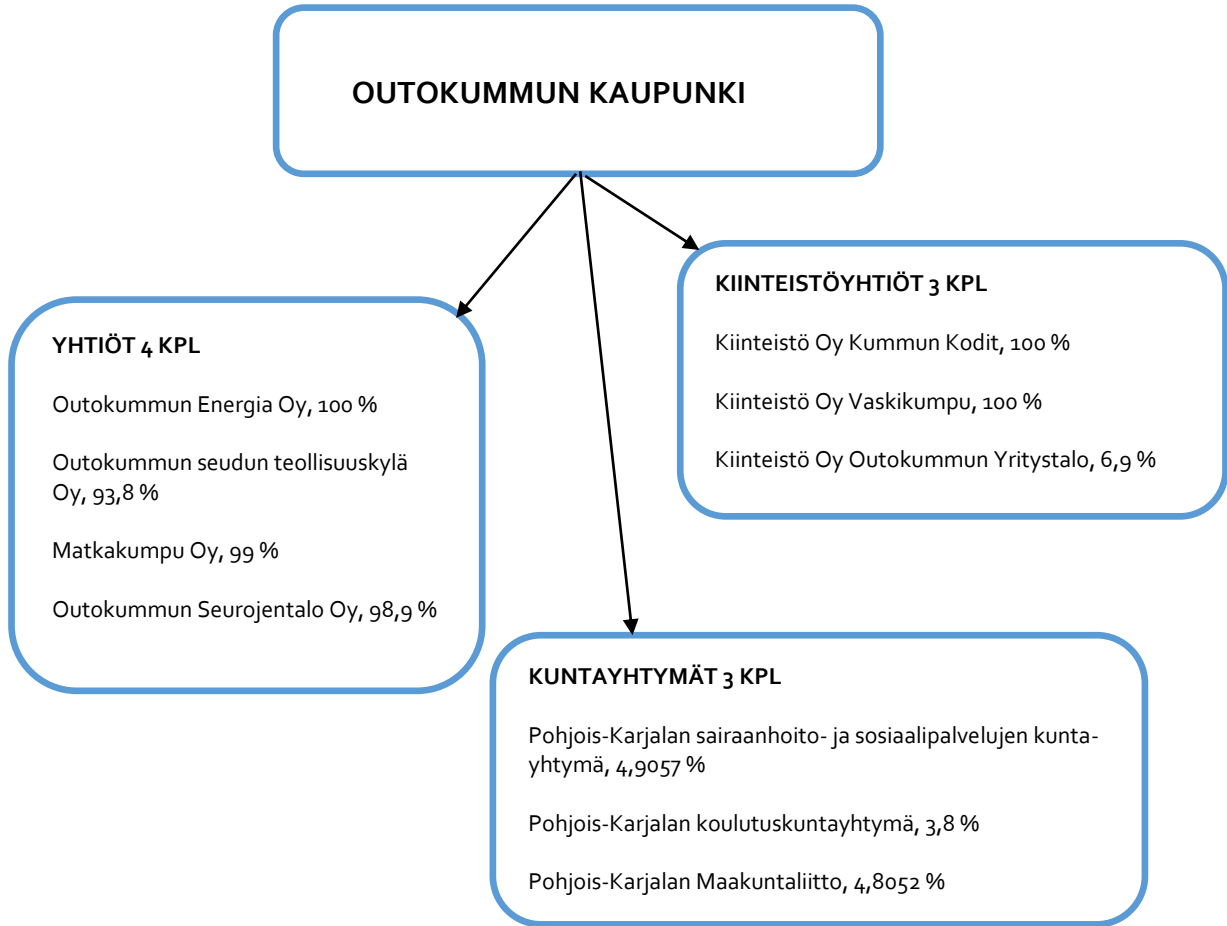
Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkityjä antolainoja kaupungin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.12. KOKONAISTULOT JA – MENOT

	2017		2016		MENOT	2017		2016	
	1000 €	%	1000 €	%		1000 €	%	1000 €	%
TULOT					MENOT				
Varsinainen toiminta					Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	7 366	13,5	6 712	11,8	Toimintakulut	4 688	89,0	4 758	80,9
Verotulot	22 365	41,0	22 970	40,5	Korkokulut	142	0,3	185	0,3
Valtionosuudet	20 714	38,0	20 578	36,3	Muut rahoituskulut	12	0,0	3	0,0
Korkotuotot	41	0,1	41	0,1					
Muut rahoitustuotot	512	0,9	518	0,9					
Tulorahoituksen korjaukset					+/-Pakollisten varausten muutos	-95	-0,2	-129	-0,2
-Käyttöomais. myyntivoitot	-29	-0,1	-84	-0,1	-Käyttöomaisuuden myyntitapp.	0	0,0	0	0,0
Investoinnit					Investoinnit				
Rah.osuudet invest.menoihin	19	0,0	4 226	7,5	Käyttöomais investoinnit	3 441	6,6	8 633	14,7
Käyttöomaisuuden myyntitulot	1 858	3,4	90	0,2	Rahoitustoiminta				
Rahoitustoiminta					Antolainasaamisten lisäykset	0	0,0	424	0,7
Antolainasaamist. vähenn.	187	0,3	193	0,3	Pitkäaik.lainojen vähennys	2 299	4,4	2 149	3,7
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000	1,8	2 200	3,9					
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	520	1,0	-750	-1,3					
Kokonaistulot yhteensä	54 552	100,0	56 693	100,0	Kokonaismenot yhteensä	52 487	100,0	58 845	100,0
Täsmäytys									
Kokonaistulot - kokonaismenot	2 065		-2 153						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 065		2 153						

1.13. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.13.1. YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

Kuva 11. Outokummun kaupungin konsernin rakenne

1.13.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Outokummun kaupungilla on määräysvalta konserniyhteisössä, kun sillä on

1. enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä, tai
2. oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä

Kaupunginvaltuusto päättää mm. konserniohjeiden hyväksymisestä, kaupungin vakuuksien antamisesta konserniyhtiöiden puolesta sekä osakepääoman korottamisesta, ellei hallintosäännössä tai talousarvion täytäntöönpano-ohjeista muuta johdu.

Kaupunginhallitus vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämistä ja valmistelusta kaupunginvaltuustolle, vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta, antaa kaupunginvaltuustolle kolmannesvuosittain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvio tulevasta kehityksestä ja riskeistä, arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön mukaisesti elinvoima- ja omistajaohjausjaosto, joka päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallitukseen. Elinvoima- ja omistajaohjausjaosto arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä, antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämissä asioissa sekä esittää kaupunginhallitukselle yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimenpiteet.

Konserniohjeen mukaisesti kunkin konserniyhteisön on laadittava ja hyväksyttävä yhteisössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet, jotka vahvistetaan hallituksen työjärjestyksessä. Kunkin tytäryhteisön hallituksen omalla työjärjestyksellä huolehditaan, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet ja tarkoituksenmukaiset liiketoimintaperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta, ja että yhteisön omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

Hallituksen työjärjestys hyväksytään kunkin tytäryhteisön hallituksessa. Ennen hallituksen työjärjestyksen hyväksyntää tytäryhteisön hallituksen on pyydettävä ko. työjärjestykseen kannanotto kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaostolta.

Outokummun kaupunkikonsernia johtavat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen alainen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto sekä kaupunginjohtaja, joka toimii konserni-johtajana. Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto ohjaa ja koordinoi Outokummun kaupunkikonsernin toimintaa ja taloutta sekä vastaa konsernin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Konsernihoitajalla ja elinvoima- ja omistajaohjausjaoston puheenjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kaupunkikonserni-strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä.

Konsernihoito seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön on annettava seuranta varten omistajalle kolmannesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä.

1.13.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Koko konsernin yhteiset tavoitteet

Tavoitteet	Toteuma
Varmistetaan uuden hallintorakenteen toimivuus.	<p>Uuden hallintorakenteen mukainen, 1.6.2017 voimaan tullut hallintosääntö on hyväksytty valtuustossa (27.2.2017, § 14).</p> <p>Kaupungin uusi hallinto-organisaatio on aloittanut toiminnassa 1.6.2017. Kaupunginhallituksen alainen elinvoima- ja omistaja-ohjausjaosto on järjestäytynyt kesäkuussa.</p>
Seudullisen yhteistyön kehittämisessä ollaan aktiivisena kumppanina.	<p>Kaupungin ja Joensuun Seudun kehittämissyhtiö JOSEK Oy:n välinen päivitetty elinkeinopalvelusopimus on tullut voimaan 1.1.2017 (Khall 24.10.2016, § 172. Vuoden 2017 lopulla on aloitettu neuvottelut uudenmuotoisen palvelusopimuksen laatimiseksi.</p> <p>Kaupunki on mukana maakunnallisessa sosiaali- ja terveyspalvelujen Siun sote –kuntayhtymässä, jonka mukaisena vaikuttamistoimielimenä on 1.1.2017 aloittanut toimintansa paikallinen Siun sote –neuvottelukunta (Kvalt 19.12.2016, § 86). Neuvottelukunta on järjestäytynyt keväällä.</p> <p>Ympäristönsuojelusihteerin palveluja on myyty 1.1.2017 alkaen Polvijärven lisäksi Valtimon kunnalle (Khall 27.12.2016, § 205). Sopimus on päättynyt 30.9.2017.</p>
Konserniyhteistyön kehittämisen painopiste on yhteisten toimintojen vakiinnuttamisessa.	<p>Kaupunkikonsernin johtoryhmästä on kirjattu voimassa olevaan hallintosääntöön. Uusi konserniohje on hyväksytty valtuustossa 24.4.2017 (§ 27). Konserniyhtiöiden uudet yhtiöjärjestykset on valmisteltu ajantasaisiksi ja yhdenmukaisiksi konserniohjeen kanssa.</p> <p>Yhteisiä tukipalvelutarpeita ja toiminnallisia yhdyspintoja käsitellään säännönmukaisesti konsernijohtoryhmän kokouksissa, joissa sovitaan mm. tarvittavista toimenpiteistä ja yhteistyön muodoista. Mm. taloushallinnon toimintojen sekä kiinteistöhuollon yhteispalvelujen vakiinnuttaminen on edennyt hyvin ja suunnitellusti. Kiinteistöhuollossa on aloitettu lean-koulutus.</p>
Kaupungin markkinointia tehostetaan konsernin yhteismarkkinointina. Tonttimarkkinointi on osa yhteismarkkinointia	<p>Konsernin yhteismarkkinoinnin kokonaisuutta on käsitelty kaikissa konsernijohtoryhmän kokouksissa sekä kaupungin markkinointiryhmässä keväällä 2017. Yhteismarkkinointiin on varattu yhteinen määräraha talousarviovuodelle 2018 koko konsernin markkinointitarpeita varten. Syksyn 2017 aikana valmistui Discovering Outokumpu kuuden videotuotannon sarja, mikä on julkaistu helmi- ja maaliskuussa 2018. Koko konsernia koskeva brändityö aloitettiin syksyllä 2017 ja työ jatkuu vuoden 2018 keväällä.</p>

	<p>Tonttimarkkinointiin on suunniteltu rakentamispäivä toukokuulle 2018.</p> <p>Kaupungin viestintäsuunnitelma ja asukasmarkkinoinnin suunnitelma on hyväksytty (Khall 10.4.2017, §:t 67–68). Tytäryhtiöt ovat valmistelleet omat markkinointiviestintä-suunnitelmansa, jotka ovat linjassa koko konsernin markkinointiviestinnän tavoitteiden ja teemojen kanssa.</p>
Konserniohjeen uusiminen.	Uusi konserniohje on hyväksytty valtuustossa 24.4.2017 § 27 ja sitä noudatetaan koko konsernissa.
Kaupunkikonsernin yhteisten toimintojen vakiinnuttaminen ja kehittäminen.	Kaupunkikonsernin erityisinä yhteisten toimintojen kehittämis-kohteina ovat olleet konsernimarkkinoinnin kokonaisuus sekä yhteistyössä valmisteltu uusi konserniohje, joka muodostaa keskeisen perustan yhteisten toimintojen vakiinnuttamiseksi ja kehittämiseksi edelleen.
Konserni on tulokseltaan ylijäämäinen.	Konsernin tulos on 1,8 milj. euroa.

Tytäryhtiöt

Kiinteistö Oy Kummun Kodit

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Yhtiön talouden parantaminen siten, että yhtiö selviää tulorahoituksella muuttuvissa olosuhteissa.
Vuokrarakenteen uudistaminen.
Konserniyhteistyön kehittämällä haetaan laadun parannusta ja tehokkuutta kiinteistöhuoltoon.

Toiminnalliset tavoitteet 2017:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	TP 2017
Asiakasnäkökulma			
Ilmeeltään siistit, viihtyisät ja turvalliset asuinympäristöt.	Laatumittarina toimivat: tj:n ja isännöitsijän pistokäynnit kohteissa sekä asiakkaiden antama palaute mm. nettisivujen palautelomakkeella.	Yleisilme on siisti talvella ja kesällä: nurmikot on leikattu säännöllisesti, reuna-alueet trimmeröity, rännit ja niiden aluset pidetään siistinä, kuluväylät pidetään puhtaana ja liukkautta hallitaan säännöllisesti talvella. Kriittisen asiakaspalautteen määrä vähenee.	Asukaskyselyn (kysely tehtiin 3/2017) vastaukset toimivat määrällisinä mittareina. Viihtyisyyteen liittyvien vastausten keskiarvot asteikolla 1-5: Sijainti 4,23 Viihtyvyys 4,06 Rauhallisuus 4,08 Talon kunto 3,48 Asunnon kunto 3,53 Yhteisten tilojen kunto 3,57 Yhteisten tilojen siisteys 3,5 Piha-alueiden siisteys 3,37 Piha-alueiden varustelu 3,19.
Asiakaspalvelun laadun kehittäminen.	Asiakastyytyväisyys vuokralojen asiakaspalvelun toimintaan.	Vuodelle 2017 hankitaan tai kehitetään mittausmenetelmä (esim. nykyteknologiaa hyödyntäen) asiakastyytyvyyden säännölliseen seurantaan.	Asiakaspalvelun yleisarvosana eli keskiarvo vuoden 2017 asukaskyselyssä (n=107 vastausta) asteikolla 1-5 oli 4,02, mitä voidaan pitää hyvänä verrokkiyhtiöihin verrattuna.

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	TP 2017
Prosessit ja rakenteet			
Laaditaan kiinteistökohtaiset PTS-suunnitelmat ja niille kustannusarviot. Konserniyhteistyönä ostetaan tarpeen mukaan rakennusinsinöörin asiantuntijapalvelua Outokummun teollisuuskylältä.	Kohteittain tehdyt PTS:t.	Vuoden 2017 loppuun mennessä 80 % kohteista on PTS valmiina.	PTS on tehty teknisten kartoitusten osalta 60 % kohteista.
Parannus kiinteistönhoidon laadussa.	Kiinteistöhuollon koettu laatu/ asiakastyytyväisyys: asukaskysely 1x vuodessa	Kiinteistöhuollon palvelua aletaan mitata satunnaisotannalla tehtävin asukaskyselyin: v. 2017 tavoitteena ensimmäisen kyselyn suorittaminen. v. 2018 voidaan asettaa numeerinen laatutavoite ko. kyselyn pohjalta.	Kiinteistöhuollon yleisarvosana eli keskiarvo vuoden 2017 asukaskyselyssä (n=107 vastausta) asteikolla 1-5 oli 3,88. Kiinteistön ulkotyöt ja siivous erottuivat asukaskyselyssä lähivuosien selkeinä kehittämisen kohteina.
Talousnäkökulma			
Käyttöaste talouden ja lainanhoitoa paremmin turvavalle yli 85 % tasolle.	Käyttöaste.	85 % v. 2017 lopussa.	Käyttöaste oli keskimäärin 78 % v.2017 (73 % v. 2016). Vuoden lopussa käyttöaste kohosi n. 81 % tasoon.
Vuokrahinnoittelun uudistaminen: isojen asuntojen vuokrien madaltaminen.	Käyttöaste isoissa asunnoissa.	Isojen asuntojen tyhjillään olo puolitetaan v. 2017 aikana.	Vuokria on 10 asunto-kohteen isoimmista asunnoissa laskettu 1.3.2017 alkaen ja tyhjillään olo on pudonnut niissä n. kolmanneksella.
Valitaan budjettimäärärahojen puitteissa akuutit korjauskohteet ja toteutetaan ne tilikauden aikana.	Kunnostettujen ja korjattujen kohteiden lkm.	Vuosittain vähintään kolme kohdetta peruskorjataan tai kunnostetaan piha-alueiden sekä rakennosien laadun ja kunnan ylläpitämiseksi.	Hovilankadun kahdesta kohteesta uusittiin katot vuoden 2017 aikana.
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön osaamisen kehittäminen.	Asiakaspalaute	Asiakastyytyväisyyden jatkuva parantaminen: v. 2017 aikana aletaan mitata asiakastyytyväisyyttä säännöllisesti – laatutavoite pystytään asettamaan vuodelle 2018 nyt pilotoinnista saatavien kokemusten pohjalta.	Asukaskysely on toteutettu maaliskuussa 2017 ulkopuolisen palveluntuottajan toimesta ensimmäistä kertaa. Laatumittaristolle on saatu pohjatiedot vuoden 2017 kyselystä.

* Yksi asuinkeivoton kohde (Myhkyläntie 2) oli pelastustoimen harjoittelukohteena ja se poltettiin talvella. Tästä aiheutui purku-, alaskirjaus- ja jätehuoltokulujen kanssa n. 56.000 € ylimääräinen kulu tilikaudelle.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Liikevaihto	2662	2 952	2 750
Tilikauden tulos	-207	11	- 269
Kertynyt yli-/alijäämä	-2 103	-1 867	-2 368
Investoinnit	409	100	96
Lainakanta	14 452	13 156	13 354
Henkilöstö	1	1	1
Käyttöaste	73 %	85 %	78 %

Outokummun Energia Oy

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet	Toteutuma
Turvaamme kilpailukykyisen sähköverkk- ja kaukolämpöpalvelun.	Toteutunut sekä sähköverkon että kaukolämmön osalta.
Hallitsemme kaikkien liiketoimintojen merkittäviä riskejä.	Toteutunut, ei merkittäviä realisoituneita riskejä tarkasteluvuonna.
Kehitämme toimintamalleja, prosesseja ja tietojärjestelmiä, mikä turvaa liiketoimintojen pitemmän aikavälin menestystä.	Toteutunut, panostettu voimakkaasti uusiin tarkempiin prosesseihin ja niitä tukeviin tietojärjestelmiin sekä vanhojen tietojärjestelmien ajantasaisuuteen.
Haemme aktiivisesti strategisia kumppanuuksia.	Toteutunut, useita kumppanuuksia solmittu ja vahvistettu kaikissa liiketoiminnoissa.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	TP 2017
Asiakasnäkökulma			
Toimitamme kustannus- tehokasta ja varmaa kaukolämpöä Outokummussa.	Kaukolämmön asiakasmäärä	Asiakasmäärä kasvaa	Asiakasmäärä on vähentynyt yhdellä asiakkaalla.
Toimitamme laadukasta sähköverkkopalvelua hinnoilla, jotka kestävät vertailun.	Sähkön jakelun laatu	Keskeytysten määrä ja kesto pienenevät	Viat ajalla 1.1.17 – 31.12.17 20 kpl pysyviä 20kV vikoja 23 kpl 0,4 kV verkon vikoja Viat ajalla 1.1.16 – 31.12.16 26 kpl pysyviä 20kV vikoja 40 kpl 0,4 kV verkon vikoja
Sähkökaupan asiakastyytyväisyys säilyy hyvänä.	Sähköenergian myyntimäärä	Sähköenergian myynnin määrä säilyy vähintään nykyisellään.	Myyntin kokonaismäärä kasvanut hiukan. Myyntiä kehitetty/ kehitetään voimakkaasti.
Henkilöstönäkökulma			
Henkilökunnan ammattitaidon säilyttäminen.	Koulutussuunnitelman toteuttaminen	Toimialan koulutussuunnitelmat toteutetaan 100 %:sti	Liiketoiminnoittain edetty koulutussuunnitelmien mukaisesti. 5 työntekijää aloittanut syventävät ammatilli-

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	TP 2017
Henkilökunnan proaktiivisuuden kasvattaminen.	Kehitysideoiden määrä	Aloitetaan kehitysideoiden kerääminen	set opinnot työn ohessa. Lisäksi osallistuttu parhaisiin yksittäisiin koulutustilaisuuksiin. Kehitysideat käsitellään päivittäisen työn lomassa. Kehitystyöhön keskitytty erityisesti sähkökaupassa. Käsiteltyjä kehitysideoita satoja, joista osa toteutettu.
Sähkökaupan markkinaosaaminen kehitetty.	Sähkökaupan toimintamallit	Uusia toimintatapoja tulee vanhojen rinnalle/tilalle	Uusia tuotteita ja prosesseja valmiina. Uusia tietojärjestelmähankkeita aloitettu. Työ kaikkien kohdalla jatkuu.
Talousnäkökulma			
Toiminta on kannattavaa.	Tulos	Koko yhtiön tulos on tavoitteen mukainen tai parempi	Tulos on tavoitetta parempi (budj. -44 k€, tot. 414 k€).
Riskien hallinta onnistuu.	Riskikäsikirja	Riskikäsikirjaa noudatetaan	Riskikäsikirja uusittu. Riskikäsikirjaa on noudatettu ja riskitilanne käsitelty hallituksen kokouksissa. Uudistettua/uudistettavassa toimintatavassa oleellisesti pienemmät riskit.
Rakenteet			
Kaukolämpöverkon luotettavuus säilyy korkealla tasolla.	Kaukolämpötoiminnan keskeytykset	Keskeytysten määrä säilyy enintään nykyisellä tasolla	Asiakkaille näkyviä ongelmia ei ole ollut.
Säävarman verkon rakentaminen edistyy.	PTS:n toteutuminen	Suunnitellut investoinnit toteutetaan	Suunnitellut investoinnit toteutettu yhtä yksittäistä haja-asutusalueen investointia lukuun ottamatta.
Digitalisaatio.	Sähköiset toimintaprosessit	Vähintään yhden toimintaprosessin tehostaminen.	Tehty sähkökaupan hallintajärjestelmän määrittelytyötä, mm. asiakasextranet-ratkaisut. Hankinta meneillään.

Ohjeelliset toiminnalliset tavoitteet:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Liikevaihto	9 787	9 522	9 581
Tilikauden tulos	13	-89	414
Kertynyt yli-/alijäämä	951	1 069	1 048
Investoinnit	1 657	2 700	1 286
Lainakanta	824	2 500	559
Henkilöstö	19	20	19

Outokummun seudun teollisuuskylä Oy

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Tarjoamme yrittämiselle kilpailukykyisen, asiakasyritysten tarpeita vastaavan ja kansainvälistyvän toimintaympäristön.
Olemme aktiivisia markkinoinnin kehittämisessä ja toteuttamisessa.
Varmistamme teollisuuskylän toiminnan kannattavuuden ja varaudumme tuleviin peruskorjaustarpeisiin.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	TP 2017
Asiakasnäkökulma			
Vastaamme asiakasyritysten kysyntään räätälöidyllä palvelulla.	Yritysten toimitila- ja kehittämisinvestointien lkm.	Vuosittain vähintään (3) kolmen asiakasyrityksen kehittämishankkeen suunnittelussa, rakentamisessa tai rakennuttamisessa mukana.	v. 2017 yhdelle yritykselle laadittiin suunnitelmat ja kustannusosa-arvio uudesta toimitilasta. Myytiin toimeksianto-pohjaisesti kahden yrityksen rakennuttamishankkeeseen asiantuntijapalvelua.
Paikallisen elinvoiman vahvistaminen uusasiakashankinnalla	Toimeksiantojen määrä	Selvityspyyntöjen lkm (historiasta sopivan haasteellinen tavoite on n. 25/vuosi)	Suorat toimeksiantotiedustelut ja b-t-b-kontaktointi potentiaaliin yrityksiin sijoittumisesta Outokumpuun (invest-in) 27 kpl.
Reagoimme nopeasti yhteydenottoihin.	Vasteaika yritysten yhteydenottoihin.	Vastaamme 12 tunnissa yritysten yhteydenottoihin.	Vasteaika yhteydenottoihin on ollut alle 12 tuntia (94 % varmuudella).
	Uusien asiakkaiden omat yhteydenotot ja tunnustelut teollisuuskylään sijoittumiseksi.	20 vuodessa, joista 4 johtaa tarkempaan sijoittautumisneuvotteluihin ja / tai hankkeen esisuunnitteluvaiheeseen.	Uusien asiakkaiden omat yhteydenotot: 23, joista 9 on johtanut vuokrasopimukseen ja 1 rakennushankkeen esisuunnitteluun.
	Uusiin potentiaaliin asiakkaisiin otetut yhteydet	Vuodessa tavoitetaan 500 yritystä oman viestinnän keinoin.	Pohjois-Karjalan yritysmaailmassa 2/2017 yhden sivun artikkeli. Jakelun levikki 3000 kpl + nettilehti.

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	TP 2017
			Teollisuuskylän esittelypaketti oli osana Josekin meriteollisuuskampanjaa, joka lähetettiin 500 valitulle yritykselle, joista 300:lle soitettiin henkilökohtainen markkinointipuhelu. Teollisuuskylän nettisivuille on lisätty 22.8. ladattava rakentamisopas tuomaan lisäarvoa ja automatisoimaan yritysviestintää. Latauksia 3 kpl.
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön osaamisen kehittäminen. Jatkamme konserniyhteistyötä rakennuttamiseen, asiantuntijapalveluihin ja valvontaan liittyvissä tehtävissä.	Energiatodistusten laadinta asiakasyrityksille kilpailukykyiseen hintaan. Toimeksiantojen määrä konsernipalveluissa.	Rakennusinsinööri pätevytyy energiatodistusten laadintaan: laadimme asiakasyrityksille 3 energiatodistusta v. 2017. Pystymme tarjoamaan palvelua väh. 5 toimeksiantoon vuodessa.	Rakennusinsinööri on osallistunut pätevöitymään koulutukseen, mutta FISE pätevyyttä ei vielä ole, joka vaaditaan todistusten laadintaan. Tuotettu asiantuntijapalvelua kuuteen (6) konsernitoimeksiantoon v. 2017.
Talousnäkökulma			
Talouden tasapainottaminen Yrityskeskusten tilojen vuokrausasteen kasvattaminen Teollisuustilojen vuokrausaste	Tilikauden tulos Yrityskeskuselta vuokrattujen tilojen täyttöaste. Asiakkailla vuokrattujen teollisuustilojen täyttöaste.	Tilikauden tulos on ylijäämäinen. Yläkerran ns. vanha siipi saadaan vuokrattua väh. 60 % v. 2017 aikana. 100 % Outokummun teollisuuskylän alueelta 70 % Polvijärven Sahurintieltä.	Tulos alijäämäinen -22 t €. Yläkerran vanhan siiven vuokrausaste oli n. 50 % v. 2017 95 % Outokummun teollisuuskylän alue. n. 75 % Polvijärven Sahurintiellä.
Prosessit ja rakenteet			
Toimitilojen muuntojoustavuus: uusien liiketoimintamallien etsintä vajaakäytöllä oleville toimitiloille.	Pilotoidaan joustavaa etätöiden ja videoneuvottelun mahdollistavaa toimitilojen vuokrauspal-	Tavoitteena liiketaloudellisesti kannattava ja asiakkaalle vetovoimainen vuokrauskonsepti: laaditaan liike-	Hanke sai myönteisen rahoitus päätöksen 4/2017 Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta. Hankkeen tekninen toteutus

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	TP 2017
Muunnetaan yksi yrityskeskuksen toimistohuone joustavasti vuokrattavaksi videoneuvottelu-tilaksi, jonka lisäksi varustellaan 1-2 työhuonetta joustavasti vuokrattavaksi etätyöpisteeksi.	velua Yrityskeskuksen tiloissa asiakasyritysten työntekijöille ja yhteistyökumppaneille v. 2017 aikana.	toimintasuunnitelma seuraaville vuosille pilotin/ toteutettavuusselvityksen aikana saatujen kokemusten valossa.	ajoittui syksyllä 2017 ja lakkotoimituksen viivästyttämisestä johtuen hanke päättyy vasta 4/2018. Pilotoidaan 3 etätyötilaksi soveltuvan huoneen joustavaa vuokrausta, jonka jälkeen päätetään mahdollisen videoneuvottelutilan tarpeesta. Pilotointi alkaa v. 2018.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Liikevaihto	930	973	947
Tilikauden tulos	-12	4	-22
Kertynyt yli-/alijäämä	226	242	181*
Investoinnit	91	20	27
Lainakanta	5 476	4 436	4 433
Henkilöstö	2	2	2

* Taseen oman pääoman korjaukset huomioitu vuosien 2015-2016 osalta (-24t €)

Outokummun Seurojentalo Oy

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet	TP 2017
Kiinteistöt myydään tasearvo sekä lainamäärä huomioiden.	Ei toteutunut

Ohjeelliset toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	TP 2017
Asiakasnäkökulma			
Tilat ovat vuokralaisten toimintaan soveltuvassa kunnossa.	Vuokrausaste	Käyttöaste 100 %	Käyttöaste on ollut 100 %.
Talousnäkökulma			
Toiminta on taloudellisesti kannattavaa	Tilikauden tulos	Tulos vähintään 11 t€	Tuotot ovat toteutuneet arvioidusti. Kummunkatu 24 -26:n energia-kustannukset olivat n. 8,5€ arvioitua suuremmat. Korjauskustannukset sekä kiinteistövero ylittivät budjetin n. 15t€. Tulos n. -15t€.
Prosessit ja rakenteet			
Laaditaan pitkäntähtäimen korjaussuunnitelmat kaikille kiinteistöille	Suunnitelmien määrä	Kolme kiinteistöä.	Suunnitelmat ovat laadittu Outokummun seudun teollisuuskyllä Oy:n toimesta.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Liikevaihto	237	191	191
Tilikauden tulos	-2	11	-15
Kertynyt yli-/alijäämä	103	140	88
Investoinnit	4	0	0
Lainakanta	995	957	929
Henkilöstö	0	0	0

Kiinteistö Oy Vaskikumpu

Yhtiön isännöinnistä vastaa KOY Kummun Kodit.

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Käyttöastetavoite 79 %

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	TP 2017
Asiakasnäkökulma			
Vuokrattavien huoneistojen viihtyisyys ja kilpailukyky.	Huoneistojen käyttöaste.	Käyttöaste vähintään 79 %.	51 %
Talousnäkökulma			
Tulorahoitus riittää lainanlyhennyksiin ja korjausinvestointeihin.	Tilikauden tulos.	Talousarvion mukainen tai parempi.	Tilikauden tulos olisi ollut ilman varausten purkamista -50 491 € alijäämäinen.
Hinnoittelun tarkastaminen.	Vuokrien tarkastelu isoissa asunnoissa paremmin kysyntää vastaavaksi.	Madalletaan kolmioiden ja neliöiden vuokratasoja.	Kolmioiden ja neliöiden vuokria madallettiin 1.3.2017 alkaen.
Prosessit ja rakenteet			
Korjausvelan aktiivinen hallinta.	Parvekkeiden ja asuntojen kunnon kohentaminen.	Parvekkeiden ja asuntojen kunnostamisen suunnittelu ja toteuttaminen asuintalovaarusten sallimissa rajoissa.	Parvekkeiden kuntotutkimukset tehtiin kesäkuussa. Korjaussuunnitelma valmistui elokuussa.
Asuntojen rakenteelliset muutokset.	Muutokset asuntoihin.	1-2 kolmiota muutetaan soluasunnoiksi, kysynnästä riippuen.	Ei tehtyjä muutoksia/kysyntää toistaiseksi.

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Liikevaihto	173	188	151
Tilikauden tulos	0	0	0
Kertynyt yli-/alijäämä	-27	-27	-27
Investoinnit	0	0	0
Lainakanta	478	440	440
Henkilöstö	0	0	0

Matkakumpu Oy

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet	TP 2017
Verkostoituminen matkailupalvelujen tuottajien sekä kaupan ja palvelualan yritysten kanssa.	Matkakumpu teki yhteistyötä erikseen lasketusti n. 40 eri kaupan ja palvelualan yrityksen ja matkailupalvelujen tuottajan kanssa.
Tuotteiden ja palvelujen laatukriteerien laatiminen yhdessä palveluntuottajien kanssa.	Käynnistetty suunnittelu hankkeesta, johon sisältyisi tuotteistamis- ja laatukoulutusta.
Särkiselän alueen kokonaiskehittäminen yhdessä toimijoiden kanssa.	Toimijoiden vaihtuvuudesta johtuen alueen kokonaiskehittäminen ei ole edennyt.
Markkinointiyhteistyön tiivistäminen.	Matkakumpu Oy on kutsunut kaupan- ja palvelualan, järjestötoimijoiden ja kädentaitajien edustajat markkinointiryhmään.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	TP 2017
Asiakasnäkökulma			
Asiakastyytyväisyys Vanhalla Kaivoksella	Asiakaspalautteista saatu arvio asteikolla 1-5 Hinta-laatusuhde, asiakaspalautteista saatu arvio asteikolla 1-5	Tyytyväisyys asiakaspalveluun 4,5 Hinta-laatusuhde 3,8	Asiakaspalautteita 382 Asiakastyytyväisyys 4,34 Hinta-laatusuhde 3,97
Asiakkaiden määrän lisääminen Vanhalla Kaivoksella	Asiakkaiden määrä	Asiakkaiden määrä kasvaa 8 000:lla, kokonaismäärän ollessa 20 000 asiakasta	asiakkaat 12803, joista maksaneet asiakkaat 11068
Yhteistyöhankkeet yritysten kanssa	Yhteismarkkinointi toimenpiteiden määrä	Toteutetaan vähintään 3 yhteismarkkinointi toimenpidettä/kampanjaa	Yhteismarkkinointia toteutettiin tapahtumien, OkuFest, Vappu-tapahtuma, Jääfestari ja Kaivosfestivaali, markkinoinnissa.
Toimitaan Laatutonni sertifikaatin edellyttämällä tavalla; tulosten vertailtavuuden säilyttäminen	Asiakaspalautteiden määrä	Asiakaspalautteita vähintään 250 kpl Vanhalla Kaivoksella	Sales Run myyntikiertue matkailun kasvuhjelman kautta. Vanhan Kaivoksen markkinointisuunnitelma laadittu. Asiakaspalautteita

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	TP 2017
			ryhmäasiakkailta 20 kpl kirjallisina muilta 382 kpl
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Konsernin ulkopuolisten tahojen järjestämiin koulutuksiin osallistuminen	2 – 3 koulutuspäivää/hlö vuodessa	Lean koulutus 17.2 ja 14.3 (myyntisihteeri ja kehittämispäällikkö) Osakeyhtiöpäivä 28.2.2017 (kehittämispäällikkö) somekoulutus 27.4 ja 4.5 puhejudo – koulutus 28.8
Talousnäkökulma			
Yhtiön talous	Tilikauden tulos	Tilikauden tulos on vähintään talousarvion mukainen tai parempi.	Talousarvio 10 640€, toteuma 4 258,83 €, pääomalainan korkojen lyhennyksen jälkeen tulos o.
Prosessit ja rakenteet			
Sisältötuotannon kehittäminen	Uusien tuotteiden /palvelujen määrä	Yksi uusi näyttely kaivoksen alueelle kesälle 2017	Voima-aseman valokuvanäyttely
Kaikki kaupungin hallinnassa olevien, matkailutoimen käytössä olevien, tilojen tilavaraukset yhden järjestelmän kautta.	Tilavarusjärjestelmässä olevien tilojen määrä	Kaikki vuokrattavat tilat tilavarusjärjestelmässä	Kolmikannan leirikeskusta lukuun ottamatta tilat varausjärjestelmässä. Tulee tuotannolliseen käyttöön maaliskuun 2018 aikana.

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2016	TA 2017	Muutettu TA 2017	TP 2017
Liikevaihto	290	291	338	368
Tilikauden tulos	32	11	11	0
Kertynyt yli-/alijäämä	2	-30	-30	2
Investoinnit	0	0	0	0
Lainakanta	50	50	50	50
Henkilöstö	2	2	2	2

1.13.4. KONSERNIN TULEVA TALOUDELLINEN KEHITYS

Kaupunginvaltuusto hyväksyi marraskuussa 2017 koko konsernia koskevan strategian, Kumpukartan, joka on yhteinen suunnitelma siitä, miten, mihin suuntaan ja millaisilla toimenpiteillä ja resursseilla kaupunkia kehitetään. Samoin vuonna 2017 valtuusto hyväksyi konserniohjeen, jonka tavoitteena on tiivistää konsernin yhteistyötä. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Konsernivelka on korkealla tasolla ja kaupungin mahdollinen velkaantuminen peruskorjausten myötä kasvattanee konsernivelelän määrää. Konsernistrategiassa on määritelty, ettei konsernin asukaskohtainen lainamäärä saa ylittää 6 000 €.

Konsernin tulos on konsernistrategian mukaisesti oltava ylijäämäinen.

Outokummun Energia Oy:n investoinnit säävarman verkon rakentamisessa jatkuvat 2020 lopulle saakka. Sähkökauppaliiketoiminnassa strategiana on kannattavuuden parantaminen ja kasvu.

Kummun Kodit Oy:n lainamäärä ei mahdollista kiinteistöjen laajoja peruskorjauksia. Ainoastaan vuosikorjaukset ja pakolliset kiinteistöjen kuntoa säilyttävät toimenpiteet ovat mahdollisia.

Matkakumpu Oy:n osalta tärkein on myynnin kasvattaminen. Kävijöiden määrä Vanhalalla Kaivoksella on saatava kasvuun nykyisestä tasostaan. Ravintolaliiketoiminnan on oltava kannattavaa toimintaa osana Matkakummun muuta toimintaa.

Seurojentalo Oy:n taloutta rasittaa raskas velkataakka. Kaupunki yhtiön omistajana joutuu yhdessä yhtiön hallituksen kanssa miettimään yhtiön taloudellista tervehdyttämistä.

Kiinteistö Oy Vaskikummun taloudellinen tilanne on heikentynyt siinä määrin, että yhtiö on tehnyt päätöksen purkaa omistamansa rakennukset. Yhtiö on saanut Valtiokonttorilta rakennusten purkuluvan helmikuussa 2018. Yhtiö on hakenut Valtiokonttorilta purkuavustusta sekä Valtionkonttorin myöntämän lainan osittaista (70%) anteeksian-

toa. Kaupungille kiinteistöyhtiön omistajana aiheutuu mainituista toimenpiteistä taloudellisia vastuita n. 350 000 €.

Konsernitilin käyttöönotto on parantunut konsernin maksuvalmiutta ja vähentänyt ulkoisen rahoituksen tarvetta.

1.13.5. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu kuntalakiin ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet ja tarkoituksenmukaiset liiketoimintaperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta, ja että yhteisön omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

Konsernivalvonnan lähtökohtana on omistajapolitiikan turvaaminen yhtiöissä. Tytäryhtiöiden johdolla on kuitenkin aina velvollisuus toimia yhtiöitä koskevien lakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti, mikä ei normaalitilanteessa ole ristiriidassa koko konsernin ja omistajan edun kanssa.

Kaupunkikonsernin konserniohje on hyväksytty 24.4.2017 ja tullut voimaan 1.6.2017. Ohjeessa on painotettu konserniohjausta uuden kuntalain mukaisesti. Yhtiöiden hallitukset ovat hyväksyneet ko. konserniohjeen.

Yhtiöiden hallinnon valvonta

Kaikkien tytäryhtiöiden yhtiöjärjestykset on uusittu vuoden 2017 aikana vastaamaan uuden kuntalain mukaisen omistajaohjauksen vaatimuksia. Yhtiöt ovat, lukuun ottamatta Outokummun Energia Oy:tä, konserniohjeen mukaisesti laatineet kunkin yhtiön hallituksen työjärjestyksen, riskienhallintasuunnitelman ja riskirekisterin. Outokummun Energia Oy:ssä on otettu käyttöön uusi sähkökauppaliiketoiminnan riskikäsikirja. Outokummun Energia Oy:n hallituksen työjärjestys, riskienhallintasuunnitelma ja riskirekisteri valmistuvat kesäkuun 2018 loppuun mennessä.

Yhteisön hallituksen puheenjohtajan tai toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa elinvoima- ja omistajaohjausjaoston kirjallinen kanta konserniohjeessa mainittuihin asioihin.

Keskitetty konsernipalvelut

Konsernin kokonaisedun mukaisesti omistajaohjauksessa on edellytetty, että konserniyhtiöt hankkivat talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä osin kiinteistönhoidon palvelut kaupungilta. Tiedonkulun tehostamisen lisäksi tämä järjestely tuottaa koko konsernille synergiaetuja kyseisten palvelujen tuottamisessa.

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa

Vuoden 2017 kesäkuun alusta voimaan tulleen hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluu kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen lisäksi elinvoima- ja omistaja-

ohjausjaosto. Hallintosäännön mukaan konsernin sisäinen valvonta ja riskien hallinta on annettu kaupunginhallituksen alaiselle elinvoima- ja omistajaohjausjaostolle.

Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden hallitukset ovat päättäneet, että kaupunginjohtajalla ja elinvoima- ja omistajaohjausjaoston puheenjohtajalla on konserniohjeen mukainen länäolo- ja puheoikeus konserniyhtiöiden hallitusten kokouksissa.

Noin kerran kuukaudessa kokoontuu konsernijohtoryhmä, jossa käydään kaupunkikonsernin kehittämiseen liittyviä ajankohtaisia asioita. Johtoryhmään kuuluvat hallintosäännön mukaisesti tytäryhtiöiden toimitusjohtajat, kaupunginjohtaja, kehitysjohtaja sekä JOSEK Oy:n yritysneuvoja. Kokouksiin on kutsuttu tarpeen mukaan asiantuntijoita.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto evästää keskusteluin ja myös kirjallisesti kaupungin tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien edustajia. Tämän lisäksi kuntayhtymien pöytäkirjat saatetaan kaupunginhallitukselle säännöllisesti tiedoksi.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Vuoden 2017 talousarviossa on ollut asetettuna niin toiminnallisia kuin taloudellisia tavoitteita. Toiminnallisia tavoitteita on pitänyt asettaa asiakas-, henkilöstö- sekä talousnäkökulmasta ja prosessien ja rakenteiden kehittämisen näkökulmasta.

Taloutta seurataan eri tunnuslukujen kehittymisen perusteella.

Kaupungin konserniyhtiöt ovat antaneet kolmannesvuosittain toiminta- ja seurantaraportin kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja tarkastuslautakunnalle. Raportit viedään tiedoksi kaupunginvaltuustolle osana talousarvion seurantaa.

Konsernin hankintaohjeistus

Kaupunkikonsernin hankinnat on toteutettu soveltuvin osin kaupungin noudattaman Pohjois-Karjalan hankintatoimen kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti. Vakuutukset on yhtä tytäryhtiötä lukuun ottamatta keskitetty samaan vakuutusyhtiöön koko konsernin osalta.

1.13.6. KONSERNI TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Toimintatuotot	52 585	31 343
Toimintakulut	-90 014	-71 553
Toimintakate	-37 429	-40 209
Verotulot	22 365	22 903
Valtionosuudet	22 518	22 678
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	132	150
Muut rahoitustuotot	76	45
Korkokulut	-406	-496
Muut rahoituskulut	-16	-8
Vuosikate	7 241	5 063
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 041	-4 767
Tilikauden yli- ja pariarvot	0	0
Arvonalentumiset	-19	-75
Satunnaiset erät	-228	0
Tilikauden tulos	1 952	221
Tilinpäätössiirrot	-44	376
Tilikauden verot	-82	-7
Laskennalliset verot	-37	198
Vähemmistöosuudet	9	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 798	786

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	58,4	43,8
Vuosikate/Poistot, %	143,6	106,2
Vuosikate, €/asukas	1033	714
Asukasluku 31.12.	7 009	7 091

1.13.7. KONSERNI RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 241	5 063
Satunnaiset erät	-228	0
Tilikauden verot	-82	-7
Tulorahoituksen korjauserät	298	143
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 021	-12 148
Rahoitusosuudet investointimenoihin	39	4 243
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 010	422
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 256	-2 284
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1	-424
Antolainasaamisten vähennykset	1	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 651	2 952
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 243	-4 976
Lyhytaikaisten alinoiden muutos	-287	-269
Oman pääoman muutokset	8	-1
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	24	55
Vaihto-omaisuuden muutos	37	58
Saamisten muutokset	769	3 296
Korottomien velkojen muutokset	3 109	478
Rahoituksen rahavirta	1 069	1 169
Rahavarojen muutos	4 325	-1 115
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	7 141	2 816
Rahavarat 1.1.	2 816	3 931
	4 325	-1 115

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Investointien tulorahoitus, %	55,8	64,0
Pääomamenojen tulorahoitus, %	32,6	38,1
Lainanhoitokate	0,8	1,0
Kassan riittävyys	23,1	11,5
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viiden vuoden ajalta	8 220	3 874

1.13.8. KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA 1 000 €	2017	2016	VASTATTAVAA 1 000 €	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	71 651	72 653	OMA PÄÄOMA	33 880	31 807
Aineettomat hyödykkeet	215	218	Peruspääoma	21 680	21 680
Aineettomat oikeudet	37	33	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma	2	0
Muut pitkävaikutteiset menot	177	184	Arvonkorotusrahasto	152	153
Aineelliset hyödykkeet	69 113	70 012	Muut omat rahastot	5 049	5 012
Maa- ja vesialueet	3 592	3 613	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 198	4 175
Rakennukset	40 108	39 502	Tilikauden yli-/alijäämä	1 798	786
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 463	22 990	VÄHEMMISTÖOSUDET	410	426
Koneet ja kalusto	1 608	1 598	PAKOLLISET VARAUKSET	1 015	826
Muut aineelliset hyödykkeet	503	511	Eläkevaraukset	9	12
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	839	1 797	Muut poakolliset varaukset	1 006	814
Sijoitukset	2 323	2 424	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	599	561
Osakkeet ja osuudet	1 792	1 872	VIERAS PÄÄOMA	51 795	51 550
Muut lainasaamiset	521	542	Pitkäaikainen korollinen vieraspääoma	29 727	32 129
Muut saamiset	9	9	Pitkäaikainen koroton vieraspääoma	5 019	4 968
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	488	474	Lyhytaikainen korollinen vieraspääoma	4 531	5 028
VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 561	12 043	Lyhytaikainen koroton vieraspääoma	12 518	9 426
Vaihto-omaisuus	508	545	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	87 699	85 170
Saamiset	7 912	8 681	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Pitkäaikaiset saamiset	2 423	2 853	Omavaraisuusaste, %	38,7	37,3
Lyhytaikaiset saamiset	5 489	5 828	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	53,1	67,0
Rahoitusarvopaperit	1 444	1 499	Velat ja vastuut, %:a käyttötuloista	65,3	82,9
Rahat ja pankkisaamiset	5 697	1 317	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	6 996	4 961
VASTAAVAA YHTEENSÄ	87 699	85 170	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	998	700
			Konsernin lainat €/asukas	4 888	5 240
			Konsernin lainakanta 31.12.	34 257	37 157
			Konsernin lainasaamiset 31.12.	521	542
			Kaupungin asukasluku 31.12.	7 009	7 091

Konsernitaseen tunnusluvut:

Konsernin omavaraisuusaste: = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäimellä.

Lainasaamiset 31. 12.: = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Muut tunnusluvut lasketaan samoin kuin kaupungin taseen tunnusluvut.

1.14. KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ SEKÄ TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 20167 tuloksen käsittelyä siten, että

- Kehittämisrahastoon siirretään rahaston säännön mukaisesti 5 953,84 €,
- tilikauden 2017 ylijäämä 2 256 870,07 € siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuonna 2015 voimaan tulleen uuden kuntalain myötä kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta ilman mahdollisuutta taloussuunnitelmassa lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan. Uudessa kuntalaissa arviointimenettelyn säännökset koskevat myös kuntakonsernia. Kuntakonsernin osalta arviointimenettelyn kriteerit tulevat voimaan vuodesta 2017 lukien.

Outokummun kaupungilla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Aiemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää oli vuoden 2017 alussa 2,7 milj. €. Tilikauden 2017 tulos on 2,3 milj. € ylijäämäinen.

Kaupunkikonsernin taseen mukainen kumulatiivinen ylijäämä 31.12.2017 on 7 milj. €.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

2.1.1. Hallintopalvelut

Toimielin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Hallinto- ja talousjohtaja

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku) Mittarin toteuma	Tilinpäätös 2017
Asiakasnäkökulma			
Asiat valmistellaan laadukkaasti.	Päätösten kumoutuminen.	0 kpl	0 kpl.
Kaupungin viestintä ja asiakaspalvelu on luonteeltaan aktiivista, monikanavaista, luotettavaa ja vaikuttavaa.	Kuntalaisten kysymyksiin ja palautteisiin vastataan viivytyksettä.	< 2 arkipäivää	Palautteisiin vastattu keskiarvolla 1 arkipäivän kuluessa.
Henkilöstönäkökulma			
Kuntosali- ja uimahallikausikorttien ostoa subventoidaan 50 %:lla kausikorttien hinnasta. Korttien käyttömahdollisuudesta viestitään henkilöstölle aktiivisesti.	Kausikorttien lukumäärä	Parempi kuin edellisen vuosi	Kuntosalikortit tp/2016; 42 kpl ja tp/2017; 48 kpl Uimahallikortit tp/2016; 35 kpl ja tp/2017; 71 kpl
Talousnäkökulma			
Toiminta järjestetään kustannustehokkaasti.	Toimintakate	Vähintään talousarvion mukainen tai parempi	Käyttösuunnitelma; toimintakate -2,392 m€ toteuma -2,028 m€
Prosessit ja rakenteet			
Uuden hallinto-organisaation sujuvan käyttöönoton varmistaminen.	Luottamushenkilöiden koulutus	Kaikki luottamushenkilöt on perehdytetty elokuun loppuun mennessä	Luottamushenkilökoulutus on pidetty 14.–15.6.
Kaupungin elinvoimaisuuden edistäminen kaupunkikonsernin ja JOSEK Oy:n yhteistyöllä.	Kaupungin sekä yrittäjien välisten tapaamisten lukumäärä	> 10	23 tapaamista
	Ensikontaktit uusien yritysten ja elinkeinonharjoittajien kanssa.	Parempi kuin edellisen vuosi	Edellisvuotta ei ole kirjattu. Kuluvana vuotena 3 tapaamista.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku) Mittarin toteuma	Tilinpäätös 2017
Asumisen tehokas markkinointi.	Asukasmäärän kasvu Rakennuslupien määrä (sis myös toimenpide- ja maisematyöluvut)	Parempi kuin edellinen vuosi Parempi kuin edellinen vuosi	Ei toteutunut: 2015-2016; -45 hlöä 2016-2017; -82 hlöä Ei toteutunut: 2016; 155 kpl 2017; 144 kpl
Kaupungin ja kolmannen sektorin (kansalaisjärjestöt, vapaaehtoinen kansalaistoiminta) välisen yhteistoiminnan edistäminen.	Järjestö-kunta-tapaamisten lukumäärä Järjestöjen ja kaupungin yhdessä suunnitelmien ja toteuttamien kuntalaistapahtumien ja -tilaisuuksien määrä	> 2 / vuosi > 2 / vuosi	On toteutunut: 10 tapaamista Ensimmäinen järjestökunta-tapaaminen oli 19.1. Perustettiin vapaaehtoissektorin yhteistyöorganisaatio, OkuJane, jonka 1. kokous pidettiin 22.2. OkuJane on kokoontui kahdeksan kertaa. 27.9. pidettiin vapaaehtoissektorin toimijoille avoin kaupungin ja OkuJanen järjestöilta, jossa ideoitiin mm. kaupungin järjestökumppanuuksia ja yhteistyömuotoja. 4 tilaisuutta Valtakunnallisen Unelmien liikuntapäivän kuntalaistapahtuma järjestettiin 10.5. Kesäasukasilta toteutettiin 6.7. Rikkaveen kylä-yhdistyksen kylätalolla Rikkarannassa. 7.11. järjestettiin kaupungin ja OkuJanen sekä vapaaehtoissektorin toimijoiden yhdessä toteuttama Uusien otokumpulaisten ilta, johon kutsuttiin kaikki Outokumpuun ajalla

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku) Mittarin toteuma	Tilinpäätös 2017
	Kyläkierrokset	Aloitetaan vuonna 2017	1.1.2016 – 30.9.2017 muuttaneet henkilöt. Kyläkierrokset järjestettiin yhteistyössä Pohjois-Karjalan Kylät ry:n, Joensuun seudun Leaderin, Maaseudun sivistysliiton ja Suomen metsäkeskuksen kanssa seuraavasti: Rikkaranta ja lähikylät 11.10. Törisevä ja lähikylät 12.10. sekä Alavi ja lähikylät 26.10.
Työllistämispalvelujen laadukas ja vaikuttava toiminta.	Asiakkaiden sijoittuminen työhön avoimille markkinoille tai koulutukseen Asiakkaiden siirtyminen työvoiman ulkopuolelle (eläke, sairausloma, kuntoutus, jne.) Asiakkaiden jääminen työnhakijaksi Asiakkaan muu tilanne (esim. paikkakunnalta muutto, työtoiminnan keskeytyminen luvallisesti/luvattomasti)	> 40 % asiakkaista > 10 % asiakkaista < 20 % asiakkaista < 30 % asiakkaista	43,5 % asiakkaista on sijoittunut työhön tai koulutukseen. 8,1 % asiakkaista on siirtynyt työvoiman ulkopuolelle (mm. eläke, sairausloma jne.) 12,9 % asiakkaista on jäänyt työnhakijoiksi. 35,5 %:lla asiakkaista on ollut muu tilanne (muutto, työtoiminnan keskeytyminen luvattomasti/luvallisesti.)
Työllistämislisäjärjestelmän käyttöä jatketaan ja se laajennetaan koskemaan kaikkia vuoden tai pidempään työttömänä olleita outokumpulaisia. Työllistämislisään varataan 25 200 € määräraha. Määrärahan ulkopuolelta työllistämislisää voidaan myöntää ns. Kelan työmarkkinatukilistalla olevien henkilöiden palkkaamiseen.	Outokumpulaisten pitkäaikaistyöttömien palkkaaminen 6 kk työsuhteisiin yrityksiin, kolmannen sektorin organisaatioihin sekä kaupungin omiin ja eri yhteistoiminta-alueiden yksiköihin.	12 henkilöä / vuosi	Yhdistystyöllistäminen; 5 henkilöä. Matkakumpu Oy; 1 hlö, Ateriapalvelukeskus; 1 hlö.
Osallistutaan Itä-Suomen yliopiston Työtä –hankkeeseen, omara-	Prosessikuvaukset työllisyyspalveluihin	Prosessikuvaukset ovat valmiit vuoden	Työtä!-hanke on päätynyt. Loppu-seminaari

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku) Mittarin toteuma	Tilinpäätös 2017
hoitosuus 5 000 €.		2017 aikana.	10.5.2017. Prosessivaukset ovat valmiit.
Osallistutaan Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n hallinnoimaan Kajo-keskus – hankkeeseen, omarahosuus 10 000 €. Tavoitteena on työllistää palkkatuella outokumpulaisia työttömiä yhdistykseen 10 henkilötyövuoden verran (10-20 henkilöä).	Outokumpulaisten työttömien työllistämisen palkkatuella yhdistykseen.	10 htv (10-20 henkilöä)	Kajo-keskuksen kautta on yhdistykseen työllistynyt 9 henkilöä vuoden 2017 aikana.
Kaivosmuseo järjestää vaihtuvia näyttelyitä ja toimii kehittämissuostategiansa mukaisesti.	Näyttelyiden lukumäärä Kehittämissuohjelman laatiminen	2 / vuosi Kehittämissuohjelman laatiminen vuonna 2017	Toteutunut yli tavoitteen: 3/vuosi. Oskar Gros: Valokuvia vuosilta 1918–1921 –näyttely 30.3.2017 saakka. Suomi 100 – Itsenäisyyden aika Outokummussa - näyttely 3.4.–31.12.2017. Salmiakkeja ja kultaa - valokuvanäyttely ravintolan kabinetissa 1.6.–31.8.2017. Kehittämissuohjelma on valmisteilla ja valmistuu 2018 *)

*) Kehittämissuohjelma ei valmistunut määräaikaan johtuen osin vakituisen henkilöstön pitkästä virkavapaasta.

Sitovat tunnusluvut	TP2016	TA2017	TP2017	ERO
Määrätavoitteet				
Tukityöllistettyjä keskim./v.	28	40	27	-13
Kuntouttavassa työtoiminnassa eri henkilöitä	198	180	175	-5
Kuntouttavan työtoiminnan päiviä	13 652	11 000	12 328	1 238
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet				
Elinkeinoelämän kehittämismääräraha sisältäen matkailun milj. €/v.	0,5	0,38	0,38	0
Aterian suoritehintana €/suorite	3,65	3,75	3,32	-0,43

Sitovat tunnusluvut	TP2016	TA2017	TP2017	ERO
Maaseututoimen nettokulut €/maatila (sis. myös Leader-kulut)	459	776	760	-16
Rakennusvalvonnan nettokulut €/vuosi	-5 704	35 000	Kaupunki- rakenne- palveluissa 1.6. lukien	
Laatutavoitteet				
Aloitteet käsitellään viivytyksettä	< 6kk	< 6 kk	13 aloitteesta 2 kpl käsitelty 3 kk myöhässä	
Rakennusluvut käsitellään joustavasti, käsittelyaika viikkoja	< 2	< 2	Kaupunki- rakenne- palveluissa 1.6. lukien	

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2016	TA2017	TP2017	ERO
Asiakkaat/kysyntä				
Kaupunginvaltuuston kokoukset/käsittelimät asiat kpl/v.	11/92	11/60	11/108	48
Kaupunginhallituksen kokoukset/käsittelimät asiat kpl/v.	20/210	22/250	21/236	-1/-14
Tarkastuslautakunnan kokoukset/käsittelimät asiat kpl/v	12/71	17/100	14/93	-3/-7
Rakennus- ja ymp.lautakunnan* kokoukset/käsittelimät asiat kpl/v (*1.6.2017 alk. kaupunkirakenneltn jaosto)	6/43	7/50	4/35	-3/-15
Työllinen työvoima 31.12.	2 271	2 455	2 291	-164
Työtön työvoima 31.12.	548	435	477	42
Vakinaiset virat ja tehtävät	208	200	216	16
Rakennusluvut kpl/v *sis. toimenpideduavat	111*	120	Kaupunki- rakenne- palveluissa 1.6. lukien	
Poikkeusluvut kpl/v.	6	10	"-"	
Rakennusilmoitukset kpl/v	25	20	"-"	
Maisematyöluvat	13	20	"-"	
Korjausavustukset kpl/v	2	5	"-"	
Maa-aineskatselmukset kpl/v.	21	20	"-"	
Ympäristöluvat kpl/v.	0	1	"-"	
Maatilat kpl 31.12.	99	110	93	-17
Vakinainen henkilöstö (työpanos vuoden lopussa)				
Yleishallinto + konsernin tukip.	12,2	11,6	11,6	0

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2016	TA2017	TP2017	ERO
Henkilöstöhallinto	2,1	2,1	2,2	0,1
Ruokapalvelut	13,2	13,6	13,8	0,2
Maaseutupalvelut (Maaseutuhallinnon tstopalvelut siirtyvät Liperin yta:n hoidettavaksi 1.5.2017 alkaen.)	0,4	0,0	0,0	0
Ympäristöpalvelut (Ympäristöpalvelut siirtyvät 1.6.2017 alkaen kaupunkirakennepalvelujen yhteyteen.)	1,5	0,0	0,0	0
Muut resurssit (ulkop. kehitt.raha)				
Hankerahoitus sis. EU-tuet (+ maataloustuet), ministeriöiden ja maakuntaliiton tuet ym. milj. €/v.	3,1	3,0	3,0	0

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TP 2017	ERO
Toimintatuotot	2 722	2 793	3 012	219
Toimintakulut	-4 895	-5 184	-5 040	144
Toimintakate	-2 174	-2 392	-2 028	364

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	10 624
Lisäykset	1 447
Vähennykset	- 1 474
Poistot	- 9
Arvo 31.12.	10 588

2.1.2. Sosiaali- ja terveystalvet

Toimielin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: hallinto- ja talousjohtaja

Sosiaali- ja terveystalvet tuottaa Siun sote –kuntayhtymä.

Sosiaali- ja terveystalvelujen tulosalueeseen sisältyvät sosiaali- ja terveystalvelujen sekä ympäristö-terveydenhuollon maksuosuudet Siun sotelle. Siun sotelle maksettava pelastustoimen maksuosuus sisältyy kaupunkirakennepalvelujen kuluihin.

Perussopimuksen mukaan järjestämis- ja tuottamisvastuun aiheuttamat nettokustannukset on rahoitettu jäsenkuntien suorittamalla korvauksella (= kuntien maksuosuudet). Vuoden 2018 loppuun saakka kuntien maksuosuudet perustuvat rahoitusmalliin, jossa käytön mukainen osa on 95 % ja asukasluvun mukainen osa on 5 %. Kunnan tilinpäätösvuoden 2017 käytön mukainen osa perustuu vuoden 2017 ennusteen ja kahden edellisen vuoden tilinpäätöksiin, joita painotetaan suhteellisesti seuraavasti; tilinpäätös vuosi 50 %, edellinen 30 % ja sitä edellinen 20 %. Kunnan tilinpäätösvuoden eli vuoden 2017 maksuosuus on lopullinen. Vuoden 2018 maksuosuus tarkistetaan siten, että tilinpäätösvuoden 2017 käytön mukainen osa muutetaan toteuman mukaiseksi.

Vuoden 2019 alusta lukien kuntien maksuosuudet määräytyvät kokonaan palvelujen käytön perusteella.

1 000 €	TP 2016	TA 2017	Muutettu TA 2017	TP 2017	ERO
Toimintatuotot	0	0	91	94	3
Toimintakulut	-27 278	-26 184	-26 578	-26 434	144
Toimintakate	-27 278	-26 184	-26 487	-26 340	147

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	155
Poistot	- 39
Arvo 31.12.	116

2.1.3. Hyvinvointipalvelut

Toimielin: Hyvinvointilautakunta (Sivistyslautakunta 31.5.2017 saakka)

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Toiminnalliset tavoitteet ja muutokset vuodelle 2017	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku) Mittarin toteuma	Toteuma
Asiakasnäkökulma			
Lasten ja nuorten hyvinvointi	Kouluterveyskysely	Kaikki kyselyn kokonaisuudet (5 kpl) kehittyneet positiivisesti	8. ja 9. luokkalaisilla 5/5 toteutunut. 1. ja 2. vuosikurssin lukiolaisilla 4/5 toteutunut.
Sähköisen asioinnin kehittäminen	Sähköiset palvelut	Vähintään 3 uutta sähköisen asioinnin muotoa	Varhaiskasvatuksen tulokset, aamu- ja iltapäivätoimintaan haku sekä maksuttomaan koulukuljetukseen hakeminen siirretty sähköisiksi entisten lisäksi.
Nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston toiminta	Toimielinten itsearviointi toimintavuodesta	Vähintään 4 (asteikolla 1-5)	Seniorineuvosto 4. Nuorisoneuvosto 4. Vammaisneuvosto aloitti toimintansa loppuvuonna 2017.
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön pysyvyys	Vakinainen henkilöstö	Ei yhtään määräaikaista työ- tai virkasuhdetta vuoden lopussa (pois lukien sijaiset, palkatut, oppisopimussuhteiset) ilman hyvin perusteltua syytä.	Kaikilla määräaikaisilla palvelussuhteilla on lainmukaiset perusteet.
Talousnäkökulma			
Ulkopuolisen rahoituksen (avustukset, hankkeet jne.) aktiivinen hakeminen toiminnan kehittämiseksi	Myönteisten päätösten lukumäärä vuoden aikana	Vähintään 3	4 hanketta saanut rahoitusta (Liikkuva koulu, Esi- ja perusopetuksen tasa-arvo, Learnlab, Leirit toiminta)

Toiminnalliset tavoitteet ja muutokset vuodelle 2017	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku) Mittarin toteuma	Toteuma
Prosessit ja rakenteet			
Seudullisen varhaiskasvatussuunnitelmatyöhön osallistuminen.	Suunnitelman valmistuminen	Suunnitelma hyväksytty lautakunnassa ja otettu käyttöön elokuussa 2017	Suunnitelma valmistunut ja otettu käyttöön 1.8.2017.
Ennakointityöskentely esiopetuksen siirtyessä elokuussa 2017 Kummun koululle ja joustavan esi- ja alkuopetuksen suunnittelu	Joustavan esi- ja alkuopetuksen käyttöönotto	Joustavan esi- ja alkuopetuksen outokumpulainen mallin ensimmäinen versio käytössä elokuussa 2017	Toimintaa lähdetty kokeilemaan jatkuvan kehittämisen periaatteella.
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittäminen	Valmistuminen	31.12.2017	Kesken, koska yhdistetään osaksi hyvinvointikertomusta/-suunnitelmaa.

Sitovat tunnusluvut	TP2016	TA2017	TP2017	ERO
Varhaiskasvatus ja esiopetus				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Bruttomenot/läsnäolopäivä, € (ei lastenh. tuet)	56,80	61,97	68,69	+6,72 *)
*) Varhaiskasvatuksen hoitopäivien lukumäärä on vähentynyt esiopetuksen siirryttyä Kummun koululle.				
Laatutavoitteet				
<i>Asiakassuuntautuneet palvelut</i>				
Vanhempien tyytyväisyys (1-5)	4,2	>4,0	4,2	+0,2
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	3,3	>4,0	3,4	-0,6
Perusopetus				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Kustannukset, €/oppilas	8 816	9 383	9 355	-28
Laatutavoitteet				
<i>Asiakassuuntautuneet palvelut</i>				
Huoltajien/oppilaiden tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	ei mitata	ei mitattu	0
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	ei mitata	ei mitattu	0
Lukiokoulutus				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Kustannukset, €/oppilas	10 563	10 153	10 383	+230
Määrätavoitteet				
Jatko-opintoihin sijoittuneet, % päättäneistä	69	>75	73	-2

Sitovat tunnusluvut	TP2016	TA2017	TP2017	ERO
Laatutavoitteet				
<i>Asiakassuuntautuneet palvelut</i>				
Huoltajien/oppilaiden tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	ei mitata	ei mitattu	0
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	ei mitata	ei mitattu	0
Kulttuuritoimi				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/asukas (7 139 as, 31.12.2015)	10,71	13,04	14,70	+1,66 **)
Liikuntatoimi				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/asukas (7 139 as, 31.12.2015)	111,87	126,29	125,89	-0,40
Määrätavoitteet				
Uimahallin tehokas käyttö, kävijämäärä/1 000 as.	58	57	60	+3
Kuntosalin tehokas käyttö, kävijämäärä/1 000 as	27	25	25	0
Laatutavoitteet				
Uimataitoisten 6 lk määrä, %		>95	92	-3
Nuorisotoimi				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/0-29 v (2080, 31.12.2015)	53,64	48,39	53,77	+5,38 **)
**) Kulttuurin ja nuorison osalta tilavuokrat ja henkilöstökulut ylittivät hieman talousarviossa ennakoitun.				
Määrätavoitteet				
Nuorisotapahtumat	22	15	19	+4
Osallistujien lukumäärä	1 620	1 000	1310	+310

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2016	TA2017	TP2017	ERO
<i>Asiakkaat/kysyntä</i>				
Päivähoito ja esiopetus				
päivähoidossa 20.9.	208	223	210	-13
esiopetuksessa 20.9.	77	78	82	+4
• joista osapäivähoidossa		58	49	-9
kerho 20.9. (ei lasketa summaan)	28	13	12	-1
lastenhoidon tuet saajat (kotihoito ja yksityisen hoidon tuki)	120	115	102	-13
Yhteensä 20.9.	405	429	406	-23
Hoitopäivät	52 651	47 000	43 347	-3 653
Perusopetus				
Oppilaat 20.9.	624	610	607	-3
Lukiokoulutus				
Opiskelijat 20.9. (ei aikuisopiskelijat)	84	84	83	-1

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TP 2017	ERO
Toimintatuotot	1 076	801	974	+172
Toimintakulut	-12 175	-12 318	-12 491	-173
Toimintakate	-11 099	-11 517	-11 518	-1

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	664
Lisäykset	160
Poistot	-206
Arvo 31.12.	618

2.1.4. Kaupunkirakennepalvelut

Tulosalue: Tekniset palvelut

Toimielin: Kaupunkirakennelautakunta (31.5.2017 saakka tekninen lautakunta)

Vastuhenkilö: Kaupunkirakennejohtaja

Tavoitteet talousarviovuodelle vuodelle 2017	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
Asiakasnäkökulma			
Liukkauden torjunnalla ennalta-ehkäistään liukastumistapauksia.	Kaupungin tietoon tulleet liukastumistapaukset	Tapauksia alle 5 kpl	2 kpl. (vahingon korvauskäsittelyyn johtanut tapaus)
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstö hallitsee perustehävänsä ja merkityksen osana kunnan palveluita	Kehityskeskustelut	Vähintään kerran vuodessa	Keskustelut on käyty.
Talousnäkökulma			
Toiminta järjestetään kustannustehokkaasti.	Toimintakate	Vähintään talousarvion mukainen tai parempi	Toimintakate on 74 t€ (TA-2017 -535 t€)
Prosessit ja rakenteet			
Kaupungin maanhankinnalla ja kaavoituksella turvataan monipuoliset tonttivalhtoehdot rakentajille ja niitä markkinoidaan aktiivisesti.	Tonttien luovuttaminen	≥ 5 omakotitonttia	Uusia tontteja ei luovutettu.
Tyhjäksi jääneitä rakennuskiinteistöjä markkinoidaan aktiivisesti, myyminen tai purkaminen.	Kiinteistökannan väheneminen	Vähintään kolme kiinteistöä	Yksi kiinteistö on myyty (Varislahden koulu).
Kiinteistöt määritellään rakennusten käytön pysyvyyden/ tärkeyden mukaiseen järjestykseen, sekä määritellään kiinteistöt joista ollaan luopumassa.	Kiinteistöjen salkutus	Salkutus tehty vuonna 2017	Ei toteutunut täydessä laajuudessa. Salkutusta jatketaan vuonna 2018.
Aloitetaan laatia/päivittää kiinteistöille kunnostussuunnitelmat. PTS- laaditaan kymmenelle tärkeimmälle kiinteistölle.	Kunnostussuunnitelmien määrä	Laadinta kymmenelle kiinteistölle	Suunnitelmat on laadittu Outokummun Seudun teollisuuskytän toimesta.

Tavoitteet talousarviovuodelle vuodelle 2017	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
Kiinteistöjen sekä yleisten alueiden kunnossa ja ylläpidossa taso pidetään vähintään vuoden 2016 mukaisena.	Kaupunkilaisten palautteet	Vähintään vuoden 2016 taso	Taso on hieman noussut vuoden 2017 aikana.
Urakkapalvelut voi tehdä tarjouksia kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille.	Tehtyjen työtehtävien määrä.	> 10 työtehtävää	> 10 työtehtävää suoritettu.

Sitovat tunnusluvut	TP2016	TA2017	TP2017	ERO
Määrätavoitteet				
Yhdyskuntasuunnittelu				
Kaavojen käsittelyaika vireille tulosta valtuuston käsittelyyn/kk	10	10	10	0
Kartoitukset pohjakartalle/kk	2	2	2	0
Maa- ja metsätilat				
Myytävä puumäärä m ³ /v	5300	5 000	6 200	1 200
Taimikonhoitotyöt ha/v	33,9	15	13,7	-1,3
Toimitilapalvelut				
Toimitilapalvelun kiinteistöt	46	46	45	-1
Ympäristöhoito				
Hoidetut viheralueet, ha/vuosi	15	15	15	0
Latujen kunnossapito km/v*	40	40	40	0
Asfaltti- ja sirotepintaisten katujen pintakorjaukset m ² /v	4 370	1 650	7 632	5 712
<ul style="list-style-type: none"> Sopimus latujen hoidosta on siirtynyt hyvinvointipalveluille 				
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet				
Maa- ja metsätilat				
Metsänmyyntitulot 1 000 €/v	163	175	257	82
Toimitilapalvelut				
Siivousmenot €/hm ² /kk	2,05	1,95	2,46	0,51 *)
Ylläpitomenot €/hm ² /kk	3,1	3,0	3,0	0
Kunnossapitomenot €/hm ² /kk	1,25	1,24	1,24	0
Urakkapalvelut				
Urakkapalvelut toiminnan tuotto %	33	0	0	0
Ympäristöhoito				
Katujen talvikunnossapito €/m ² /v	0,36	0,36	0,40	+0,04
Liikenneväylien kunnossapito €/km	2 400	2 400	2 400	0
Turvallisuuspalvelut kust./asukas (31.7.2017: 6 990 asukasta, kulut 520 704€)	58,33	73,72	74,49	0,77
Rakennusvalvonta, nettokulut €/v	-5 704	78 897	36 436	42 461

Laatutavoitteet				
Liukkauden torjunta, liukastumiset kpl/v	0	<5	2	-3
Rakennusluvut käsitellään joustavasti, käsittelyaika viikkoja	<2	<2	<2	0

*) Ylitys johtuu sote-tilojen siivouksesta (sote-tilojen laatuvaatimus korkeampi)

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2016	TA2017	TP2017	ERO
Asiakkaat/kysyntä				
Jätehuolto				
Laskutettava yhdyskuntajätteen määrä t	5169	0	0	0
Käsittelyyn tulevat öljyiset maat t	2483	2 000	7 657	5 657
Erytymäiden käsittely t	1834	1 500	266	-1 234
Ympäristöhoito				
Auratut keskustan kadut km/v	65	65	65	0
Auratut jalkakäytävät ja kevyenliikenteen väylät km/v	16,7	16,7	16,7	0
Vakinainen henkilöstö				
Hallintopalvelut				
Kuukausipalkkaiset	3	3	3	0
Yhdyskuntasuunnittelu				
Kuukausipalkkaiset	2,5	2,5	2,5	0
Maa- ja metsätilat				
Palkkatuetut/kausityöntekijä	0,5	0,5	0,5	0
Puistot ja muut yleiset alueet				
Kuukausipalkkaiset	2	1,5	1,5	0
Tuntipalkkaiset	2	2	1,5	-0,5
Sijaiset/määräaikaiset	2	2	2,5	0,5
Palkkatuetut	1	1	1	0
Siivous				
Kuukausipalkkaiset*	11,5	12,5	20,5	8
Sijaiset*	1	1	2	1
* Siun Soten muutoksen myötä siivoushenkilöstöä siirtyi kaupungin palvelukseen 1.1.2017 alk.				
Jokipohjan pesula				
Kuukausipalkkaiset	1	0	0	0
Palkkatuetut	1	0	0	0
Jätehuolto/erityismaat				
Tuntipalkkaiset	1,5	0,5	0,5	0
Liikenneväylät				
Työnjohtaja	0	0	0,5	0,5
Työntekijät	3	3	3	0
Urakkapalvelut				
Urakkapalvelut palkkatuetut	2	2	0	0
Toimitilapalvelut				
Yleishoito kuukausipalkkaiset	9,5	9,5	9,5	0
Kunnossapito kuukausipalkkaiset	1	1	1	0
Kunnossapito tuntipalkkaiset	3	2	2	0
Oppisopimuskoulutus kiinteistöhoito	1	1	1	0

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2016	TA2017	TP2017	ERO
Rakennus- ja ympäristötoimi				
Ympäristöpalvelut (Ympäristöpalvelut siirtyivät 1.6.2017 alkaen kaupunkirakennepalvelujen yhteyteen.)	1,5	1,5	1,5	0
Rakennusluvut kpl/v *sis.tp-luvat	111*	120	86	-34
Poikkeusluvut kpl/v.	6	10	9	-1
Rakennusilmoitukset kpl/v	25	20	14	-6
Maisematyöluvut	13	20	35	15
Korjausavustukset kpl/v	2	5	0	-5
Maa-aineskatselmukset kpl/v.	21	20	0	-20
Ympäristöluvut kpl/v.	0	1	2	1
Maa-aineslupa kpl/v.	3		2	2
Yhdistelmäluvut kpl/v.			2	2
Muut resurssit				
Pakettiautot/puistot	1	2	2	0
Pakettiauto/kunnossapito	2	1	1	0
Pakettiauto/yleishoito	2	2	2	0
Monitoimikone	2	2	2	0
Traktori/liikenneväylät	1	1	1	0
Tiehöylä	1	1	1	0
Kuorma-auto	1	1	1	0
GPS-mittalaite	1	1	1	0
Tasolaser	1	1	1	0
Takymetri (robotti)	1	1	1	0
Maastolaskelmaohjelma	1	1	1	0
3Dwin	1	1	1	0
Päättäjäjettavat ruohonleikkurit	14	14	14	0
Latukone	1	1	1	0

1 000 €	TP 2016	TA 2017	Muutettu TA-2017	TP 2017	ERO
Toimintatuotot	6 403	5 296	5 966	6 813	+847
Toimintakulut	-7 227	-6 013	-6 501	-6 739	-238
Toimintakate	-824	-717	-535	74	609

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	22 572
Lisäykset	1 221
Vähennykset	- 51
Poistot	- 1 430
Arvo 31.12.	22 312

2.1.5. Vesihuoltopalvelut

Tulosalue: Vesihuoltopalvelut

Toimielin: Kaupunkirakennelautakunta (31.5.2017 saakka tekninen lautakunta)

Vastuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
Asiakasnäkökulma			
Taataan vedenjakelun häiriötön toimitus asiakkaille.	Tapahtuneiden ennakoiduttomien vesikatkojen määrä	0 kpl	8 kpl (korjauskustannukset n. 30 t€)
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstö hallitsee perustehtävänsä ja merkityksen osana kunnan palveluita	Kehityskeskustelut	Vähintään kerran vuodessa	Kehityskeskustelut on pidetty.
Talousnäkökulma			
Toiminnan järjestäminen kustannustehokkaasti.	Toimintakate	Toimintakate vähintään 604 t€	Toteutunut toimintakate 490 t€
Prosessit ja rakenteet			
Turvataan jäteveden häiriötön toimitus jätevedenpuhdistamolle sekä puhdistetaan jätevesi lupaehtojen mukaisesti.	Poikkeamien määrä	0 kpl	Yksi viemäritukos. Yhdessä jätevesinäytteessä poikkeama, joka aiheutui puhdistamon saneeraustöistä (typpi).

Sitovat tunnusluvut	TP2016	TA207	TP2017	ERO
Laatutavoitteet				
Veden laatuvaatimusten täyttyminen, tutkituista näytteistä hyväksytyjä tuloksia %	100 %	100 %	100 %	0
Jäteveden puhdistustulokset lupaehtoja paremmat, vaatimus 90-93 %	>95 %	>95 %	>95 %	0

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2016	TA2017	TP2017	ERO
Määrätavoitteet				
Laskutettava vesimäärä 1 000 m ³	417	420	407	-13
Puhdistettava jv-määrä 1 000 m ³	733	500	780	+280
Laskutettava jv-määrä 1 000 m ³	306	320	302	-18
Vakinainen henkilöstö				
Kuukausipalkkaiset	2	2	2	0
Tuntipalkkaiset	5	5,5	5,5	0

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TP 2017	ERO
Toimintatuotot	1405	1 362	1 354	-8
Toimintakulut	-900	-759	-864	-105
Toimintakate	505	604	490	-114

Vähentyneen vedenkulutuksen johdosta toimintatuotot vähenivät 51 000 euroa vuoteen 2016 nähden, talousarvion tavoitteesta jäätiin 8 000 euroa. Toimintakuluissa säästöä tuli 36 000 euroa vuoteen 2016 nähden, kuitenkin kulut ylittivät talousarvion tavoitteen 105 000 euroa. Kustannuksia lisäsi vesijohtovuodot 8 kpl n. 30 000 euroa, laitteiston huolto- ja konetyökustannukset ylittivät budjetin n. 35 000 euroa. Puhdistettava jätevesimäärä kasvoi edellisestä vuodesta 47 000 m³, joka omalta osaltaan nostaa viemärlaitoksen toimintakuluja.

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	2 783
Lisäykset	292
Rahoitusosuudet	- 19
Poistot	- 192
Arvo 31.12.	2 864

2.2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

Tuloslaskelmaosan sitovat erät on seuraavassa esitetty kursivoituina.

1 000 €	TA 2017	Ta- muutos	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	10 312	701	11 013	12 247	1 233
MYYNTITUOTOT	5 400	424	5 823	6 662	839
MAKSUTUOTOT	270	0	270	381	111
TUET JA AVUSTUKSET	495	0	495	586	91
MUUT TUOTOT	4 148	278	4 426	4 618	192
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-50 629	-712	-51 341	-51 568	-228
PALKAT JA PALKKIOT	-8 817	-230	-9 047	-9 101	-55
ELÄKEKULUT	-3 246	0	-3 246	-2 276	971
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-526	-55	-581	-524	57
PALVELUJEN OSTOT	-31 684	-507	-32 190	-33 381	-1 190
AINEET, TARVIKKEET	-2 291	-20	-2 311	-2 482	-171
AVUSTUKSET	-944	0	-944	-800	144
MUUT KULUT	-3 120	99	-3 021	-3 004	17
TOIMINTAKATE	-40 317	-11	-40 327	-39 322	1 005
<i>VEROTULOT</i>	21 983	0	21 983	22 365	382
<i>VALTIONOSUUDET</i>	20 684	0	20 684	20 714	30
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
<i>KORKOTUOTOT</i>	75	0	75	78	3
<i>MUUT RAHOITUSTUOTOT</i>	607	0	607	616	8
<i>KORKOKULUT</i>	-298	0	-298	-179	119
<i>MUUT RAHOITUSKULUT</i>	-107	0	-107	-116	-9
VUOSIKATE	2 627	-11	2 616	4 156	1 539
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-2 263	
SUUNNITELMAN MUK. POISTOT	-2 016	0	-2 016	-1 875	141
ARVONALENTUMISET		-370	-370	-388	
SATUNNAISET ERÄT					
SATUNNAISET TUOTOT	0	370	370	370	0
TILIKAUDEN TULOS	611	-11	600	2 263	1 662
RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	-6	-6
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	611	-11	600	2 257	1 656

Verotulojen erittely

Verotulo 1 000 e	TA	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	18 913	19 165	252
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 310	1 436	126
Kiinteistövero	1 760	1 764	4

Verotettavat tulot

Vuosi	Tulovero-%	Verotettava tulo	Muutos-%
Verovuosi 1997	18,0	67 458 135	-1,2
Verovuosi 1998	18,0	68 206 052	1,1
Verovuosi 1999	18,0	68 135 183	-0,1
Verovuosi 2000	18,5	70 139 846	2,9
Verovuosi 2001	18,5	72 785 180	3,8
Verovuosi 2002	18,5	74 282 806	2,1
Verovuosi 2003	18,5	74 946 643	0,9
Verovuosi 2004	18,5	75 728 781	1,0
Verovuosi 2005	19,5	77 481 834	2,3
Verovuosi 2006	19,5	80 929 000	4,4
Verovuosi 2007	19,5	86 679 000	7,1
Verovuosi 2008	19,5	91 508 695	5,6
Verovuosi 2009	19,5	90 678 844	-0,9
Verovuosi 2010	20,5	89 637 085	-1,1
Verovuosi 2011	20,5	92 431 033	3,1
Verovuosi 2012	21,25	94 721 302	2,5
Verovuosi 2013	21,25	95 989 994	1,3
Verovuosi 2014	22,25	96 429 052	0,5
Verovuosi 2015	22,25	95 153 009	-1,3
Verovuosi 2016	22,25	95 461 374	0,3

2.3. INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1 000 €

HALLINTOPALVELUT

Määrärahat	<u>TA17</u>	<u>Muutettu TA17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	0	- 1 447	-1 817	-370
Tuotot	0	1 457	1 457	0
Netto	0	10	-360	-350

Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän purkamisen kirjaukset toivat muutostarvetta talousarvion sitovuustason näkökulmasta investointimenojen ja -tulojen osalta. Kaupungin osuus PKSSK:n 31.12.2016 taseen mukaisesta peruspääomasta oli 1 446 558,42 euroa. Outokummun kaupungin taseessa PKSSK:n osuuksien arvo on 1 456 625,43 euroa eli eroa on 10 067,01 euroa, jolla on tulosvaikutus. Lisäksi investointikuluihin piti valtuustossa tehdyn ta-muutospäätöksen jälkeen saadun uuden ohjeistuksen mukaan kirjata kaupungin osuus muista PKSSK:n oman pääoman eristä eli 369 968 euroa, josta johtuu ylitys investointimenoissa.

HYVINVOINTIPALVELUT

(5300, 5301) Irtain käyttöomaisuus

Määrärahat	<u>TA 17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-160	-160	0

Esiopetuksen ja Kummun koulun vanhan osan korjausten jälkeiset irtaimistoinvestoinnit toteutuivat ja ylittyivät (+10 t€) mutta nuorisotilan muutto siirtyi toteutettavaksi vuoden 2018 aikana (-10 t€).

(5350) Kiinteä omaisuus

Määrärahat	<u>TA 17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-10	0	10

Urheilukentän maalausten uusiminen siirtyi toteutettavaksi kesällä 2018.

KAUPUNKIRAKENNEPALVELUT

Kiinteä omaisuus

Kiinteistö- ja ympäristötekniikka

(6411) Maa- ja metsätilat

Määrärahat		<u>TA 17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut		-20	0	+20
Tuotot		+27	+31	+4
Netto		+7	+31	+24

Varaudutaan asemakaavoitettavien maa-alueiden hankintoihin. Tuotot koostuvat maa-alueiden mynnistä. Toteutuneita kauppoja 4 kpl.

Toimitilapalvelut

(6544) Lukion huonetilamuutokset

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-40	-40	-40	0

Määrärahalla uusitaan luokkien ovet äänieristetyiksi, rakennetaan opiskeluterveydenhoitajan vastaanottotilaan ja kemia/fysiikka luokkaan vesipiste, parannetaan luokkien akustiikkaa, uusitaan pihavalaistusta sekä uusitaan märkien tilojen pinnat ja wc-laitteet. Häätäpoistumistien kulkureitti varustetaan turvallisesti liikkuu.

Hankkeen poisto-aika on 15 vuotta. Työt ovat valmistuneet.

(6473) Kalattoman päiväkodin talotekniikan ja pihavarusteet uusiminen

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-45	-45	-48	-3

Kohteelle uusitaan lämmönvaihdin, käyttövesiputkistot ja pihavarusteet.

Hankkeen poisto-aika on 20 vuotta.

Työt ovat valmistuneet.

(6449) Terveyskeskuksen vesikatkon korjaus

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>Käytetty</u>	<u>TA 17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-240	-82	-120	-136	-16

Määrärahalla uusitaan 1/2 osaa kiinteistön vesikatosta. Ensimmäinen vaihe toteutettiin vuonna 2016.

Hankkeen poisto-aika on 25 vuotta.

Kokonaiskustannukset 218 000€ alittivat kustannusarvion 22 000 €. Työt ovat valmiit.

(6462) Kunnan Koulu

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>Käytetty</u>	<u>TA 17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-14 100	-13 515	-1 000	-630	+370
Tuotot	11 320	9 396	0	0	0
Netto	-2 780	-4 119	-1 000	-630	+370

Kunnan koulun laajennus on käyttöön otettu 29.7.2016. Vuonna 2017 tehdään loppuun vanhan osan sisäilmakorjaukset.

Hankkeen poistoaika on 40 vuotta.

Sisäilmakorjaukset on tehty ja rakennus on käyttöön otettu myös tältä osin 30.3.2017. Uuden A-osan ja vanhan osan välille on rakennettu yhdyskäytävä. Kummun Koulun kokonaiskustannukset huomioiden projektin 6466 korvauksen olivat 14 097 000€, joka alitti kokonaiskustannusarvion 3 000€.

(6466) Kummun koulun keittiö (C osa)

Määrärahat	TA 17	TP17	ERO
Kulut	0	48	+48

Rakennesuunnittelijan korvaus palkin suunnitteluvirheestä.

(6477) Urheilutalon peruskorjaaminen

Määrärahat	Kust.arvio	Käytetty	TA 17	TP17	ERO
Kulut	-3 150	0	-30	-30	0
Tuotot	750	0	0	0	0
Netto	-2 400	0	-30	-30	0

Vuoden 2017 määrärahalta uusitaan urheilusalin valaisimet Led-valaisimiksi. Arvioitu hankkeen takaisin maksuaika on 4 vuotta säästönä energiakustannuksissa. Vuonna 2018 käynnistetään peruskorjauksen suunnittelu, peruskorjaus toteutetaan vuonna 2019. Kokonaiskustannusarvio sekä hankkeen laajuus tarkentuu suunnitelmien tarkentuessa. Toteutumisen ehtona peruskorjaukselle on n. 25% avustus, kuitenkin maksimissaan 750 t€. Valaisimet on asennettu kesällä 2017, työt ovat tältä osin valmiit.

(6599) Irtain omaisuus

Määrärahat	Kust.arvio	TA 17	TP17	ERO
Kulut	-60	-20	-18	+2

Vanhentunutta autokantaa uusitaan. Vuonna 2017 kiinteistöhuollon auto uusitaan. Auto on ostettu.

Vuokrauspalvelut

(6489) Aarrekaupunki (= Vanhan kaivoksen alueen kehittäminen)/Digiväylä

Määrärahat	Kust.arvio	Käytetty	TA 17	TP17	ERO
Kulut	-1 780	0	-80	0	+80
Tuotot	500	0	22	0	-22
Netto	-1 280	0	-58	0	+58

Aarrekaupunki -hanke jakaantuu kolmeen vaiheeseen. I - vaihe on päättynyt kesällä 2012. Hankkeen II - vaihe on päättynyt vuonna 2014. II - vaiheen jatkoksi käynnistetään kolmas vaihe eli ns. Valtaväylä-hanke, jolle on arvioitu n. 28 % avustusosuus. Hankkeen toteutumisen ehtona on, että hankkeelle saadaan rahoitus. Ei tapahtumia.

Hankkeen rahoituspäätökset saatiin 24.1.2018 ja 22.2.2018 (kaksi eri päätöstä).

Yhdyskuntatekniikka

Ympäristöhoito/kadut ja liikenneväylät

(6714) Katualueet

Määrärahat		<u>TA17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut		-150	-145	+5

Määrärahalla korjataan vuosittain huonokuntoisimpia katuja ja katualueita. Kohteet määritellään tarkemmin käyttösuunnitelmassa.

Vuoden 2017 määrärahalla on peruskorjattu Korpikatu, lisäksi asfalttipintaa korjattiin taajama-alueella.

(6721) Kummunkadun kunnallistekniikka

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-300	-10	0	+10

Määräraha on varaus Kummunkadun sadevesiviemärien rakentamiseen tarvittaessa muun kunnallistekniikan uusimisen yhteydessä.

Ei tapahtumia vuonna 2017.

(6720) Sadevesiverkosto

Määrärahat		<u>TA17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut		-70	-78	-8

Määrärahalla kunnostetaan sadevesiverkostoa. Sadevesiverkoston kapasiteettia lisätään välillä Partalanmäki- Alavinkatu/Juholankatu risteysalue.

Verkostoa on uusittu suunnitelman mukaisesti, lisäksi rakennettiin sadevesiverkostoa Kaivoskadulle.

(6741) Katuvaloverkoston kunnostaminen

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>Käytetty</u>	<u>TA17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-800	-299	-100	-96	+4

Määrärahalla kunnostetaan katuvaloja EU-määräysten mukaisiksi ja uusitaan huonokuntoisimpia valopylväitä.

Vuonna 2017 uusittiin katuvaloja seuraavilla kaduilla: Jokipellonkatu, Museokatu, Niitty-, Metsä-, Joki-, Päivä- ja Peltorinne, Outolamminkatu, Pohjoisahonkatu, Alavinkatu, Jokipohjankatu, Kyykerikatu, Tehtaankatu, Kirkkopuisto ja Louhelankatu. Yhteensä 161 valaisinta. Valaisimia on vaihdettu 40,4% ja määrärahoja on käytetty 49,4%.

VESIHUOLTOPALVELUT

Yhdyskuntatekniikka

(6931) Vesijohtoverkosto

Määrärahat	<u>TA17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	- 100	-89	+11
Tuotot	0	19	+19
Netto	-100	-70	+30

Määrärahalla uusitaan vanhaa vesijohtoverkosta. Kohteet määrätään vuotoseurantojen perusteella.

Suurimmat investoinnit toteutuvat katujen peruskorjauksen yhteydessä, lisäksi rakennetaan Lietukalle uusi pohjavesikaivo.

Lietukalle sekä Ruokoselle rakennettiin uudet pohjavesikaivot, joista Lietukan kaivo otettiin käyttöön. Pohjavesikaivoille saatiin 19 000€ avusta ELY-keskukselta. Korpikadulle uusittiin vesijohdot.

(6916) Kummunkadun kunnallistekniikka

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-270	- 10	0	+10

Määräraha on varaus Kummunkadun runkovesijohtojen ja jätevesiviemärien saneeraukseen tarvittaessa. Vuonna 2017 on tarkoitus päivittää suunnitelmat, mikäli valtaväylä-hanke käynnistyy.

Ei tapahtumia.

VIEMÄRILAITOS

(6971) Viemäriverkosto

Määrärahat	<u>TA17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	- 100	-84	+16

Määrärahalla toteutetaan viemärirunkoputkien uusintaa 10-vuotisohjelman mukaisesti. Suuremmat investoinnit toteutuvat katujen peruskorjauksen yhteydessä, lisäksi saneerataan Kalattoman lammen JV-pumppaamo.

Korpikadulle uusittiin viemäriverkosto. Kalattoman lammen jv-pumppaamon saneeraus ja Piipon pumppaamon sähkökeskuksen uusinta toteutettiin vuonna 2017.

(6914) Vesi- ja viemäriosouskuntien avustamiseksi tehtävän suunnittelutyöt

Määrärahat	<u>TA17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	- 10	0	+10

Määrärahaan sisältyy toiminta-alueen läheisyydessä olevien vesiosuuskuntien linjatöiden suunnitelmien teko.

Ei tapahtumia.

(6982) Jätevedenpuhdistamon saneeraus

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>Käytetty</u>	<u>TA 17</u>	<u>TP17</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-270	-18	- 250	-119	+131

Määrärahalla suunnitellaan ja saneerataan nykyinen jätevedenpuhdistamo tulevan ympäristöluvan vaatimusten mukaiseksi.

Suunnittelu on valmistunut ja urakat ovat käynnissä. Urakka jatkuu vuoden 2018 puolelle.

Vuonna 2017 Uusittiin porraskäppä ja tehtiin valmistelevia töitä vuoden 2018 saneerausta silmälläpitäen. Työt ovat käynnissä.

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Määrärahat	<u>TP 16</u>	<u>TA 17</u>	<u>Muutettu</u>	<u>TP 17</u>	<u>ERO</u>
			<u>TA17</u>		
Kulut	-8 633	-2 325	-3 772	-3 441	331
Tuotot	4 316	49	1 506	1 507	-1
Netto	-4 317	-2 276	-2 266	-1 935	331

2.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

Rahoituslaskelman sitovat erät on seuraavassa esitetty kursivoituina.

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 1 000 €

	TA 2017	TA MUU- TOKSET	MUUTETTU TA 2017	TP 2017	POIK- KEAMA
VARSINAINEN TOIMINTA JA INVESTOINNIT					
Tulorahoitus	2 600	-11	2 589	4 222	1 633
Vuosikate	2 627	-11	2 616	4 156	1 539
Satunnaiset erät	0	370	370	370	0
Tulorahoituksen korjaukset	-27	-370	-397	-304	93
Investoinnit yhteensä	-2 276	10	-2 266	-1 565	701
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 325	-1 447	-3 772	-3 441	331
Rahoitusosuudet investointimenoihin	22	0	22	19	-3
Käyttöomaisuuden myyntitulot	27	1 457	1 484	1 858	374
VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTOKASSAVIRTA	324	-1	323	2 657	2 334
RAHOITUSTOIMINTA					
Antolainauksen muutokset	187	0	187	187	0
<i>Antolainasaamisten lisäykset</i>	0	0	0	0	0
<i>Antolainasaamisten vähennykset</i>	187	0	187	187	0
Lainakannan muutokset	-700	0	-700	-779	-79
<i>Pitkäaikaisten lainojen lisäys</i>	1 600	0	1 600	1 000	-600
<i>Pitkäaikaisten lainojen vähennys</i>	-2 300	0	-2 300	-2 299	1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	520	520
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	-1 086	-1 086
RAHOITUSTOIMINNAN NETTOKASSAVIRTA	-513	0	-513	-1 679	-1 165
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-189	-1	-190	979	1 168

2.5. YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot					
		N B	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Kaupunginhallitus												
Hallintopalvelut	N	5 354	-170	5 184	5 040	144	2 852	-59	2 793	3 012	219	
Sosiaali- ja terveystalot	N	26 184	394	26 578	26 434	144	0	91	91	94	3	
Hyvinvointipalvelut		12 318		12 318	12 491	-173	801		801	973	172	
Kaupunkirakennepalvelut												
Tekniset palvelut	N	6 013	488	6 501	6 739	-238	5 296	670	5 966	6 813	847	
Vesihuoltopalvelut	N	759		759	864	-105	1 362		1 362	1 354	-8	
YHTEENSÄ		50 628	712	51 340	51 568	-228	10 311	702	11 013	12 246	1 233	
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						21 983		21 983	22 365	382	
Valtionosuudet	B						20 684		20 684	20 714	30	
Korkotulot	B						75		75	78	3	
Muut rahoitustulot	B						607		607	616	9	
Korkomenot	B	298		298	179	119						
Muut rahoitusmenot	B	107		107	116	-9						
Tulorahoituksen korjaukset		27	370	397	304	93						
Satunnaiset erät	B							370	370	370	0	
YHTEENSÄ		432	370	802	599	203	43 349	370	43 719	44 143	424	
INVESTOINTIOSA												
Kaupunginhallitus												
Arvopaperit ja osakkeet		0	1 447	1 447	1 817	-369	0	1 457	1 457	1 827	370	
Sivistyslautakunta												
Irtain käyttöomaisuus	B	160		160	160	0						
Kiinteäomaisuus	B	10		10	0	10						
Tekninen lautakunta												
Tekninen toimi												
Maa- ja metsätalot	B	20		20	0	20	27		27	31	4	
Lukion huonetilamuutokset	B	40		40	40	0						
Kalattoman päiväkodin talotekn. ja pihavar	B	45		45	48	-3						
Terveyskeskuksen vesikatkon korjaus	B	120		120	136	-16						
Kummun Koulu	B	1 000		1 000	630	370						
Kummun koulun keittiö (c osa)	B	0		0	-48	48						
Urheilutalon peruskorjaaminen	B	30		30	30	0						
Irtain omaisuus	B	20		20	18	2						
Aarrekaupunki	B	80		80	0	80	22		22	0	-22	
Katualueet	B	150		150	145	5						
Kummunkadun kunnallistekniikka	B	10		10	0	10						
Sadevesiverkosto	B	70		70	78	-8						
Katualoverkoston kunnostaminen	B	100		100	97	3						
Vesihuoltopalvelut												
Vesijohtoverkosto	B	100		100	89	11	0		0	19	19	
Kummunkadun kunnallistekniikka	B	10		10	0	10						
Viemäriverkosto	B	100		100	84	16						
Vesi- ja viemäriolosuhteiden avust.	B	10		10	0	10						
Jäteveden puhdistamon saneeraus	B	250		250	119	131						
YHTEENSÄ		2 325	1 447	3 772	3 442	330	49	1 457	1 506	1 877	371	
RAHOITUSOSA												
Antolainauksen muutokset												
Antolainasaamisten lisäykset	B	0	0	0	0	0						
Antolainasaamisten vähennykset	B						187		187	187	0	
YHTEENSÄ		0	0	0	0	0	187		187	187	0	
Lainakannan muutokset												
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						1 600		1 600	1 000	-600	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	2 300		2 300	2 299	1						
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N				-520	520						
YHTEENSÄ		2 300		2 300	1 779	521	1 600	0	1 600	1 000	-600	
Oman pääoman muutokset										-1 086	-1 086	
Vaikutus maksuvalmiuteen		-189		-189	979							
YHTEENSÄ		55 496	2 529	58 025	58 366	-341	55 496	2 529	58 025	58 366	341	

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. TULOSLASKELMA

	<u>1.1. - 31.12.2017</u>	<u>1.1. - 31.12.2016</u>
Toimintatuotot		
Myyntituotot	4 197 711,71	3 748 695,63
Maksutuotot	363 132,89	361 712,36
Tuet ja avustukset	585 603,28	661 668,61
Muut tuotot	2 219 187,05	1 939 549,89
Toimintatuotot yhteensä	7 365 634,93	6 711 626,49
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-9 101 360,47	-8 859 163,88
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 275 797,25	-3 426 250,66
Muut henkilösivukulut	-524 277,37	-611 969,40
Palvelujen ostot	-30 951 491,48	-31 130 937,09
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 429 374,42	-2 384 125,87
Avustukset	-800 450,09	-711 309,30
Muut toimintakulut	-604 859,18	-457 758,77
Toimintakulut yhteensä	-46 687 610,26	-47 581 514,97
Toimintakate	-39 321 975,33	-40 869 888,48
Verotulot	22 364 623,72	22 969 510,56
Valtionosuudet	20 714 032,00	20 577 783,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	40 930,41	41 005,50
Muut rahoitustuotot	511 669,35	518 295,45
Korkokulut	-141 863,27	-184 882,87
Muut rahoituskulut	-11 809,09	-2 555,07
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	398 927,40	371 863,01
Vuosikate	4 155 607,79	3 049 268,09
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 875 159,69	-1 721 093,07
Arvonalentumiset	-387 592,19	-13 815,13
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-2 262 751,88	-1 734 908,20
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	369 968,00	0,00
Satunnaiset tuotot ja -kulut yhteensä	369 968,00	0,00
Tilikauden tulos	2 262 823,91	1 314 359,89
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys (+)	-5 953,84	297 722,12
Tilikauden yli- / alijäämä	2 256 870,07	1 612 082,01

3.2. RAHOITUSLASKELMA

	<u>1.1.-31.12.2017</u>	<u>1.1. - 31.12.2016</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 155 608	3 049 268
Satunnaiset erät	369 968	0
Tulorahoituksen korjaukset	-303 517	45 106
	<u>4 222 058</u>	<u>3 094 374</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 441 358	-8 632 585
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18 959	4 225 714
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 857 631	90 271
	<u>-1 564 768</u>	<u>-4 316 599</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 657 290	-1 222 226
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-424 110
Antolainasaamisten vähennykset	186 792	192 698
	<u>186 792</u>	<u>-231 412</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000	2 200 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 299 282	-2 148 766
Lyhytaikaisten lainojen muutos	520 240	-750 261
	<u>-779 042</u>	<u>-699 027</u>
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	399	53 662
Vaihto-omaisuuden muutos	41 418	3 752
Saamisten muutos	-688 929	3 336 597
Korottomien velkojen muutos	-439 216	-1 580 926
	<u>-1 086 328</u>	<u>1 813 086</u>
Rahoituksen rahavirta	-1 678 579	882 647
Rahavarojen muutos	978 711	-339 579
Rahavarat 31.12.	1 762 697	783 986
Rahavarat 1.1.	783 986	1 123 565
	<u>2 017</u>	<u>2016</u>
Investointien tulorahoitus %	121,4 %	69,2 %
Pääomamenojen tulorahoitus %	75,1 %	44,9 %
Lainanhoitokate	1,81	1,4
Kassavarat milj. € 31.12.	1 762,7	784,0
Kassasta maksut milj. €	5 787,5	11 253,2
Kassan riittävyys, pv	111,2	25,4
Asukasluku 31.12.	7 009	7 091

3.3. TASE

	2017	2016		2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT			VASTATTAVAA		
Aineettomat hyödykkeet			OMA PÄÄOMA		
			Peruspääoma	21 679 929,73	21 679 929,73
Muut pitkävaikutteiset menot	92 201,19	127 563,23	Muut omat rahastot	1 629 285,68	1 623 331,84
	92 201,19	127 563,23	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 733 179,53	1 121 097,52
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli-/alijäämä	2 256 870,07	1 612 082,01
Maa- ja vesialueet	2 897 848,03	2 900 336,04		28 299 265,01	26 036 441,10
Rakennukset	13 893 979,63	12 141 276,01	PAKOLLISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 243 447,63	8 632 551,75	Muut pakolliset varaukset	553 000,00	458 000,00
Koneet ja kalusto	642 617,97	724 059,54		553 000,00	458 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	234 966,74	234 966,74	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	167 054,93	1 683 137,71	Valtion toimeksiannot	7 742,51	13 549,41
	26 079 914,93	26 316 327,79	Lahjoitusrahastojen pääommat	292 981,04	292 930,67
Sijoitukset				300 723,55	306 480,08
Osakkeet ja osuudet	10 326 848,80	10 354 540,00	VIERAS PÄÄOMA		
Muut lainasaamiset	3 199 921,23	3 386 712,73	Pitkäaikainen		
Muut saamiset	394 381,74	394 381,74	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 278 976,00	10 402 108,00
	13 921 151,77	14 135 634,47	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	100 000,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				9 278 976,00	10 502 108,00
Valtion toimeksiannot	7 742,51	13 549,41	Lyhytaikainen		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	238 920,01	239 268,49	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 123 132,00	2 099 282,00
	246 662,52	252 817,90	Lainat julkisyhteisöiltä	100 000,00	200 000,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat muilta luotonantajilta	1 256 101,21	735 861,54
Vaihto-omaisuus			Saadut ennakot	2 843,97	404,25
Aineet ja tarvikkeet	0,00	41 418,32	Ostovelat	1 021 386,08	1 118 839,30
	0,00	41 418,32	Muut velat	184 383,04	203 784,61
Saamiset			Siirtovelat	1 657 693,07	1 982 493,85
Lyhytaikaiset saamiset				6 345 539,37	6 340 665,55
Myyntisaamiset	577 520,98	745 589,92	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	44 777 503,93	43 643 694,73
Lainasaamiset	1 770 744,51	840 807,38			
Muut saamiset	142 858,90	125 554,49			
Siirtosaamiset	183 751,93	273 995,26			
	2 674 876,32	1 985 947,05			
Rahoitusarvopaperit					
Muut arvopaperit	759 619,97	753 666,13			
	759 619,97	753 666,13			
Rahat ja pankkisaamiset	1 003 077,23	30 319,84			
	1 003 077,23	30 319,84			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	44 777 503,93	43 643 694,73			

3.4. KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Toimintatuotot	52 584 806,18	31 342 904,57
Toimintakulut	-90 013 884,69	-71 552 650,12
Osuus osakkuusyhteisön voitosta	403,60	403,64
Toimintakate	-37 428 674,91	-40 209 341,91
Verotulot	22 364 623,72	22 903 489,19
Valtionosuudet	22 518 292,85	22 677 542,41
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	132 212,74	150 286,66
Muut rahoitustuotot	76 178,36	45 404,93
Korkokulut	-405 702,13	-496 456,08
Muut rahoituskulut	-16 118,41	-8 290,51
Vuosikate	7 240 812,22	5 062 634,70
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 041 177,81	-4 766 835,50
Omistuksen eliminointierot	-0,07	
Arvonalentumiset	-19 469,04	-74 549,78
Satunnaiset erät	-227 737,45	0,00
Tilikauden tulos	1 952 427,85	221 249,43
Tilinpäätössiirrot	-43 728,59	376 169,03
Tilikauden verot	-82 356,92	-6 841,43
Laskennalliset verot	-37 373,77	198 142,30
Vähemmistöosuudet	9 034,74	-2 684,65
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 798 003,31	786 034,68

3.5. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 €

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 241	5 063
Satunnaiset erät	-228	0
Tilikauden verot	-82	-7
Tulorahoituksen korjaukset	298	143
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 021	-12 148
Rahoitusosuudet investointimenoihin	39	4 243
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 010	422
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 256	-2 284
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1	-424
Antolainasaamisten vähennykset	1	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 651	2 952
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 243	-4 976
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-287	-269
Oman pääoman muutokset	8	-1
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	24	55
Vaihto-omaisuuden muutos	37	58
Saamisten muutokset	769	3 296
Korottomien velkojen muutokset	3 109	478
Rahoituksen rahavirta	1 069	1 169
Rahavarojen muutos	4 325	-1 115
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	7 141	2 816
Rahavarat 1.1.	2 816	3 931
	4 325	-1 115

3.6. KONSERNITASE

VASTAAVAA	2017	2016	VASTATTAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	21 679 929,73	21 679 929,73
Aineettomat oikeudet	37 444,61	33 484,69	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma	2 452,84	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	177 083,40	184 171,56			
	214 528,01	217 656,25	Arvonkorotusrahasasto	152 028,70	153 451,29
Aineelliset hyödykkeet			Muut omat rahastot	5 049 263,97	5 012 469,37
Maa- ja vesialueet	3 591 809,48	3 612 629,27	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 198 256,69	4 174 678,85
Rakennukset	40 107 804,87	39 501 792,70	Tilikauden yli-/alijäämä	1 798 003,31	786 034,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 463 419,94	22 990 208,25		33 879 935,24	31 806 563,93
Koneet ja kalusto	1 607 663,42	1 598 495,95	VÄHEMMISTÖOSUUDET	410 463,00	426 302,44
Muut aineelliset hyödykkeet	503 007,82	511 370,74			
Ennakkom. ja keskeneräiset hank.	839 463,73	1 797 164,31			
	69 113 169,25	70 011 661,22	PAKOLLISET VARAUKSET		
Sijoitukset			Eläkevastuuvaraus	9 446,62	11 950,49
Osakkeet ja osuudet	1 792 418,06	1 872 413,21	Muut pakolliset varaukset	1 005 806,80	813 553,10
Muut lainasaamiset	521 278,44	542 083,89		1 015 253,42	825 503,60
Muut saamiset	9 113,81	9 113,82	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	2 322 810,32	2 423 610,92	Valtion toimeksiannot	296 397,24	232 317,23
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lahjoitusrahastojen pääomat	300 077,42	326 292,34
Valtion toimeksiannot	246 461,15	232 317,05	Muut toimeksiantojen pääomat	2 153,66	2 456,60
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	238 929,79	239 278,27		598 628,32	561 066,17
Muut toimeksiantojen varat	2 153,47	2 456,60	VIERAS PÄÄOMA		
	487 544,41	474 051,92	Pitkäaikainen		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat rah- ja vak.laitoksilta	29 747 543,03	32 010 030,99
Vaihto-omaisuus			Lainat julkisyhteisöiltä	-20 805,45	118 759,08
Aineet ja tarvikkeet	508 047,12	527 353,98	Liittymismaksut ja muut velat	3 549 190,73	3 533 803,09
Valmiit tuotteet/Tavarat	0,00	17 921,53	Laskennalliset verovelat	1 469 996,71	1 433 743,70
	508 047,12	545 275,51		34 745 925,03	37 096 336,87
Saamiset			Lyhytaikainen		
Pitkäaikaiset saamiset			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 430 651,81	4 826 355,16
Myyntisaamiset	13,39	28,36	Lainat julkisyhteisöiltä	100 000,00	201 654,60
Lainasaamiset	2 303 091,89	2 714 440,25	Saadut ennakot	50 524,92	48 150,85
Muut saamiset	124 912,64	138 475,44	Ostovelat	3 233 188,72	2 263 426,56
Siirtosaamiset	-4 930,03	0,00	Liittymismaksut ja muut velat	986 983,54	620 910,47
Lyhytaikaiset saamiset			Siirtovelat	8 227 287,14	6 472 380,54
Myyntisaamiset	3 541 087,65	4 355 753,67	Laskennalliset verovelat	20 215,59	21 275,85
Lainasaamiset	438 127,27	492 174,28		17 048 851,71	14 454 154,03
Muut saamiset	565 926,72	394 057,59	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	87 699 056,72	85 169 927,03
Siirtosaamiset	943 659,57	586 390,73			
	7 911 889,10	8 681 320,32			
Rahoitusarvopaperit					
Joukkovelkakirjasaamiset	188 976,64	213 842,48			
Muut arvopaperit	767 219,97	761 266,13			
Sijoit. rahamarkkinainstrumentteihin	487 747,77	524 077,29			
	1 443 944,38	1 499 185,89			
Rahat ja pankkisaamiset					
	5 697 124,11	1 317 164,98			
	5 697 124,11	1 317 164,98			
VASTAAVAA YHTEENSÄ					
	87 699 056,72	85 169 927,03			

4. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 1)

1. Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet

Menot ja tulot kirjataan suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat sekä verotulot. Verotulot kirjataan tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden tuloksi.

2. Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (kvalt 29.10.12/§41) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

3. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenuon arvoisena.

4. Vaihtuvien vastaavien saamiset ja rahoitusarvopaperit

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

5. Muut erät

Lomapalkkavaraukseen on tehty vuoden 2016 tilinpäätöksen jälkeen Kilan antaman lausunnon 114/2016 mukainen 30 % vähennys.

Vuoden 2017 alussa tehtiin Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän purku, purkuosuuden siirto uuteen Siun Sote kuntayhtymään.

Kuntayhtymäosuuksien luovutus ja uuden hankinta esitetään investointien toteutumistilissa bruttosummilla 1 816 526,42 €. Jossa kuntayhtymäosuuksista kirjataan pois 1 456 625,43 € ja

359 900,99€, kirjataan satunnaisiin tuottoihin 369 968,00 € ja 10 067,01 € rahoituskuluihin. Ostosta jää vastaavasti kuntayhtymäosuuksiin 1 446 588,42 € ja 369 968,00 € kirjattiin pysyvien vastaavien arvon alennuksiin.

Itä-Suomen Päihdehuollon purkaminen tehtiin myös 2017 vuoden alussa, jossa kuntayhtymäosuuksista kirjattiin 17 624,19 € pysyvien vastaavien arvon alennuksiin.

4.2. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 2)

Ei liitetietoa.

Liitetieto 3)

Ei liitetietoa.

Liitetieto 4)

1. Edellisen tilikauden tietojen vertailtavuus

Rakennus- ja ympäristöpalvelut siirtyivät v 2017 hallintopalveluista kaupungin rakennuspalveluihin.

Näiltä osin tiedot eivät ole vertailukelpoisia.

Liitetieto 5)

Ei liitetietoa.

4.3. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

Vuoden 2017 alusta erosimme PKSSK:n kuntayhtymästä ja Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymästä ja liityttiin Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymään.

2. Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien, joiden jäsenenä kaupunki on, keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

3. Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

4. Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalon ja Outokummun seudun teollisuuskylä Oy:n sisäinen omistus on eliminoitu tytäryhteisön osakkeet ja osuudet, edellisten tilikausien yli/alijäämä ja muita omia rahastoja vasten.

Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

5. Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

6. Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Kummun Kodit ja Kiinteistö Oy Vaskikumpu ovat tehneet suunnitelmapoistot vuodesta 2005 alkaen.

Aiemmilta vuosilta kirjataan poistoero Kiinteistö Oy Kummun Kotien osalta. Muiden tytäryhtiöiden osalta ei tehdä poistoero kirjauksia.

4.4. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväalueittain (toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä)

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Yleishallinto	1 632 972,09	1 507 052,96	1 480 171,14	1 401 473,48
Sosiaali- ja terveystuotot	34 013 548,64	13 418 045,57	93 703,48	44,76
Sivistystuotot	1 436 215,04	1 562 231,53	969 972,93	1 073 934,63
Yhdyskuntatuotot	14 427 443,89	13 733 100,33	3 575 205,03	2 966 458,45
Vesihuoltotuotot	1 074 626,52	1 122 474,18	1 246 583,35	1 269 715,17
Yhteensä	52 584 806,18	31 342 904,57	7 365 635,93	6 711 626,49

Liitetieto 7) Verotulot eriteltyinä

	2017	2016
Kunnan tulovero	19 165 420,54	19 875 872,93
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 435 655,10	1 775 192,62
Kiinteistövero	1 763 548,08	1 318 445,01
Verotulot yhteensä	22 364 623,72	22 969 510,56

Liitetieto 8) Valtionosuudet eriteltyinä

	2017	2016
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	21 262 785,00	21 459 064,00
<i>SiiTä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus	5 765 301,00	5 465 128,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-548 753,00	-881 281,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	20 714 032,00	20 577 783,00

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2017	2016
Asiakaspalvelujen ostot	26 743 140,24	26 519 841,58
Muiden palvelujen ostot	4 208 351,24	4 611 095,51
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	30 951 491,48	31 130 937,09

Liitetieto 10) Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille ei ole annettu tukia vuonna 2017 eikä vuonna 2016.

Liitetieto 11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston 29.10.2012 41 § hyväksymää poistosuunnitelmaa. TA2016 investointien tarkemmat poistoajat kvalt 14.12.2015/ 83§ Taseeseen ennen vuotta 2013 aktivoidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden rahoitusosuuksilla vähennetystä hankintamenosta.

	Poistoaika	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Perustamis- ja järjestelymenot	5 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	5 vuotta	Tasapoisto
Konserniliikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut	5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
<i>Hallinto- ja laitosrakennukset</i>		
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Uimahallit	20–35 vuotta	Tasapoisto
Liikuntahallit	20–40 vuotta	Tasapoisto
<i>Tehdas- ja tuotantorakennukset</i>		
Keskuskeittiö	25–35 vuotta	Tasapoisto
Pesula	20–30 vuotta	Tasapoisto
<i>Talousrakennukset</i>		
Varastot, kiviset	30–40 vuotta	Tasapoisto
Varastot, puiset	25–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Vapaa-ajanrakennukset</i>		
Urheilukenttien huoltorakennukset	25–35 vuotta	Tasapoisto
Virkistysalueen mökit/saunamökit	20–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Asuinrakennukset</i>		
Kerrostalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit, puistot, ulkoval. laitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Tasapoisto
Viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat	15 %	Menojäännösp.
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto
Vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitt.	15 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta	Tasapoisto

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
--------------	------------------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

Liitetieto 12) Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Maisemointivaraukset				
Maisemointivaraus maa-ainesten ottolupaan 1.1.	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Maisemointivaraus maa-ainesten ottolupaan 31.12.	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00
Maisemointivaraus yhdyskuntajätteen kaatopaikalle1.1.	245 000,00	196 000,00	245 000,00	196 000,00
Lisäykset tilikaudella	55 000,00	49 000,00	55 000,00	49 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Maisemointivaraus yhdyskuntajätteen kaatopaikalle1.1.	300 000,00	245 000,00	300 000,00	245 000,00
Maisemointivaraus erityismaiden loppusioitus allas1.1.	200 000,00	120 000,00	200 000,00	120 000,00
Lisäykset tilikaudella	40 000,00	80 000,00	40 000,00	80 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	-	0,00
Maisemointivaraus erityismaiden loppusioitus allas1.1.	240 000,00	200 000,00	240 000,00	200 000,00
<i>Maisemointivaraukset yhteensä</i>	553 000,00	458 000,00	553 000,00	458 000,00
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä				
Eläkevaraukset 1.1.	-			
Lisäykset tilikaudella	9 446,62			
Vähennykset tilikaudella				
Eläkevaraukset 31.12.	9 446,62			
Potilasvakuutusvaraus 1.1.	-			
Lisäykset tilikaudella	450 906,80			
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvakuutusvaraus 31.12.	450 906,80			
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaali- palvelujen kuntayhtymä				
Eläkevaraukset 1.1.	11 950,50	14 815,32		
Lisäykset tilikaudella	-			
Vähennykset tilikaudella	11 950,50	2 864,82		
Eläkevaraukset 31.12.	-	11 950,50		
Potilasvakuutusvaraus 1.1.	353 128,58	317 716,83		
Lisäykset tilikaudella		35 411,75		
Vähennykset tilikaudella	353 128,58	-		
Potilasvakuutusvaraus 31.12.	-	353 128,58		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä				
Lisäykset tilikaudella	1 900,00			
Vähennykset tilikaudella				
Muut pakolliset varaukset 31.12.	1 900,00			
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	2 424,53	2 424,53		
Vähennykset tilikaudella	-2 424,53			
Varaukset 31.12	0,00			
Pakolliset varaukset yhteensä	1 015 253,42	825 503,61	553 000,00	458 000,00

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Muut toimintatuotot				
Osakkeiden myynti				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot				
Määräala Sysmän kylän (406) kiinteistöstä				
Turula 175:1, kiinteistötunnus 309-406-175-1				66042,8
Määräala Maljasalmen (403) kylän kiinteistöstä				
Kuusjärvi-Kuokka 14:107, kiinteistötunnus 309-403-14-107		3411,88		3411,88
Kalattoman (10) kaupunginosan korttelin 1002 tontti 4, kiinteistötunnus 309-10-1002-4, Heikinkatu 4		5294,65		5294,65
Rummukalanmäen (15) kaupunginosan korttelin 1505 tontti 1, kiinteistötunnus 309-15-1505-1, Junamiehenkatu 1		2 320,84		2 320,84
Jokipohjan (12) kaupunginosan kortteli 1223, tontti 1, kiinteistötunnus 309-12-1223-1, Jussinkatu 1		6 824,31		6 824,31
Varislahden kylässä Koulula 309-408-10-3	2 660,58		2 660,58	
Koulula I 309-408-10-30	3 249,24		3 249,24	
Koulula II 309-408-8-13	3 114,70		3 114,70	
Multikankaantie 31 A				
Kyykerin kaupunginosan (1) korttelin 108 tontista 1 osoitteesta Kyykerinkatu 32, 309-1-108-1 määräala	541,54		541,54	
Määräala Outokummun kaupungin 309 Sysmän 406 kylän kiinteistöstä Turula 175:1, kiinteistötunnus 309-406-175-1	12 640,02		12 640,02	
Outokummun kaupungin 309 Jokipohjan 12 kaupunginosan korttelin 1221 tontti 1 tunnus 309-12-1221-1	6 343,31		6 343,31	
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	4 457,69	234,37		
Itä-Suomen Päihdehuollon Ky				
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	5,45			
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	85 665,59			
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaali- palvelujen kuntayhtymä		0,01		
Myyntivoitot yhteensä	118 678,12	18 086,06	28 549,39	83 894,48
Myyntitappio yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

Liitetieto 14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Satunnaiset tuotot		0,00	369 968,00	0,00
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	0,00	369 968,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

Satunnaisiin tuottoihin on kirjattu Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja terveystalvelujen kuntayhtymän purkamisesta tullut kaupungin osuus muista PKSSK:n oman pääoman eristä on 369 968 euroa.

Liitetieto 15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2017	2016
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	304 264,78	311 062,94
Osinkotuotot muista yhteisöistä	2 803,80	4 337,38
Peruspääoman korko kuntayhtymiltä		
Yhteensä	307 068,58	315 400,32

Liitetieto 16) Poistoeroa ei kaupungilla ole. Liitetietoa ei tarvitse antaa.

4.5. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 17) Liitetiedon tarkoittamaa toimintaa ei ole.

Liitetieto 18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Pohjois-Karjalan Koulutus kuntayhtymä				
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	50 899,35	50 899,35		
Arvonkorotus				
Arvonkorotuksen purku	1 422,59	-		
Arvo 31.12.	49 476,76	50 899,35		
Rakennukset				
Arvo 1.1.	102 551,94	192 647,06		
Arvonkorotus				
Arvonkorotuksen purku		- 90 095,13		
Arvo 31.12.	102 551,94	102 551,93		
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	152 028,70	153 451,28		

Valtiolta lahjoituksena saadut maa- ja vesialueet sekä rakennukset on merkitty taseeseen vastaavaa puolelle arvonkorotuksiin ja vastattavaa puolelle arvonkorotusrahastoon. Arvonmäärittäminen on käytetty vuoden 1996 verotusarvoja.

Liitetieto 19) Pysyvät vastaavat ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

PYSYVÄT VASTAAVAT	Ainettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennuk- set	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut ai- neelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.17	0	127 563	127 563	2 900 336	12 141 276	8 632 552	724 060	234 967	1 683 138	26 316 328
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	0	836 086	509 757	178 403	0	148 773	1 673 020
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	-18 959	0	0	0	-18 959
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	-2 488	-48 188	0	0	0	0	-50 676
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	1 664 856	0	0	0	-1 664 856	0
Liittymismaksujen kirjaus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	-35 362	-35 362	0	-700 050	-879 903	-259 845	0	0	-1 839 798
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	92 201	92 201	2 897 848	13 893 980	8 243 448	642 618	234 967	167 055	26 079 915

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät ei-palautettavat liittymismaksut

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	129 917,09	132 453,92	221 173,97	221 173,97
Muut maa- ja vesialueet	3 461 892,38	3 480 061,35	2 676 674,06	2 679 162,07
Maa- ja vesialueet yhteensä	3 591 809,47	3 612 515,27	2 897 848,03	2 900 336,04

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirja, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet Osakkuus- ja muut omist.yht.	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	yhteensä
Hankintameno 1.1.17	8 073 788	0	1 944 468	336 284	10 354 540	3 663 121	117 974	3 781 094
Lisäykset			1 446 558	0	1 446 558	0	0	0
Vähennykset			-1 474 250	0	-1 474 250	-186 792	0	-186 792
Liittymismaksujen kirjaus						0	0	0
Siirrot erien välillä								
Hankintameno 31.12.	8 073 788	0	1 916 776	336 284	10 326 849	3 476 329	117 974	3 594 303
Arvonlennukset ja niiden palautukset								
Arvonkorotukset								

4.6. OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

Liitetieto 20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka-kunta	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	Outokumpu	93,80 %	93,80 %	4 034	4 322	-22
Outokummun Seurojentalo Oy	Outokumpu	98,90 %	98,90 %	135	1 209	-15
Matkakumpu Oy	Outokumpu	99,00 %	99,00 %	10	102	0
Outokummun Energia Oy	Outokumpu	100 %	100 %	5 006	8 850	414
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	Outokumpu	100 %	100 %	722	15 208	-269
Kiinteistö Oy Vaskikumpu	Outokumpu	100 %	100 %	47	535	0
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalo	Outokumpu	6,90 %	72,10 %	383	29	1
			Yhteensä	10 337	30 255	109
Kuntayhtymät						
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveys-palvelujen kuntayhtymä	Joensuu	4,905673	4,905673 %	2 065	11 249	-68
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	Joensuu	4,8052 %	4,8052 %	99	82	-9
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	Joensuu	3,8000 %	3,8000 %	3 131	441	1
			Yhteensä	5 295	11 772	-76

Liitetieto 23) Saamiset

	2017		2016	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		1 360,00		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		23 222,56		27 300,75
Kiinteistö Oy Vaskikumpu		0,00		87,32
Outokummun Energia Oy		4 714,35		3 013,12
Outokummun Seurojentalo Oy		0,00		1 759,18
Matkakumpu Oy		5 147,18		7 489,23
Kiinteistö Oy Yritystalo		0,00		675,59
Myyntisaamiset yhteensä		34 444,09		40 325,19
Lainasaamiset				
Kiinteistö Oy Vaskikumpu		69 910,78		0,00
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		1 430 935,28		632 162,76
Outokummun Seurojentalo Oy		269 898,45		208 644,62
Lainasaamiset yhteensä		1 770 744,51		840 807,38
Muut saamiset				
Outokummun Energia Oy		23 320,07		24 426,47
Muut saamiset yhteensä		23 320,07		24 426,47
Muut siirtosaamiset				
Outokummun Energia Oy		0,00		442,79
Matkakumpu Oy		3 707,34		0,00
Muut siirtosaamiset yhteensä		3 707,34		442,79
Yhteensä		1 832 216,01		906 001,83
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Pohjois-Karjalan Koulutus kuntayhtymä		17 742,33		15 429,37
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaali- palvelujen kuntayhtymä		0,00		66,00
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen ky		182 673,96		
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos		128,00		
Itä-Suomen laboratorokesk.liikelaitos		24,00		33,00
Myyntisaamiset yhteensä		200 568,29		15 528,37
Muut saamiset				
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto		8 753,71		
Pohjois-Karjalan Koulutus kuntayhtymä		1 950,00		2 130,00
Muut saamiset yhteensä		10 703,71		2 130,00
Yhteensä		211 272,00		17 658,37
Saamiset yhteensä		2 043 488,01		923 660,20

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	751,12	1 061,40		
Kiinteistö Oy Outokummun Vuokratalot	3 282,58			
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalot	818,74	800,02		
Outokummun Seurojentalo Oy	3 480,74	3 480,74		
Matkakumpu Oy	7 937,34	16,00		
Outokummun Energia	209 497,21			
Muut tulojäämät	37 537,46	135 702,75	37 537,46	136 145,54
Muut siirtosaamiset valtiolta	97 641,78	27 144,40	97 641,78	27 144,40
KuEL varhe- ja eläkemenoperusteiset maksut	173,35	59 311,20	173,35	59 311,20
Siirtyvät korot	0,00	5,12	3 707,34	5,12
Kelan korvaus työterveyshuollosta	44 692,00	51 389,00	44 692,00	51 389,00
Kiinteistö Oy Vaskikumpu				
Outokummun Energia Oy				
ostolaskujen hyvityslaskuja	97 239,41	47 720,59		
tuloverot	9 420,85	87 850,63		
kiinteistöveron palautusta		626,61		
Kaupungin osuus siirtosaamisista				
Itä-Suomen Päihdehuolto	0,00	79,64		
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	28 640,85	118 022,84		
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	0,00	23 978,84		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä	346 760,60			
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	55 785,54	29 200,94		
Muut lyhytaikaiset siirtosaamiset	717 891,84	581 032,57	183 751,93	273 995,26
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	943 659,57	586 374,73	183 751,93	273 995,26

4.7. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 25) Oma pääoma, Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Peruspääoma 1.1.	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 1.1.	0,00			
Lisäykset	2 452,84			
Vähennykset				
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 31.12.	2 452,84			
Arvonkorotusrahasto 1.1.	153 451,29	243 546,42		
Lisäykset				
Vähennykset	-1 422,59	-90 095,13		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	152 028,70	153 451,29	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Ympäristönhoid. kehittämisrahasto 1.1.	273 813,34	578 410,28	273 813,34	578 410,28
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	0,00	-304 596,94	0,00	-304 596,94
Ympäristönhoid. kehittämisrahasto 31.12.	273 813,34	273 813,34	273 813,34	273 813,34
Kehittämisrahasto 1.1.	1 349 518,50	1 342 643,68	1 349 518,50	1 342 643,68
Siirrot rahastoon	5 953,84	6 874,82	5 953,84	6 874,82
Siirrot rahastosta				
Kehittämisrahasto 31.12.	1 355 472,34	1 349 518,50	1 355 472,34	1 349 518,50
Muut omat rahastot 1.1.	3 389 137,53	3 395 732,86		
Siirrot rahastoon	62 526,84	45 012,61		
Siirrot rahastosta	-38 287,67	-45 006,35		
Eliminointien vähennys	6 601,59	-6 601,59		
Muut omat rahastot 31.12.	3 419 978,29	3 389 137,53		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	5 049 263,97	5 012 469,37	1 629 285,68	1 623 331,84
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	4 174 678,85	647 469,30	1 121 097,52	-1 640 303,27
Edellisen tilikauden yli/alijäämä	786 034,68	3 141 061,83	1 612 082,01	2 761 400,79
Kuntayhtymien purkuun liittyvät kirjaukset	237 543,16			
Konsernin tilinpäätöksiin tulleet muutokset		6 335,21		
Konsernin sisäisten katteiden muutos				
Poisto-oikaisun muutos		430 587,60		
Vähemmistöosuuden muutos		6 706,18		
Poistoeron ja vapaaehtoisien varauksen purka		-57 481,27		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 198 256,69	4 174 678,85	2 733 179,53	1 121 097,52
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 798 003,31	786 034,68	2 256 870,07	1 612 082,01
Oma pääoma yhteensä	33 879 935,24	31 806 563,92	28 299 265,01	26 036 441,10

Liitetieto 26) Poistoeroa ei kaupungilla ole, joten liitetietoa ei vaadita.

Liitetieto 27) Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2023 (1.1.2022) tai myöhemmin

	2017	2016
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	3 315 404,00	3 689 570,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 315 404,00	3 689 570,00

Liitetieto 28) Kaupungilla ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja, ei liitetietoa.

Liitetieto 29) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Muut pakolliset varaukset				
Outokummun kaupunki	458 000,00	329 000,00	458 000,00	329 000,00
Kaatopaikan maisemointi	245 000,00	196 000,00	245 000,00	196 000,00
Kaatopaikan maisemoinnin lisäys	55 000,00	49 000,00	55 000,00	49 000,00
Loppusijoitusaltaan maisemointi	200 000,00	120 000,00	200 000,00	120 000,00
Loppusijoitusaltaan maisemoinnin lisäys	40 000,00	80 000,00	40 000,00	80 000,00
Jälkihoitotoimenpiteiden maisemointi	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen Kuntayhtymän eläkevarauksesta	9 446,62	11950,4932		
potilasvakuutusvarauksesta	450 906,80	353128,573		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	0	2424,53		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	1900			
Muut pakolliset varaukset yhteensä	1 015 253,42	825 503,60	553 000,00	458 000,00

Liitetieto 30) Velkojen erittely

	2017		2016	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat				
Outokummun Energia Oy		263 669,11		314 581,73
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		1 015,60		2 285,48
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		0,00		6 634,15
Matkakumpu Oy		7 086,84		206,00
Ostovelat yhteensä		271 771,55		323 707,36
Muut siirtovelat tytäryhteisöille				
Outokummun Energia Oy				1 062,86
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				1 062,86
Kiinteistö Oy Kummun Kodit				1 062,86
Matkakumpu Oy				1 062,86
Muut siirtovelat tytäryhteisöille yhteensä		0,00		4 251,44
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat				
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä		26 862,75		19 475,58
Pohjois-Karjalan sosiaali ja terveyspalvelujen kuntayhtymä		27509,92		
Ostovelat yhteensä		54 372,67		19 475,58
Siirtovelat				
Pohjois-Karjalan sosiaali ja terveyspalvelujen kuntayhtymä		21 531,08		10 054,37
Siirtovelat yhteensä		21 531,08		10 054,37
Vieras pääoma yhteensä		347 675,30		357 488,75

Liitetieto 31) Kaupungilla ei ole sekkitililimiittiä, liitetietoa ei ole.

Kuntatodistukset

Kuntatodistusohjelma
käytössä 31.12.

	2017	2016
	12 000 000,00	12 000 000,00
	0,00	0,00

Liitetieto 32) Erittely muut velat –erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Muut velat				
Liittymismaksut Outokummun Energia Oy	3 549 190,73	3 528 466,71		
Muut velat	986 983,54	626 246,85	184 383,04	203 784,61
Muut velat yhteensä	4 536 174,27	4 154 713,56	184 383,04	203 784,61

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	106 491,00	91 489,50	106 491,00	95 740,94
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	0,00	1 761,96		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	18 756,74	51 477,09		
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset				
Outokummun kaupunki	223 387,76	192 408,16	223 387,76	192 408,16
Outokummun Energia Oy	27 228,13	144 525,40		
Matkakumpu Oy	10 010,53	29 445,28		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	2 442,39	15 326,87		
Kiinteistö Oy Kummun kodit	871,58	6 386,05		
Outokummun Seurojentalo Oy	89,64	124,20		
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaali- palvelujen kuntayhtymä		1 124 157,46		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	375 291,17			
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	18 714,32	293 243,83		
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	21 992,38	14 833,70		
Itä-Suomen päihdenhuollon ky	0,00	1 593,57		
Lomapalkkavelka				
Outokummun kaupunki	1 156 498,46	1 125 700,38	1 156 498,46	1 125 700,38
Outokummun Energia Oy	155 941,46			
Matkakumpu Oy	20 258,58			
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	7 015,84			
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	262 248,36			
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	21 083,36			
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	2 320 515,94			
Muut palkkavelat				
Outokummun kaupunki	35 352,36	23 323,77	35 352,36	23 323,77
Korkojaksotukset				
Outokummun kaupunki	19 653,02	27 060,40	19 653,02	27 060,40
Outokummun Energia Oy	1451,63	2127,75		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	17 049,44	19 965,06		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	18 980,42	19 969,92		
Outokummun Seurojentalo Oy	197,17	286,44		
Kiinteistö Oy Vaskikumpu	5 029,14	5 484,47		
Itä-Suomen päihdenhuollon ky	0,00	0,67		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	8 859,03			
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaali- palvelujen kuntayhtymä		16 588,28		
Muut menojäämät				
Outokummun kaupunki	115 254,23	517 766,96	116 310,47	518 260,20
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	13 187,80	23 041,75		
Outokummun Energia Oy	2 948 070,21	2 441 482,83		
Matkakumpu Oy	4 883,28	4 225,20		
Outokummun Seurojentalo Oy	3 679,21	0,00		
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalot	621,18	122,64		
Kiinteistö Oy Vaskikumpu				
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	10 673,51	5 597,38		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	34 998,77	66 303,13		
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaali- palvelujen kuntayhtymä		206510,78		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	198 777,01			
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	41 732,09			
Itä-Suomen päihdenhuollon ky	0,00	49,60		
Siirtovelat yhteensä	8 227 287,14	6 472 380,48	1 657 693,07	1 982 493,85

Liitetieto 37) Tämän liitetiedon tarkoittamia vakuuksia ei ole annettu. Liitetietoa ei ole.

Liitetieto 38) Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Vuokravastuut				
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voim.	49 569,73			
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	4 445,18			
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä vuokravastuut yhteensä	2 019 053,58			
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 366 517,27			
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	6 250,83			
Leasingvastuut yhteensä				
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus				
Outokummun kaupunki	368 465,78	248 536,23	368 465,78	248 536,23
Outokummun Energia Oy	12 761,64			
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	0,00	25 401,72		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	16 284,35			
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	135,98	90,66		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	23 332,42	26 419,49		
Myöhemmin maksettavat				
Outokummun kaupunki	11 372 206,40	11 879 971,12	11 372 206,40	11 879 971,12
Sisältää myös jäännösarvovastuut				
Outokummun Energia Oy	7 444,29			
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	0,00	33 133,74		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	24 267,26			
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	18 887,31	24 728,12		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	0,00	135,99		
Leasingvastuut yhteensä	11 843 785,43			
Yhteensä	15 289 622,02	12 238 417,07	11 740 672,18	12 128 507,35

Liitetieto 39) Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Kiinteistö Oy Outokummun Vuokratalot				
Alkuperäinen pääoma			21 218 002,96	21 218 002,96
Jäljellä oleva pääoma 31.12.			7 397 597,15	10 665 555,89
Outokummun Energia Oy				
Alkuperäinen pääoma			3 696 500,00	5 076 500,00
Jäljellä oleva pääoma 31.12.			985 500,00	2 632 000,00
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
Alkuperäinen pääoma			12 119 600,00	12 119 600,00
Jäljellä oleva pääoma 31.12.			4 155 442,88	5 116 990,78
Kiinteistö Oy Vaskikumpu				
Alkuperäinen pääoma			568 249,65	568 249,65
Jäljellä oleva pääoma 31.12.			423 855,12	461 594,70
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän takaukset				
Alkuperäinen pääoma	1 883 956,79			
Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 667 658,30			
Pohjois-Karjalan sairaanhoito ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän takaukset		100 905,10		

Liitetieto 4o) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.

Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.

Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	39 696 552,00	34 202 545,41	39 696 552,00	34 424 097,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	26 236,03	24 372,93	26 236,03	25 695,30

Liitetieto 41) Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt, joita ei ole merkitty taseeseen

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Arvonlisäveron palautusvastuu				
Outokummun kaupunki				
2009 valmistuneet, vastuu 2018 saakka				
Keskusvaraston katon uusinta	3 550,14	5 345,54	3 550,14	5 345,54
Keskustan koulu	97 952,33	146 928,50	97 952,33	146 928,50
	101 502,47	152 274,04	101 502,47	152 274,04
2010 valmistuneet, vastuu 2019 saakka				
Kyykerin innovaatiokylätalo	5386,2	7181,6	5 386,20	7181,6
Vanhainkodin ilmastointi	38 654,06	51 538,74	38 654,06	51 538,74
Kaivosmuseon kehittämisen peruskorjaus	17 970,75	23 961,00	17 970,75	23 961,00
Kaunisniemen kahvila	1 281,39	1 708,53	1 281,39	1 708,53
	63 292,40	84 389,87	63 292,40	84 389,87
2011 valmistuneet, vastuu 2020 saakka				
Pohjoisahon päiväkodin vesikaton kunnostus	14 451,50	18 064,38	14 451,50	18 064,38
Mustolan päiväkodin vesikaton kunnostus	4 373,25	5 465,30	4 372,25	5 465,30
Vanhainkodin peltikaton kunnostus	701,51	876,88	701,51	876,88
Kirjaston ilmastointi	2 525,63	3 157,03	2 525,63	3 157,03
Uimahallin lämmönvaihdin	5 677,32	7 096,64	5 677,32	7 096,64
Kaivosmuseon kehittämishanke pysyvä näyttely	11 068,08	13 835,11	11 068,08	13 835,11
	38 797,29	48 495,34	38 796,29	48 495,34
2012 valmistuneet, vastuu 2021 saakka				
Keskusvaraston katon uusinta	26 577,05	31 892,46	26 577,05	31 892,46
Vanhan kaivoksen alueen kehittäm., Vanha paja	71 499,01	85 798,82	71 499,01	85 798,82
	98 076,06	117 691,28	98 076,06	117 691,28
2013 valmistuneet, vastuu 2022 saakka				
Mustolan päiväkodin korjaukset	22 853,10	26 661,95	22 853,10	26 661,95
Kalattoman päiväkodin korjaukset	3 387,31	3 951,86	3 387,31	3 951,86
Vanhainkodin kulunvalvonta	22 278,33	25 991,39	22 278,33	25 991,39
Vanhainkoidin keittiötilan korjaus	5 800,19	6 766,89	5 800,19	6 766,89
Keskustan Kummun koulun 1-4 lattiapint.korjaus	5 379,39	6 275,99	5 379,39	6 275,99
Urheilutalon keittiön peruskorjaus	1 440,05	1 680,05	1 440,05	1 680,05
Keskusvaraston ulko-ovet	2 526,77	2 526,77	2 165,80	2 526,77
	63 665,14	73 854,90	63 304,17	73 854,90
2014 valmistuneet, vastuu 2023 saakka				
Terveyskeskuksen kulunvalvonta	21 761,04	25 387,88	21 761,04	25 387,88
Kaupungintalon talotekniikan korjaus	10 851,81	12 660,44	10 851,81	12 660,44
Vanhainkodin korjaus	3 642,77	4 249,89	3 642,77	4 249,89
Kirjasto, lämmönvaihdin IV-laitteet	3 773,96	4 402,95	3 773,96	4 402,95
Vanhan kaivoksen alue, Aarrekaupunki	140 334,10	163 723,10	140 334,10	163 723,10
Uusien tunnelien ja lastenkaivoksen valaistus	8 696,78	10 146,24	8 696,78	10 146,24
	189 060,46	220 570,50	189 060,46	220 570,50
2015 valmistuneet, vastuu 2024 saakka				
Pohjoisahon lämmönjakorakennuksen korjaus	1 361,15	1 531,29	1 361,15	1 531,29
Voima-aseman katon ja julkisivun korjaus	2 035,24	2 289,64	2 035,24	2 289,64
Syrjäkatu 12 talotekn.korjaus	7 079,08	7 963,97	7 079,08	7 963,97
Terveyskeskus talotekniikan korj	163 832,91	184 312,00	163 832,91	184 312,00
Keskuskeittiön koneet ja laitteet	2 464,80	2 772,90	2 464,80	2 772,90
	176 773,18	198 869,80	176 773,18	198 869,80
2016 valmistuneet, vastuu 2025 saakka				
Keskusvaraston ulko-ovet	4 309,20	4 788,00	4 309,20	4 788,00
Pohjoisahon päiväkodin ikkunat	1 675,04	1 861,16	1 675,04	1 861,16
Vanhainkodin talotekniikan uusinta	11 644,51	12 938,34	11 644,51	12 938,34
Terveyskeskus huonetilamuutokset	8 020,42	8 911,58	8 020,42	8 911,58
Kummun koulun keittiö (c-osa)	527 163,56	585 737,29	527 163,56	585 737,29
Palvelutalon katto	3 003,91	3 337,68	3 003,91	3 337,68
Lukion ja lukionruokalan talotekniikan korjaus	26 882,93	29 869,92	26 882,93	29 869,92
	582 699,57	647 443,97	582 699,57	647 443,97
2017 valmistuneet, vastuu 2026 saakka				
Terveyskeskuksen vesikaton korjaus	46 466,80		46 466,80	
Kummun koulun vanhanosan korjaus	523 064,91		523 064,91	
Kalattoman päiväkodin talotekniikka ja pihak.	7 929,57		7 929,57	
Lukion huonetilamuutokset	2 968,47		2 968,47	
	580 429,75		580 429,75	

Kiinteistö Oy Kummun Kodit				
vuoden 2010 investoinneista	20 168,30	30 252,45		
vuoden 2011 investoinneista	7 719,31	10 292,41		
vuoden 2012 investoinneista	762,80	953,50		
vuoden 2013 investoinneista	2 016,44	2 419,73		
vuoden 2014 investoinneista	268 002,07	312 669,08		
vuoden 2015 investoinneista	2 853,84	3 261,54		
vuoden 2016 investoinneista	3 091,57	3 478,01		
vuoden 2017 investoinneista	4 915,94	0,00		
	309 530,27	363 326,72		
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalo	11 133,37	12 729,01		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
vuoden 2008 investoinnit	0,00	981,74		
vuoden 2009 investoinnit	19 767,80	39 535,59		
vuoden 2010 investoinnit	4 532,44	6 798,66		
vuoden 2011 investoinnit	2 029,51	2 706,01		
vuoden 2012 investoinnit	1 549,44	1 936,80		
vuoden 2014 investoinnit	228 737,51	266 860,43		
vuoden 2015 investoinnit	2669,66	3051,04		
	259 286,36	321 870,27		
Outokummun Seurojentalo Oy				
vuoden 2008 investoinnit	0,00	3 866,51		
vuoden 2009 investoinnit	38,96	77,92		
vuoden 2010 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2011 investoinnit	5 702,13	7 602,84		
vuoden 2012 investoinnit	1 350,24	1 687,80		
vuoden 2013 investoinnit	543,96	652,75		
vuoden 2014 investoinnit	575,19	671,06		
	8 210,48	14 558,88		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	248 759,09			
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	140 334,00	178 855,87		
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä	2 871 549,89	2 434 930,45	1 893 934,35	1 543 589,70

Kyykerin innovaatiokylätalo-hanke, investointi

Haettu avustus määrä v 2010	52 024,32	52 024,32
Haettu avustus määrä v 2011	1 825,70	1 825,70

Palautusvastuu kohteeseen haetusta avustuksesta, joka viisi vuotta viimeisen maksatuserän maksamisesta. Avustukset maksettu vuonna 2012 ja 2013.

Yhdyskuntajätteen, jonka lupa voimassa 2010 alkaen toistaiseksi, kaatopaikan maisemointi tulee tarkennetun kustannusarvion mukaan maksamaan 300 000 €. Vuonna 2017 tehty vielä 55 000 € pakollinen varaus. Kaatopaikan maisemointi aloitetaan vuonna 2018.

Uusi erityismaiden loppusijoitusaltaan maisemointivaraus ja poistot on sovittu tehtäväksi täyttöasteen mukaan. Kustannusarvio loppusijoitusaltaan maisemoinnista on n. 400 000,00 €. Täyttöaste 31.12.2017 on n. 60 %. Varausta on tehty 240 000,00 €.

Jyrin käsittelyasemalle on viisi vuotta sitten haettu AVI:lta ympäristöluvan uusimista. Uudessa ympäristöluvassa on yhdistetty kaikki neljä entistä ympäristölupaa yhdeksi luvaksi (vanha yhdyskuntajätteen kaatopaikka, uusi yhdyskuntajätteen kaatopaikka, erityismaiden käsittely ja biojätteenkäsittely). Kun lupa aikanaan tulee joudutaan luvan mukaisesti asettamaan vakuus jonka suuruutta ei vielä tiedetä.

Vanhan Kummun koulun kirjanpitoarvo on poistettu v 2013 alas kertapoistona.

Pohjoisahon koulu on vuoden 2017 aikana jätetty kylmilleen. Koulun jatkokäsittelystä ei ole tehty päätöstä. Kaupungin taseessa oleva arvo on vuoden 2017 lopussa 116 611,95 euroa, siitä pitää erottaa omalle kustannuspaikalleen Pohjoisahon lämmönjakorakennus, jonka arvo on 12 103,47 euroa, jos koulun kirjanpitoarvo kirjataan alas kertapoistona.

Kummun koulun jäännösarvovastuut on 10 265 077,69 €.

Vuokrasopimus vastuut

Heikinhelmen rivitalon vuokrasopimus. Vuokrasopimus irtisanottavissa aikaisintaan 31.5.2024.

Kiinteistö Oy Vaskikumpu on saanut hakemukseensa perustuen Valtiokonttorilta kiinteistöjen purkuluvan. Yhtiö on jättänyt Valtiokonttorille hakemuksen purkuakordista (= osa Valtiokonttorin lainasta jää valtion vastuulle) sekä avustushakemuksen rakennusten purkukustannuksiin. Outokummun kaupunki omistaa kiinteistöyhtiön 100 %:sti sekä on takaamassa yhtiön lainoja, joten Kiinteistö Oy Vaskikummun kiinteistöjen purkamisesta ja yhtiön alasajosta aiheutuu kaupungille noin 350 000 euron kuluerä.

Johdannaissopimukset

Outokummun Energia Oy

Sähköjohdannaiset

Yhtiöllä on vuosille 2018-2023 sähköjohdannaissopimuksia, jotka on solmittu tulevaa sähköenergian myyntiä vastaavan sähköenergian hankinnan hinnan vakauttamiseksi ja varmistamiseksi.

31.12.2017 sähköjohdannaissopimusten yhteismäärä on 118 610,00 MWh (31.12.2016, 219 708,60 MWh)

ja käypäarvo yhteensä -1 660 567,16 euroa (31.12.2016, -3 593 980,41 euroa).

Sähköjohdannaissopimukset jakaantuvat

Nord Pool -alueen systeemihinnan suojauksiin, joiden yhteismäärä on 96 422,00 MWh ja

Suomen hinta-alueen ja Nord Pool -alueen systeemihinnan eron suojauksiin, joiden yhteismäärä on 22 188,00 KWh.

Lisäksi ajalle 1.12.2017-24.3.2018 on ostettu 3,0 MW optiosuojaus, josta on maksettu preemiona yhteensä 6 427,44 euroa, josta vuodelle 2018 kohdistuva osuus on 4 679,63 euroa. Tämän suojauksen tarkoituksena on varautua normaaliämpötilaa kylmemmän toteutuvan lämpötilan aiheuttaman asiakkaiden sähköntarpeen kasvun ja korkeiden spot-hintojen aiheuttamaa mahdollista kustannusten nousua vastaan. Suojaukseen ei liity riskiä muusta kulusta kuin maksetusta preemiosta.

Edellä mainittujen, tulevaa sähköenergian myyntiä vastaavan sähköenergian hankinnan hinnan vakauttamiseksi ja varmistamiseksi solmittujen sähköjohdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan suojattavan erän oikaisuksi sen tilikauden tuotoksi ja kuluksi, jolloin sopimukset suljetaan vastakaupoilla tai ne menevät toimitukseen.

Yhtiö on antanut Danske Bank Oyj:lle 478 800,00 euroa vastuun vastuusitouksista joka vastaa yhtiön omistuosuutta Kaakon Energian Oy:n 14 milj euron vastuumäärästä SV Vesivoima Oy:n lainan puolesta

Muut vastuut

Kaakon Energia Oy:tä ja sen osakkeenomistajien ulkopuolisia tahoja vastaan kukin osakkeenomistaja vastaa yhtiöjärjestyksen ja osakassopimusten mukaisen rahoittamattoman vastuun ja Mankala-periaatteen perusteella vastuuosuuksistaan omistamiensa yhtiöiden osakkaiden suhteessa.

Kiinteistö Oy Vaskikumpu

Muut Vakuudet

Taseen saamiset konserniyrityksiltä ryhmään sisältyvän vuokravakuustilin saldo tilinpäätöshetkellä on 7 297,86 €.

Kiinteistö Oy Kummun Kodit

Muut Vakuudet

Taseen saamiset konserniyrityksiltä ryhmään sisältyvän vuokravakuustilin saldo tilinpäätöshetkellä on 131 691,59 €.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän vammaispatvelulain mukaiset potilasvakuutuksen vastuut 70 769,43 €.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä on saanut opetus- ja kulttuuritoimen lain mukaisia perustamishankkeisiin tarkoitettuja valtionosuuksia, joista voi seurata valtionosuuksien palautusvastuita. Mahdollisen palautusvastuun rahamäärää ei pystytä määrittämään.

4.9. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä

Palkatun henkilöstön lukumäärä 31.12.	2017	2016
Hallintopalvelut	58	61
Hyvinvointipalvelut	170	176
Kaupunkirakennepalvelut	56	61
Yhteensä	284	298

Liitetieto 43) Henkilöstökulut

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstösivukulut

	2017	2016
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	11 901 435,09	12 897 383,94
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	59 533,54	202 350,53
Henkilöstökulut yhteensä	11 960 968,63	13 099 734,47

Liitetieto 44) Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2017	2016
Suomen Keskustapuolue	4 665,32	4 741,00
Kansallinen Kokoomus	844,00	370,00
Suomen Kristillisdemokraatit	161,00	71,00
Perussuomalaiset	795,00	965,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	2 437,25	1 943,25
Vasemmistoliitto	2 610,00	1 959,00
Vihreä liitto	259,50	415,50
Sininen Tulevaisuus	104,50	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	11 876,57	12 480,75

Liitetieto 45) Tilintarkastajien palkkiot

	2017	2016
Tarkastusyhtiö		
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	7 320,96	22 496,00
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan kokoukset	1 607,04	1 281,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Yhteensä	8 928,00	23 777,00
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	0,00	1 287,80
SOTERin yhteistoiminta-alueen tarkastamisesta		
Yhteensä	0,00	1 287,80

Liitetieto 4.6) Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus (kh 27.12.2016 § 210), jossa on sovittu mm. korvauksesta virkasuhteen päättyessä.

Kaupunki on ostanut 99 %:sti omistamaltaan tytäryhtiöltä, Matkakumpu Oy:ltä matkailutoimintaan liittyviä palveluja 177 687 eurolla.

Kaupunki on ostanut 100 %:sti omistamaltaan tytäryhtiöltä, Outokummun Energia Oy:ltä tavaroita ja palveluja 1 247 923 eurolla.

Kaupunki on ostanut 93,8 %:sti omistamaltaan tytäryhtiöltä Outokummun seudun teollisuuskylä Oy:ltä kaupungin kehittämiseen liittyviä palveluja 6 532 eurolla.

Kaupunki on antanut 100 %:sti omistamilleen Kiinteistö Oy Kummun Kodeille, Kiinteistö Oy Vaskikummulle, Outokummun Seurojentalo Oy:lle sekä Matkakumpu Oy:lle (99 % omistusosuus) pääoma- ja kolmassijalainoja.

Kaupunki on antanut Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymälle 424 109,93 euron suuruisen lainan, joka on koroton eikä sitä lyhennetä. Laina erääntyy maksettavaksi takaisin vaadittaessa, kun 2/3 kuntayhtymän jäsenkunnista on päättänyt vaatia lainan takaisinmaksua.

4.10. OUTOKUMMUN VESIHUOLTOLAITOS – kirjanpidollinen taseyksikkö

Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Vesihuoltolaitos toimittaa vettä noin 1500 kulutuspiisteelle, joista viemäriverkoston piiriin kuuluu n. 1180 kulutuspiistettä. Suuri ulkopuolinen toimija on Itä-Outokummun vesiosuuskunta, jonka verkostoon toimitetaan vettä.

Vettä otetaan Karsikkolammen, Saari-Oskamon, Ruokosen ja Lietukan pohjavesialueilta. Raakavesi käsitellään kahdella käsittelylaitoksella Saari-Oskamolla ja Kaitalammella. Verkostoon pumpattavan veden pH:ta korotetaan kalkkimaito alkaloinnilla ja lähtevä vesi UV-sterilisoidaan. Vuorokautinen kulutus oli vuonna 2017 n. 1430 m³/vuorokausi.

Vesilaitoksen tavoitteena on korkealaatuisen ja asiakkaille turvallisen veden toimittaminen (Sosi-aali- ja terveysministeriön asetus 1352/2015). Veden laadun tarkkailussa ei vuonna 2017 havaittu poikkeamia asetuksen mukaisiin laatuksiteereihin.

Vuotoja vesijohtoverkostossa on ollut vuonna 2017 yht. 8 kpl, joista aiheutui lisäkustannuksia n. 30 000€

Jokipohjan jätevedenpuhdistamon saneeraus käynnistyi vuonna 2017. Ensimmäisessä vaiheessa saneerattiin tulovälppä. Saneerauksen toinen vaihe painottuu vuoden 2018 alkupuoliskolle. Saneerauksen avulla pyritään saamaan jätevedenpuhdistamo laitteistot vastaamaan uutta ympäristölupaa.

Runsaiden sulamisvesien ja sateisen kesän johdosta puhdistamon kuormitus kasvoi edellisvuodesta, mutta lupaehdoissa pysyttiin siitäkin huolimatta.

Vesi- ja viemäriverkoston kuntoa kohennetaan saneeraamalla nykyisiä verkostoja. Saneerauksen avulla ennalta ehkäistään vesijohtovuotojen syntyä ja viemäreiden tukkeentumisia. Vuonna 2017 saneerattiin Korpikadun viemärointi ja vesijohtoverkosto, sekä piipun pumppaamon sähkökeskus ja pyykkikujan jätevesipumppaamo. Myös vuonna 2016 Lietukalle rakennettu siiviläputkikaivo otettiin käyttöön, uusi kaivo korvasi käytössä olleen siiviläputkikaivon, jossa rauta- ja mangaaniarvot olivat nousseet vuoden 2016 aikana.

VESILAITOS - TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2017	TP 2017	Poikkema
LIIKEVAIHTO	1 362 400,00	1 353 719,74	8 680,26
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)			0,00
Valmistus omaan käyttöön			0,00
Liiketoiminnan muut tuotot		247,58	-247,58
Tuet ja austukset kunnalta			0,00
Materiaalit ja palvelut	-437 374,00	-491 019,47	53 645,47
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-198 550,00	-210 790,43	12 240,43
Ostot tilikauden aikana	-198 550,00	-210 790,43	12 240,43
Palvelujen ostot	-238 824,00	-280 229,04	41 405,04
Henkilöstökulut	-304 269,00	-349 935,78	45 666,78
Palkat ja palkkiot	-223 752,00	-265 716,69	41 964,69
Henkilösivukulut	-80 517,00	-84 219,09	3 702,09
Eläkekulut	-67 114,00	-69 339,08	2 225,08
Muut henkilösivukulut	-13 403,00	-14 880,01	1 477,01
Poistot ja arvonalentumiset	-195 183,00	-192 160,85	-3 022,15
Suunnitelman mukaiset poistot	-195 183,00	-192 160,85	-3 022,15
Arvonalentumiset			0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-17 166,00	-22 724,82	5 558,82
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	408 408,00	298 126,40	110 281,60
Rahoitustuotot ja -kulut	-142 197,00	-140 165,93	-2 031,07
Korkotuotot	-800,00	680,91	-1 480,91
Muut rahoitustuotot		549,98	-549,98
Kunnalle maksetut korkokulut	-37 363,00	-37 362,92	-0,08
Muille maksetut korkokulut			0,00
Korvaus peruspääomasta	-104 034,00	-104 033,90	-0,10
Muut rahoituskulut			0,00
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	266 211,00	157 960,47	108 250,53
Poistoeron lisäys (-) tai vähenys (+)			0,00
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			0,00
Tuloverot			0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	266 211,00	157 960,47	108 250,53

VESILAITOS - RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Liikelylijäämä (-alijäämä)	408 408,00	298 126,40	110 281,60
Poistot ja arvonalentumiset	195 183,00	192 160,85	3 022,15
Rahoitustuotot ja -kulut	-142 197,00	-140 165,93	-2 031,07
	461 394,00	350 121,32	111 272,68
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-470 000,00	-273 266,14	-196 733,86
Investointimenot	-470 000,00	-292 224,71	-177 775,29
Rahoitusosuudet investointimenoihin		18 958,57	-18 958,57
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-8 606,00	76 855,18	-85 461,18
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalle		-85 400,96	85 400,96
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos muilta		50 576,15	-50 576,15
Korottomien velkojen muutos kunnalta		77,50	-77,50
Korottomien velkojen muutos muilta		21 305,80	-21 305,80
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0,00	-13 441,51	13 441,51
			0,00
RAHAVAROJEN MUUTOS	-8 606,00	63 413,67	-72 019,67
Rahavarojen muutos	-8 606,00	63 413,67	-72 019,67
Rahavarat 31.12.	172 205,95		
Rahavarat 1.1.	108 792,28	63 413,67	

VESILAITOS - INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2017	TA -muutos	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama	Ed. vuosi vast. ajank.
6982 Jäteveden puhdistamon saneeraus	-250 000	0	-250 000	-118 932	131 068	-18 282
Määrärahaalla suunnitellaan ja saneerataan nykyinen jätevedenpuhdistamo tulevan ympäristöluvan vaatimusten mukaiseksi. Suunnittelu on valmistunut ja urakat ovat käynnissä. Urakka jatkuu vuoden 2018 puolelle. Vuonna 2017 uusittiin porrasvälppä ja tehtiin valmistelevia töitä vuoden 2018 saneerausta silmällä pitäen. Työt ovat käynnissä.						
6916 Kummunkadun kunnallistekniikka	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0
Määrärahavaraus oli Kummunkadun runkovesijohtojen ja jätevesiviemärien saneeraukseen tarvittaessa. Vuonna 2018 on tarkoitus päivittää suunnitelmat, mikäli Valtaväylä-hanke käynnistyy. Ei tapahtumia vuonna 2017.						
6931 Vesijohtoverkosto	-100 000	0	-100 000	-89 043	10 957	-113 623
Tuotot			0	18 959	18 959	0
Määrärahaalla on uusittu vanhaa vesijohtoverkosta. Kohteet määrätään vuotoseurantojen perusteella. Suurimmat investoinnit toteutuvat katujen peruskorjauksen yhteydessä. Lietukalle sekä Ruokoselle rakennettiin uudet pohjavesikaivot, joista Lietukan kaivo otettiin käyttöön. Pohjavesikaivolle saatiin 18 959 euroa avustusta ELY-keskukselta. Korpikadulle uusittiin vesijohdot.						
6971 Viemäriverkosto	-100 000	0	-100 000	-84 250	15 750	0
Määrärahavaraus viemärirunkoputkien uusintaan 10-vuotishjelman mukaisesti. Korpikadulle uusittiin viemäriverkosto. Kalattoman lammen jv-pumppaamon saneeraus ja Piipon pumppaamon sähkökeskuksen uusinta toteutettiin vuonna 2017.						
6914 Vesi- ja viemäriosuusk. avustus	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0
Määrärahavaraus toiminta-alueen läheisyydessä olevien vesiosuuskuntien linjatöiden suunnitelmien teon avustamista varten.						
YHTEENSÄ, kulut	-470 000	0	-470 000	-292 225	177 775	-131 905
YHTEENSÄ, tuotot	0	0	0	18 959	18 959	0
NETTO	-470 000		-470 000	-273 266	196 734	-131 905

VESILAITOS - TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
LIIKEVAIHTO	1 353 719,74	1 405 109,57
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	247,58	-8,40
Tuet ja austukset kunnalta		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-210 790,43	-240 656,01
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-280 229,04	-288 010,34
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-265 716,69	-264 123,62
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-69 339,08	-69 942,38
Muut henkilösivukulut	-14 880,01	-22 029,69
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-192 160,85	-184 582,48
Arvonalentumiset	-192 160,85	-184 582,48
Liiketoiminnan muut kulut	-22 724,82	-15 677,28
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	298 126,40	320 079,37
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	680,91	767,65
Muut rahoitustuotot	549,98	895,97
Kunnalle maksetut korkokulut	-37 362,92	-41 632,97
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta	-104 033,90	-104 033,90
Muut rahoituskulut	-140 165,93	-144 003,25
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	157 960,47	176 076,12
Poistoeron lisäys (-) tai vähenys (+)		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tuloverot		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	157 960,47	176 076,12
TASEYKSIKÖN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,55	10,51
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	9,55	10,51
Voitto, %	11,67	12,53

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, % = $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle maksetut korkokulut} + \text{muille maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{oma pääoma} + \text{sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1-5 (Joukkovelkakirjalainat, lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, lainat kunnalta/kuntayhtymältä, lainat julkisyhteisöiltä, lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, % = $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{oma pääoma} + \text{lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$.

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo kunnanliikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämämäärät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, % = $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen varauksia/liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

VESILAITOS - RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	298 126,40	320 079,37
Poistot ja arvonalentumiset	192 160,85	184 582,48
Rahoitustuotot ja -kulut	-140 165,93	-144 003,25
	350 121,32	360 658,60
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-292 224,71	-131 904,93
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18 958,57	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	76 855,18	228 753,67
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalle	-85 400,96	-85 400,96
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	50 576,15	-38 813,85
Korottomien velkojen muutos kunnalta	77,50	
Korottomien velkojen muutos muilta	21 305,80	4 253,42
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-13 441,51	-119 961,39
Rahavarojen muutos	63 413,67	108 792,28
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	172 205,95	108 792,28
Rahavarat 1.1.	108 792,28	63 413,67
TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €		
Investointien tulo-rahoitus, %	167,78	382,60
Lainanhoitokate	4,30	4,30
Kassan riittävyys, pv	45,46	31,43
Quick ratio	0,88	1,29
Current ratio	1,24	1,29

Liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnusluvut:

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulokseksi *Toiminnan ja investointien rahavirta* itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (yli jäämä) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämä) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo-rahoitus, %

=100* (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset – Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Investointien tulo-rahoitus %-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulo-rahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Lainanhoitokate

= (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Rahavarat 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieraspääoma - Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttö-pääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

VESILAITOS - TASE

VASTAAVAA	2017	2016	VASTATTAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineelliset hyödykkeet			Peruspääoma	1 733 898,27	1 733 898,27
Rakennukset	70 291,41	78 174,56	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	560 000,20	383 924,08
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 656 193,15	2 686 136,42	Tilikauden yli-/alijäämä	157 960,47	176 076,12
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	137 213,34	18 281,53		2 451 858,94	2 293 898,47
	2 863 697,90	2 782 592,51	VIERAS PÄÄOMA		
Sijoitukset			Pitkäaikainen		
Muut saamiset	113 821,28	113 821,28	Lainat kunnalta	597 806,71	683 207,67
	113 821,28	113 821,28		597 806,71	683 207,67
Saamiset			Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset saamiset			Lainat kunnalta	85 400,96	85 400,96
Myyntisaamiset	196 751,64	245 937,29	Ostovelat	73 319,24	44 194,49
Muut saamiset		60,00	Korottomat velat kunnalta	6 208,13	4 514,59
Siirtosaamiset	80,91	1 411,41	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	5 298,73	5 016,87
	196 832,55	247 408,70	Siirtovelat	126 664,87	136 381,72
Rahat ja pankkisaamiset	172 205,95	108 792,28		296 891,93	275 508,63
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 346 557,68	3 252 614,77	VASTATTAVAA	3 346 557,58	3 252 614,77

TASEYKSIKÖN TASEEN TUNNUSLUVUT

Omaraisuusaste, %	73,27	70,52
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	21,93	19,61
Velat ja vastuut, %:a käyttötuloista	21,93	19,61
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	717,96	560,00
Lainakanta 31.12., 1000 €	689,42	773,12
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0,00

Liikelaitoksen taseen tunnusluvut

Omaraisuusaste, %

=100* (Oma pääoma + Poistoero ja vapaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta/kuntayhtymältä. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja varainhoitokautella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %

100* (Vieras pääoma-Saadut ennakot+ Vuokravastuut)/käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjainpidossa merkitä korollisia lainoja.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet

Menot ja tulot kirjataan suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat sekä verotulot. Verotulot kirjataan tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden tuloksi.

2. Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenuihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (kvalt 29.10.12/§41) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintahintaan.

3. Vaihtuvien vastaavien saamiset ja rahoitusarvopaperit

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenuon.

4. Muut erät

Lomapalkkavaraukseen on tehty Kilan antaman lausunnon 114/2016 mukainen 30 % vähennys.

9. Palvelujen ostojen erittely

Asiakaspalvelujen ostot
Muiden palvelujen ostot
Kunnan palvelujen ostot yhteensä

	2017	2016
	0,00	0,00
	280 229,04	288 010,34
	280 229,04	

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja –menetelmät kunnan tilinpäätöksessä

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupungin-
valtuuston 29.10.2012 41 § hyväksymää poistosuunnitelmaa.
TA2016 investointien tarkemmat poistoajat kvalt 14.12.2015/ 83§
Taseeseen ennen vuotta 2013 aktivoidut erät poistetaan aiemman poisto-
suunnitelman mukaisesti loppuun saakka. Suunnitelman mukaiset poistot
on laskettu käyttöomaisuuden rahoitusosuuksilla vähennetystä hankintamenosta.

	Poistoaika	Poistome- netelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Perustamis- ja järjestelymenot	5 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	5 vuotta	Tasapoisto
Konserniliikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut	5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
<i>Hallinto- ja laitosrakennukset</i>		
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Uimahallit	20–35 vuotta	Tasapoisto
Liikuntahallit	20–40 vuotta	Tasapoisto
<i>Tehdas- ja tuotantorakennukset</i>		
Keskuskeittiö	25–35 vuotta	Tasapoisto
Pesula	20–30 vuotta	Tasapoisto
<i>Talousrakennukset</i>		
Varastot, kiviset	30–40 vuotta	Tasapoisto
Varastot, puiset	25–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Vapaa-ajanrakennukset</i>		
Urheilukenttien huoltorakennukset	25–35 vuotta	Tasapoisto
Virkistysalueen mökit/saunamökit	20–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Asuinrakennukset</i>		
Kerrostalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit, puistot, ulkoval. laitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Tasapoisto
Viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat	15 %	Menojäännösp.
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto
Vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitt.	15 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta	Tasapoisto

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
--------------	------------------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

19. Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

PYSYVÄT VASTAAVAT	Ainettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennuk- set	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja Kalusto	Muut ai- neelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.16	0	0	0	0	78 174,56	2 686 136,42	0,00	0,00	18 281,53	2 782 592,51
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0,00	173 293,00	0,00	0,00	118 931,71	292 224,71
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0,00	-18 958,57	0,00	0,00	0,00	-18 958,57
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liittymismaksujen kirjaus	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0	0	0	0	-7 883,15	-184 277,70	0,00	0,00	0,00	-192 160,85
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	0	0	0	70 291,41	2 656 193,15	0,00	0,00	137 213,24	2 863 697,80

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirja, muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet - Osakkuus- ja muut omist.yht.	Kuntayht- mäosuud	Muut osakkeet ja osuu- det	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	113 821,28	0,00	113 821,28	
Lisäykset				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Vähennykset				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Liittymismaksujen kirjaus						0,00	0,00	0,00	
Siirrot erien välillä									
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	113 821,28	0,00	113 821,28	
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Arvonkorotukset									

23. Saamiset

	2017		2016	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		0,00		675,59
Yhteensä		0,00		675,59
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä		113,39		
Muut saamiset				
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä				60,00
Saamiset yhteensä		113,39		735,59

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2017		2016	
Muut tulojäämät				
Työttömyysvakuutus maksun palautukset	80,91			
KuEL varhe- ja eläkemenoperusteiset maksut	0,00		1 411,41	
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	80,91		1 411,41	

25. Oman pääoman erittely

	2017		2016	
Peruspääoma 1.1.	1 733 898,27		1 733 898,27	
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	1 733 898,27		1 733 898,27	
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	560 000,20		383 924,08	
Muutos tilikaudella	0,00		0,00	
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	560 000,20		383 924,08	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	157 960,47		176 076,12	
Oma pääoma yhteensä	2 451 858,94		2 293 898,47	

27. Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2023 (1.1.2022) tai myöhemmin

	2017	2016
Lainat julkisyhteisöiltä	256 202,91	341 603,83
Pitkäaikaiset velat yhteensä	258 219,91	

30. Velkojen erittely

	2017		2016	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat				
Outokummun Energia Oy		9 390,28		18 415,18
Vieras pääoma yhteensä		9 390,28		18 415,18

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Kunta	
	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus	61 398,68	
Henkilösivukulujen jaksotukset	6 208,13	
Muut palkka velat	8 012,96	80 869,69
Muut menojäämät	57 253,23	55 512,13
Siirtovelat yhteensä	132 873,00	136 381,82

43. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstösivukulut

	2017	2016
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	349 935,78	356 095,69
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	5 759,66	6 115,21
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>355 695,44</i>	<i>362 210,90</i>

5. KIRJANPITOKIRJAT JA TOSITTEIDEN LAJIT

5.1. KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT V. 2017

PÄIVÄKIRJA
PÄÄKIRJA
TASEKIRJA
TALOUSARVION TOTEUTTAMISVERTAILUT
KÄYTTÖOMAISUUSLUETTELOT
ARVOPAPERILUETTELOT
LAINALUETTELOT
KAUPUNGIN OMAT LAINAT

Kirjanpitokirjat säilytetään paperitulosteena vähintään kymmenen vuotta lukuun ottamatta tasekirjaa, joka on pysyvästi säilytettävä.

ATK-JÄRJESTELMÄ RAINDANCE

KIRJANPITO, OSTORESKONTRA, MYYNTIRESKONTRA, KÄYTTÖOMAISUUS

Rondo sähköinen laskujen käsittely ja arkistointi.

LASKUTUSOHJELMAT
- päivähoito Pro Consona
- yleislaskutus ProEl
- Primus-kouluhallinto
- jätelaskutus ja vesilaskutus - Komartek

POPULUS palkka- ja henkilöstöhallinnon ohjelma

5.2. KÄYTETYT TAPAHTUMALAJIT JA TOSITTEET

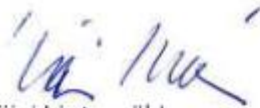
MUIRS ₂	RONDO-MUISTIO, SISÄISET	25001-25272
MUIRO ₂	RONDO-MUISTIO, ULKOISET	15001-15090
SISROP	SISÄISET RONDOLASKUT	40001-40302
MUISIS	EXCEL-MUISTIO, SISÄISET	20001-20028
MUISTP	TILINPÄÄTÖSTOSITTEET	00000-00000
MUIST ₁	CLASSIC-MUISTIOTOSITE	10001-10307
	KASSAPANKKI	58497-60189
KASSA ₂	KASSAPANKIN SIIRROT	112001-112274
KOMTOS	KÄYTTÖOMAISUUS	34001-34036
KOMMUI	KÄYTTÖOMAISUUS	39001-39021
IRTAIN	IRTAIMISTO	33001-33016
PALKAT	PALKKATOSITTEET	100001-100065
PANKKI	PANKKIEN TILIIOTTEET	101001-101527
ALKUSA	ALKUSALDOT	1001-1004
OMAKSU	OSTORESKONTRA MAKSUT	8990001-8990280
OSTOT	OSTOLASKUT	8000001-8010348
BUD	TALOUSARVIO	2001-2003
BUDL	TALOUSARVIO MUUTOS	3001-3005

KLYHT	TYTÄRYHT./KUNTAYHT.	99920001-99920031
KLKIRJ	KONSERNIKIRJAUKSET	9993000-99930019
KLALKU	KONSERNINALKUSALDOT	99910001-99910015
YMRHYV	MR HYVITYSLASKU KUITTAUS	5310001-5310159
YMRMAN	MR MANUAALISUORITUS	5110001-5110448
YMRVII	MR VIITESUORITUKSET	5210001-5210547
YMRK	POISTETTAVAT SAATAVAT	5410001-5410150
	MR MYYNTILASKUT, SIIRROT	
YMR14	LL 14	14000001-14000209
YMR 16	LL 16	16000001-16000481
YMR 17	LL 17	17000001-17000110
YMR 18	LL 18	18000001-18000196
YMR 19	LL 19	19000001-19000326
YMR 20	LL 20	20000001-20000175
YMR 23	LL 23	23000001-23000034
YMR 26	LL 26	26000001-26000197
YMR 32	LL 32	32000001-32000031
YMR 33	LL 33	33000001-33000734
YMR 36	LL 36	36000001-36000292
YMR 44	LL 44	44000001-44005186
YMR 48	LL 48	48000001-48000054
YMR 49	LL 49	49000001-49000132
YMR 54	LL 54	54000001-54001954
YMR 98	LL 98	98000001-98000020

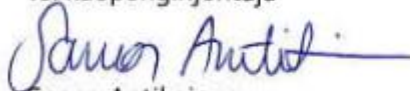
6. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Tilinpäätös vuodelta 2017 hyväksytty kaupunginhallituksessa

Outokummussa 3. päivänä huhtikuuta 2018

Päivi Lintumäki
vs. kaupunginjohtaja

Sanna Antikainen
kaupunginhallituksen jäsen

Tuomo Kuokkanen
kaupunginhallituksen jäsen

Erkki Mononen
kaupunginhallituksen jäsen

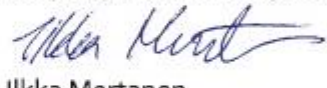
Hanne Partanen
kaupunginhallituksen jäsen

Pentti Jämskeläinen
kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Ilkka Hiltunen
kaupunginhallituksen jäsen

Ilkka Mertanen
kaupunginhallituksen jäsen

Pirkko Palander
kaupunginhallituksen jäsen

Marja-Terttu Vartiainen
kaupunginhallituksen jäsen

Tilintarkastusmerkintä:

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Outokummussa 2 15 2018

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy, tilintarkastusyhteisö

Kaisa Lappalainen
tilintarkastaja, JHT, HT